

456

Ўттиз тўққизинчи йил чиқиши

Муҳаррам 1446ҳ

Август 2024м

Кенг кўламли,
фикрий, сақофий журнал

Ал-Варо

Ал-Варо сўзи

Ғазо уруши Ислом Умматидаги етакчилик инқирозини биринчи ўринга олиб чиқди

Ақсо тўфони... Ҳа-
зоратлар кураши йў-
лидаги фавқулодда
тарихий бурилиш
нуқтаси

15

Ҳарбий доктринада...
муслмон армияларнинг
Ғазога ёрдам кўрсати-
шига нима тўсқинлик
қилади?

34

Исломий Умматдаги ва
унинг қўшинларидаги
қувват аҳлига қайноқ
нидо

43

Пайғамбаримиз ҳижрати
талаби нусранинг ва иккинчи
ақаба байъатининг самараси бўл-
ган эди, унинг натижаси эса, Ислом
давлатининг тикланиши бўлди

48

Аллоҳ Таоло Ўз
Росулига ҳиж-
рат жойини
билдириши

70

456

Ўттиз тўққизинчи
йил чиқиши
Мухаррам 1446х
Август 2024м

Ливан 1000 лира

Яман 30 риёл

Туркия 1 доллар

Покистон 1 доллар

Австралия 2,5 доллар

Америка 2,5 доллар

Канада 2,5 доллар

Германия 2,5 евро

Швеция 15 крон

Бельгия 1 евро

Швейцария 2 франк

Австрия 1 евро

Дания 15 крон

Урибгу сонда

- **Ал-Ваъй сўзи:** Ҳазо уруши Ислон Умматидаги етакчилик инқирозини биринчи ўринга олиб чиқди 3
- Ақсо тўфони... Ҳазоратлар кураши йўлидаги фавқулодда тарихий бурилиш нуқтаси..... 15
- Ҳарбий доктринада... муслмон армияларнинг Ҳазога ёрдам кўрсатишига нима тўсқинлик қилади? (1) 34
- Ислоний Умматдаги ва унинг қўшинларидаги қувват аҳлига қайноқ нидо..... 43
- Пайғамбаримиз ҳижрати талаби нусранинг ва иккинчи ақаба байъатининг самараси бўлган эди, унинг натижаси эса, Ислон давлатининг тикланиши бўлди 48
- **Олам муслмонлари хабарлари**..... 58
- **Қуръони Карим суҳбатиди** 65
- **Жаннат боғлари:** Аллоҳ Таоло Ўз Росулига ҳижрат жойини билдириши 70
- **Уларнинг ҳидоятларига эргашинг:** Нуайм ибн Масъуд - «Уруш ҳийла эканини биладиган киши» 81
- **Сўнги сўз:** Саудия Арабистони раввини Сисийни ҳарбий тўнтаришдан огоҳлантирди... 87
- Эрдоган: Туркия-Сурия муносабатларини қайта тиклаш учун Асадга ўз таклифимизни юборамиз 88

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ҒАЗО УРУШИ ИСЛОМ УММАТИДАГИ ЕТАКЧИЛИК ИНҚИРОЗИНИ БИРИНЧИ ЎРИНГА ОЛИБ ЧИҚДИ

Исом Шайх Фоним

Яҳудийларнинг Ғазога қарши уруши бошланишидан олдин, Умнат фарзандларининг оммаси Ислом Умматида етакчилик қанчалик ёмонлашганини кўра олмаган эди. Кўпчилик Ислом Умматига фақат мавжуд халқаро низом доирасидагина етакчилик қилинади деб тасаввур қиларди. Масалан, баъзилар халқ ёки Умнатнинг айрим ҳукмдорлар томонидан ҳимоя қилинишини умид қилди. Бошқалар эса оммавий ахборот воситаларида кўриниб турадиган баъзи «мўътадил» исломий ташкилотлар етакчиларидан умид қилишди. Бироқ, яҳудийларнинг Ғазога қарши уруши ва улар содир этган жиноятларнинг оғирлиги исломий минтақадаги етакчиликнинг жиддий инқирозини кўрсатди. Бу инқироз Ғазога қарши урушдан кейин очиқ кўзга ташланган икки жиҳатда намоён бўлди:

Биринчи жиҳат кучсиз ҳукмдорларда намоён бўлди. Чунки Туркия, Миср, Покистон ва бошқа давлатлар аҳолисининг сони кўп бўлсада, Ғазодаги урушга таъсир қилиш жиҳатидан уларнинг халқаро майдондаги таъсири нольга тенг. Масалан, Туркия президенти Эрдоган Туркиянинг Ғазо учун кафил давлат эканлиги, яъни Ғазо аҳлининг яҳудий вужудига қарата ўқ отишини олдини олишга тайёрлиги ҳақида гапирди. Покистон армияси қўмондони Осим Мунир «икки давлат ечими» ҳақида гапирди. Яъни у ечимни яҳудий вужудини мустаҳкамлаш мақсадидаги «Америка» формуласида деб билади. Миср президенти Сисий эса, уларнинг ҳаммасидан ўзиб кетди. Чунки яҳудийлар очарчиликка мажбурлаган Ғазога ҳар қандай ёрдам карвонларини фақат уларнинг рухсати билангина киргиза олди. Бу ҳукмдорларнинг позицияси мусулмонлар онгига момақалдироқдек урилди. Улар урушни тўхтатиш учун яҳудийлар ёки Америка учун таъсирли бирон-бир сўзни айта

олишмади. Бундан ташқари, Уммат бу ҳукмдорларнинг Америкага малайлигини, у билан маслаҳатлашгандан кейингина ҳаракатга келиб, ўз позицияларини билдиришларини ва у белгилаган доирадан чиқмасликларини ўз кўзи билан кўрди. Америка ғазога қарши урушдаги энг муҳим масала у ердаги «гаровга олинган яҳудийлар» деб ҳисоблайди. Шунинг учун Миср ва Қатарнинг гаровдагиларни озод қилиш, шунингдек, яҳудийлар вақтинча бўлса ҳам урушни тўхтатишга рози бўлади деган умидда, гаровдагиларни озод қилиш борасида Ҳамасга босим ўтказишга қаратилган саъй-ҳаракатлари Американинг ҳаракатлари билан ёнма-ён бўлди. Америка урушдан кейинги кунни муҳокама қилишни истади. Шу боис, Ҳамас Фаластин Озодлик Ташкилотига кириб, ғазодаги ҳокимиятни тарк этиши учун бу ҳукмдорлар унга босим ўтказишга бошлашди. Улар уни ҳар қандай сиёсий келажаги Озодлик Ташкилоти доирасида эканлигига ишонтириш учун ҳам унга босим ўтказишмоқда. Ҳолбуки, бу ташкилот яҳудийларга таслим бўлиб, Фаластин маъмурияти хавфсизлик хизматини уларнинг хизматига топширишини, шунингдек, яҳудийлар ўнлаб йиллардан кейин бўлса ҳам Фаластиннинг бир қисмини беришга рози бўлади деган умидда, бу борада у билан музокара олиб боришини эълон қилган эди.

Шундай қилиб, одамлар аниқ-равшан англаб етдиларки, бу ҳукмдорлар, гўё бу давлатлар мавжуд эмасдек, Умматни сиёсий ва халқаро обрўнинг энг паст даражасига етаклашди. Уларнинг ғарбга малай ва тобе эканлиги ҳамда тўғридан-тўғри ўз халқлари манфаатига қарши ишлайдиган хоинлиги ҳақида айтмаса ҳам бўлади. Айтиш мумкинки, ғазо уруши одамларнинг сўнги қатлами олдида ҳукмдорларнинг қулашига олиб келди. Ҳукмрон партиялар, уларни қўллаб-қувватловчилар, манфаатдор кишилар ва армия зобитлари орасидаги бу қатлам ҳукмдорлардан яхшиликни умид қилишар эди. Ғазо уруши бу қатламнинг ҳукмдорлар билан бирга бўлиш ва уларни қўллаб-қувватлашдан фойда йўқлигига ишончини кучайтирди. Чунки бу ҳукмдорлар жуда паст мақомда бўлиб, яҳудийлар ва Америкага тобе ва малайлик қилишларига қарамай, уларга таъсир ўтказиш олишмайди. Чунки улар сиёсий

жиҳатдан шу даражада заифки, буни бу одамлар тасаввур ҳам қила олмайдилар.

Ҳазо уруши натижасида юзага келган ушбу янги воқелик билан, зобитлар, аскарлар, иш бошқарувчилар, вазирликлардаги хизматчилар ва ҳукмрон партиялар издошлари орасидаги ҳукмдорларни қўллаб-қувватлаган қатлам олдида раҳбарият оғуши ва бу ҳукмдорларнинг етакчилигини қабул қилиш ғояси қулади. Улар бу пасткаш раҳбариятдан, заиф ва бечора етакчиликдан халос бўлишни кутишмоқда. Кимдир, бу одамларнинг кўпчилиги манфаатдор бўлганлари учун ҳукмдорларга содиқ қолишади, деб айтиши мумкин. Лекин Ҳазо уруши уларга ўрнак бўлди, деб айтиш тўғрироқ. Чунки бу одамларнинг Ҳазода Аббос ҳокимиятининг тарафдорлари ҳам худди бошқа аҳоли каби ўлдирилганига ва уйлари бошлари узра вайрон қилинганига гувоҳ бўлишди. Бу эса араб ва мусулмон ҳукмдорларнинг издошлари онгига бало уларга қарши осонлик билан бурилиши мумкинлигини ва бу ҳукмдорлар уларни қутқаришга мутлақо қодир эмаслигини сингдирди. Бу муҳим тўғу бўлиб, у кишини манфаатга энг паст даражада эътибор берадиган қилиб қўяди.

Ҳазо урушидан кейин Умматда, жумладан ҳукмдорлар издошлари орасидаги ушбу қатламда ҳар куни қадр-қиммати оёқ-ости қилинаётгани, анави ҳукмдорларда сиёсий ҳис-тўғу йўқлиги ҳақида умумий ҳис пайдо бўлди. Бу ҳукмдорларнинг Америка бошқараётган глобал тизимга тўлиқ бўйсуниларини ҳисобга олмаганда, улар ҳеч нарсага эга эмас. Америка ва яҳудийлар ҳукмдорларнинг ўзларига бўйсунувчи хизматкорлари бўлишини хоҳлашади. Бугун зобитлар ўз казармаларида, иш бошқарувчилар ўз вазирликларида ушбу раҳбарлар давридаги ақл бовар қилмайдиган даражадаги заифлик ҳақида гапиришмоқда. Чунки Ҳазо уруши уларнинг раҳбарлик ишидан бирор нарсага эга эмасликларини исботлади. 2023 йил 7 октябрдан кейин халқаро позиция тўлиқ яҳудий вужуди томонда бўлди. Фаол давлатлар уни қўллаб-қувватлаш ва қурол-яроғ билан таъминлаш учун мусобақалашди ҳамда Ҳазо мужоҳидларининг 7 октябрда қилган ишларини қоралашди. Яҳудийларнинг Ҳазони вайрон қилиши ва ўн минглаб бегуноҳ тинч аҳолини ўлдиришини эса,

икки миллиард мусулмонларнинг ҳукмдорлари халқаро масалага айлантира олишмади. Лекин Америка ва Европа университетлари бу жинойтларга қарши бош кўтарди. Бизнинг ҳукмдорлар эса, улкан армияларга, нефть ва газга, халқаро савдони назорат қилувчи бўғозларга ва бошқа халқаро таъсир воситаларига эга бўлишларига қарамай, бирон-бир арзирли иш қилмасдан Американинг яҳудийларга босим ўтказишини кутиб жим туришди.

Иккинчи жиҳат эса, ғазода содир бўлаётган воқеаларга нисбатан кучли позицияга эга бўлиши керак бўлган исломий ташкилотларда намоён бўлди. Агар Исломни ечим деб ҳисоблайдиган одамлар қатлами исломий минтақада кўпчиликни ташкил этса, демак, бу қатлам ушбу ташкилотлар раҳбарларидан кучли позицияларни кутган. Лекин у бу раҳбарларнинг гўё йўқдек бўлишдан, балки иллюзияларни тарғиб қилаётганидан ҳайратда қолди. Чунки бу раҳбарлар «Ислом ечим» деган шiorга асосланиб издошларини сайловларда ўзларига овоз беришга чақиришади. Кейин уларни сайласалар Исломни кўрмайдилар. Бугун ғазодаги уруш соясида одамлар шуни кўрдикки, бу раҳбарларнинг Иордания, Тунис, Жазоир, Покистон ва бошқа кўплаб давлатлардаги каби парламентда ва баъзи вазирликларда иштирок этиши уларни ҳукмдорлар қаноти остига, ҳукмдорларни эса Америка ва ғарбнинг қаноти остига киритиб қўйди. Шу маънодаки, бошқарувдаги ушбу иштирокдан келиб чиққан ҳеч қандай Исломнинг борлиги кўринмади. Мана, яҳудийлар ғазо секторини бомбардимон қилишмоқда. Иорданиядаги Ихвонул Муслимин эса, халқнинг парламентга ва вазирликларга кирмаган, ҳокимиятда иштирок этмаган ҳар қандай қатлами каби норозилик намоишларига чиқишдан бошқа иш қилмади. Покистон парламентидаги Исломий партиялар ҳам ғазо аҳлига Покистондан ҳеч қандай ёрдам кўрсатишмади. Қолаверса, армия қўмондони Американинг «икки давлат ечими» ҳақидаги сўзини такрорлаб, яъни яҳудий вужудини мустаҳкамлашга ҳаракат қиладиган малайи бўлиб қолаверди. Жазоир парламентидаги Исломий партия ва ҳаракатларнинг аҳволи ҳам шундай.

Дарҳақиқат, ҳокимиятга келган Исломиёи партия сифатида кўриладиган энг катта партия Эрдоганнинг «Адолат ва Тараққиёт» партиясидир. Унинг раҳбари Эрдоган аввал бошда Ғазо аҳли ва Ғаластинликларни қўллаб-қувватлаши ҳақидаги ҳайқириқлари билан дунёни тўлдирганидан кейин кўздан ғойиб бўлди. У Ғазода Туркиянинг «кафил давлат» бўлишини талаб қила бошлади. Чунки Туркиянинг бундай роли Сурияда муваффақиятли бўлиб, қуроли гуруҳларнинг Башар режимини қулатишига йўл бермаган эди. У Ғазодаги қуроли Ғаластин гуруҳларининг яҳудий вужудига таҳдид солишига йўл бермасликни хоҳламоқда. Шундай қилиб, Эрдоган ва унинг раҳбарияти қулади. Ҳукмдорлар билан бирга парламентда, вазирликларда ва сайловларда иштирок этиш Исломиёи ечим сифатида майдонга олиб чиқади деган сохта тасаввурни одамларга берганларнинг кўпчилиги у каби қулади. Мана, Ғазо уруши Ғазоликларни қирғин қилмоқда ва биз ушбу «мўътадил» ҳаракатлар гавдалантирган Исломиёи Ғазо аҳлининг бу муаммосини ҳал этганини кўрмаймиз. Яъни бу шиорлар бирон бир қийматга эга бўлмаган қуруқ гапдир. Албатта, бу Исломиёи ечим эмас деган маънони англатмайди. Балки бу шуни англатадики, бу раҳбарлар одамларга ҳукмдорлар билан ҳамкорлик қилиш юртнинг сиёсий ҳаётида Исломиёи мавжуд бўлишига олиб келади деган сохта тасаввурни беришмоқда.

Ғазо уруши давомида одамлар ўта ҳайратланарли ишларга гувоҳ бўлишди. «Мўътадил» исломиёи ташкилотларнинг барча етакчилари, гўё улар йўқдек ёки ҳукмдорлар билан ҳамкорлик қилиш назарияси барбод бўлганини ўзлари ҳам, одамлар ҳам кўргандек, кўздан ғойиб бўлди. Чунки уларнинг юртларида ишлар бутунлай ҳукмдорга боғлиқ. Агар яҳудий давлати каби демократик юртларда Бен Гвир ва Смотричларнинг партияларига ўхшаган кичик партиялар парламентдаги ваколатларига таяниб, ушбу партияларнинг раҳбарлари хоҳлаганидек давлатга кучли таъсир ўтказаётган бўлса, ҳукмдорлар билан ҳамкорлик қилаётган «мўътадил» исломиёи ташкилотлар бу ҳукмдорлар сояси остида исломиёи минтақа ноиларининг яна бир нолига айланиб қолишди. Бу эса айни раҳбарларни қулатди. Чунки улар ўз тарафдорларига ёлғон гапириб, уларга бу ҳукмдорлар давридаги сайловлар Исломиёи

ечим сифатида майдонга олиб чиқади, деган сохта тасаввурни беришган эди. Ҳукмдорлар қаноти остидаги бу «мўътадил» ташкилотлар рухсат берилган доирадагина гапириши ва Ҷазодаги мусибат оғир бўлишига қарамай, ҳукмдорларга таҳдид қилишмаслиги тўсатдан кўриниб қолди.

Буларнинг тафсилотига келсак, Уммат Исломни истайди ва бу очиқ айтилиши керак бўлган нарсадир. «Мўътадил» Исломий ташкилотлар ва улардаги етакчиларга пул ёмғирдек оқиб келди. Одамлар уларни кўра олиши, уларга раҳбар ва етакчи деган назар билан қараши учун бу ташкилотлар етакчиларига Ал-Жазира каби оммавий ахборот воситаларининг эшиги очиқ. Қатар ва ундан бошқасига боғланган исломий ташкилотларнинг барчасида шу ҳолат кузатилади. Чунки улар Қатарнинг пуллари билан ташкил этилган. Ал-Жазира каби Қатар оммавий ахборот воситалари уларни куч ва етакчи сифатида кўрсатади. Агар бу молиявий имкониятлар, медиа платформаси ва ҳукмдорларнинг сиёсий ҳимояси бўлмаганида, бу ташкилотлар биз кўрган катта ҳажмда бўлмас эди. Шунинг учун бу раҳбарларнинг барчаси Қатарнинг қаноти остида. Қатар эса Америка ва Британиянинг қаноти остида. Қатарга улар йўл кўрсатади. Дарҳақиқат, яҳудий вужудининг Қатарни Ҳамас ва терроризмни қўллаб-қувватловчиси сифатида кескин танқид қилиши уни ҳақиқатни айтишга мажбур қилди. Қатар Давҳада Ҳамас офисининг очилиши у билан сўзлашув олиб боришга эшик очиш учун АҚШ разведкаси буйруғи билан бўлганини айтди. Буларнинг барчасига қарамай, Ҷазодаги мужоҳидларнинг сабот билан туриши ва мардонаворлиги яҳудийларнинг ғазабини қўзғаётганига гувоҳ бўласиз.

Халил Ҳайя каби хориждаги баъзи етакчилар мақсад «икки давлат ечими» эканини ва агар Фаластин масаласи Америка ечимига мувофиқ ҳал этилса, Ҳамаснинг ҳарбий қаноти йўқ бўлиб кетиши мумкинлигини айтишмоқда. Усома Ҳамадонда фикри ҳам шунга яқин. Дарҳақиқат, Ҳамас етакчилиги Қатар ҳукмдори ва бошқа ҳукмдорлар истагига мослашиш учун ўзининг 2019 йилдаги низомига ўзгартириш киритди. Гўё жиҳоддан мақсад – Америка хоҳлаганидек – Фаластиннинг кичик бир қисмига эришиш ва каттароқ қисмига (1948 йилдаги

чегараларга) яҳудийларни ўрнатишдек. Шу боис, ҳукмдорлар сояси остида бўлган етакчилар юзига ғазодаги жиҳодда одамларнинг шаҳид бўлиши, уйлар ва инфратузилманинг вайрон этилиши фақат Фаластин озодлиги учундир, дея ҳайқириш керак. Жиҳод – Ислом Умматининг жиҳодидир. Чунки курашаётган, зиён кўраётган ва энг бебаҳо нарсаларини қурбон қилаётган Умматдир. Натижа ҳам Америка режа қилган «икки давлат ечими»га мувофиқ эмас, балки Ислом аҳкомларига мувофиқ бўлиши керак.

Мусулмонларни қаттиқ огоҳлантириш керакки, Қатар бераётган пуллар «ечим – Ислом» мантиғига кўра эмас, балки Америка бошқараётган халқаро тизимга кўра ишлаш шарт билан берилади. Масалан, мусулмонлар Толибоннинг Афғонистондаги жиҳодига, унинг йигирма йил давомида мардонавор курашганига гувоҳ бўлдилар. Америка Толибонни ҳарбий жиҳатдан мағлуб эта олмагач, уни Қатар ва унга ўхшаган ҳукуматлар ўз назоратига олди. Қатар у учун Давҳада офис очди ва 2018 йилда уни Америка билан музокара олиб боришга ишонтиргунига қадар унинг устидан пул ёғдирди. Кейин Қатар воситачилигида Толибон билан тузилган келишувга кўра, 2021 йилда Америка Афғонистондан чиқиб кетди. Бугун Толибон ҳаракати ичидаги холис кишилар билан Қатар тарафдорлари Афғонистонда ҳокимият учун курашишмоқда. Холис даъватчилар Ислом бошқарувига чақирганлари учун Толибон ҳаракати қамоқхоналарига ташланмоқдалар. Шунинг учун одамлар ҳукмдорлар бераётган пуллар ўлдирувчи заҳарлигини, уларни мусулмонларни қўллаб-қувватлаш баҳонасида олиш мумкин эмаслигини тушунишлари керак. Бу ҳукмдорлар Америка ва Европа сиёсатига мувофиқ қўллаб-қувватлашади. Ғазо урушида улар ҳеч қандай таъсирга эга эмас. Америка расмийси яҳудийларни ғазодаги жиноятларини тўхтатишга ишонттиради деган умидда, бу ҳукмдорлар унинг келишини кутишмоқда. Гарчи казармаларга жойлашган армиялар ғазодаги қирғинни тўхтатишга ва бутун Фаластинни озод қилишга қодир бўлсада, ҳукмдорлар уларнинг буни қилишларига тўсқинлик қилишмоқда.

Буларга асосланиб, «мўътадил» исломий ташкилотлар етакчилари яна бир бор қўлади деб айтиш мумкин. Уларнинг

қулаши ҳукмдорларга ва уларнинг «икки давлат ечими» каби лойиҳаларига қанчалик қарамликларига қараб бўлди. Ҳазодаги шок таъсирида Уммат шуни англаб етдики, бу ташкилотлар сайловларда одамлар уларни сайлашлари ва улар ҳукмдорлар билан ҳамкорлик қилишлари учун ёлғондан «ечим – Ислом» деган фикрни тарғиб қилишган. Кейин парламентга ҳам, вазирликларга ҳам, сиёсий ҳаётга ҳам Ислом келмади. Балки, куфр бошқарувида ҳукмдорлар билан ҳамкорлик қиладиган ва ҳеч қандай фойда келтирмайдиган муҳолафат номи остида уларнинг айбини яшириб турадиган «соқолли шайх» келди. Бугун Уммат ўзининг ҳақиқий етакчиси келишини кутмоқда.

Сурияда одамлар «Ҳайъат Таҳрируш Шом» ташкилоти ва унинг кетма-кет жиҳодлардан кейин ўзини Туркия қаноти остига отган етакчиси Жўлонийга қарши бош кўтарди. Одамлар қўзғолон бошида кўзлаган мақсадларига, яъни Башарни қулатишга уларни бошлаб борадиган етакчиликни хоҳлашмоқда. Улар бу етакчиликнинг онгли ва қўйилган тузоқларга тушмайдиган исломий етакчилик бўлишини хоҳлашмоқда. Ливияда золим Қаззофий афдарилганидан сўнг, одамлар Ҳафтарнинг жирканч раҳбарияти билан мамлакат ғарбидаги «мўътадил» исломий ташкилотлар раҳбарлари ўртасини фарқламайдиган бўлди. Маълумки, Ал-Жазира канали одамлар эргашишлари учун айрим кишиларни етакчилар сифатида кўрсатганидан кейин Қатарнинг пуллари ушбу ташкилотлар орқали ҳар томонга сочилди. Сўнг одамлар ўзларини Америка билан бўлган нуфуз талашиш мақсадидаги жирканч курашда Европа томонидан қўйилган Қатар тузоқларига тушиб қолганларини кўрдилар. Бу курашда Америка Ҳафтарни қўллаётган бўлса, Европа Триполи ва у ердаги Қатар қўлловига бўйсунган исломий ташкилотларни қўлламоқда.

Одамлар пайқаган нарса шуки, «мўътадил Ислом» номи билан ўзини ҳукмдорлар қаноти остига киритган бу етакчилар наздида сиёсатда ҳеч қандай тақиқланган ҳаром иш йўқ. Улар ҳар қандай ишни ҳалол деб билишади. Сурия жаллоди юз минглаб мусулмонларни ўлдирган бўлса ҳам, улар у билан сулҳ тузишади ва буни жоиз деб ҳисоблашади. У 80-йилларда минглаб Ихвонул Муслимин аъзоларини ўлдирган бўлса ҳам,

улар у билан алоқа қилиш ҳаромлигини айтишмайди. Муслмонлар қонини тўкишни қатъий ҳаром қилган шаръий аҳкомлар ҳам бу етакчиларни Эронга дўст бўлиш ва унга садоқат кўрсатишдан тўхтата олмади. Ҳолбуки, Эрон кечаю кундуз Сурия, Ироқ ва Яманда муслмонларни ўлдирмоқда. Уларнинг наздида сиёсат аҳкомлари учун «шаръий маржаия» (ҳукмлар олинадиган манба) йўқ. Шунинг учун уларда ҳар қандай сиёсий иш жоиз. Ва ниҳоят, сиёсий ишлар борасида Ислоом ҳеч қандай ҳукм белгиламагандек, сиёсатни қалби Қатарнинг пулларига булғанганларга ташлаб қўйгандек, баъзилар одамлар олдига чиқиб, Фаластин масаласини ҳал этишда яҳудийлар билан музокара қилиш жоиз дейишмоқда. Умуман олганда, Уммат бу етакчиларнинг Ислоомнинг сиёсий аҳкомларидан беҳабар эканликларини кўрди. Гўёки Ислоом илмонийлар ўрнига «соқолли шайх» ҳокимиятга келиб, одамлар ўйлаб топган аҳкомлар, яъни куфр билан ҳукм юритишини мақсад қилгандек, улар «босқичма-босқичлик»ни баҳона қилиб, бунга тарғиб қилишмоқда. Улар қонунчилик борасидаги оятларнинг босқичма-босқич тушиши билан Росулulloҳ ﷺ ва саҳобаларнинг нозил бўлган ҳар қандай ҳукмни босқичма-босқич эмас, дарҳол татбиқ этишга шовилганлари ўртасидаги фарқни англаб етишмаяпти. Шаръий далилларни келтириш учун бу ерда етарлича жой йўқ. Лекин бу ерда мавзу шу ҳақдаки, ухлаб ётган муслмонларни туришга мажбур қилган ғазо уруши «мўътадил» исломий ташкилотлар етакчиларининг қулашига олиб келди. Чунки улар ҳукмдорлар қаноти остига кирганларидан кейин, уларнинг хоҳиш-иродаларидан четга чиқа олишмади.

Етакчилик борасида катта бўшлиқ пайдо бўлган бир шароитда, Уммат ўз йўлини қидириб, янги етакчиликни изламоқда. Биз Идлибдаги одамлар ғайратини ва уларга Ҳизб ут-Таҳрирнинг таъсирини кўрдик. Фаластиндаги юришларни ва Ҳизбга бўлган эътиборни ҳам кўрдик. Чунки Ҳизб ут-Таҳрир аъзолари Умматни яҳудийларнинг ғазога қарши ҳужумини қайтариш ва қирғинларни тўхтатиш ҳақида хомхаёллар билан қондириб қўймайди. Балки бунинг пайғамбарлик минҳожи асосидаги Халифаликни барпо этиш орқали амалга ошишига Умматни қаноатлантиради. Ҳизб Умматни Ливандаги Эрон

ҳизби (Ҳизбуллоҳ) ёки Эрон ўзи амалга оширадиган тўқнашувларга умидлантирмайди. Эрон ҳизби Фаластин шимолини яҳудийлардан озод қилишга қодир эканига қарамай, Эрон хоҳлаган даражада тўқнашувга кирази ва ундан ўтиб кетмайди. Эрон ҳам Фаластинни озод қилишга уринмайди ва унинг ўқиришлари Умматга аниқ маълум. Дарҳақиқат, яҳудийлар Эронга ҳалокатли зарбаларни берди. Эрон эса, Фаластинни тўлиқ озод қилишга қодир бўлишига қарамай, арзимаган жавоб зарбасини йўллашдан нарига ўтмади. У Америка бошчилигидаги халқаро кучлар билан бирга ва мавжуд халқаро тизим доирасида ишлайди.

Ҳазо уруши Ҳизб ут-Таҳрир айтган нарса тўғрилигини кўрсатди. Ҳазо аҳли очлик, қирғин ва вайронагарчиликдан азоб чекмоқда. Уларга Қатарнинг пуллари ҳам, муслмонлар жўнатаётган инсонпарварлик ёрдамлари ҳам ёрдам бермайди. Чунки бу ёрдамларнинг уларга етиб боришига яҳудийлар армияси тўсқинлик қилмоқда. Уларга ёрдам берадиган ягона нарса, Миср армиясининг яҳудийларга қарши туришидир. Миср президенти, Америка малайи Сисий бунга йўл бермаётган экан, Ҳазо аҳлига Миср армиясининг бош кўтариб, Сисийни қулатиши ва санокли соатлар ичида муслмонлар халифасини тайин қилишигина ёрдам беради. Зеро, халифа жиҳодни бошлаб, Ҳазони ва бутун Фаластинни озод қилади. Уммат Ҳизб ут-Таҳрир тақдим этган ушбу ечимдан бошқа барча ечимларнинг заиф эканлигига гувоҳ бўлди. Агар яҳудийлар ўт очишни тўхтатишса ҳам, уруш яна аланга олиши, ҳатто қайта-қайта такрорланиши мумкин. Ҳазода 2008, 2012, 2014 ва бошқа йилларда ҳам уруш аланга олган. Ҳатто уруш ҳар йили аланга олади ва уни фақат Фаластиннинг озод қилиниши тўхтатади. Бу эса содиқ, Исломни қандай татбиқ этишни биладиган кишилар уни бошқарадиган давлатни талаб қилади. Улар буюк Исломнинг зараркунанда ҳукмдорлар қаноти остида бўлишини қабул қилмайдилар, аксинча, уларнинг ҳаммасини супуриб ташлаш, Исломни татбиқ этиш ва Ислом Умматини бошқа халқлар орасидаги хол каби қайта тиклашга ҳаракат қиладилар. Бу халқаро тизимга бўйсунуш билан бўлмайди. Уммат Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Хавфсизлик Кенгаши, Ҳарб судлари бўлган Халқаро Жиноят Суди ва Халқаро Суднинг

самарасизлигига гувоҳ бўлди. Бу халқаро тизим, ундаги судлар ва давлатнинг чегаралари, буларнинг барчаси қулатилиши керак. Ислом Уммати буларни қилишга қодир ягона Умматдир.

Бугун Уммат ўз ичида Исломни портлатиб юбора оладиган етакчини қидирмоқда. Шунда у Росулulloҳ ﷺ давридан бошлаб то охирги Исломий Халифалик қулатилгунга қадар бўлгани каби таъсирли қувват бўлади. Уммат ҳукмдорлар уни тушириб қўйган позициянинг фойдасизлигини кўряпти. Шунингдек, «мўътадил» исломий ташкилотлар етакчиларининг ҳукмдорлар раҳбариятининг бир қисми эканлигини, яъни мавжуд тузумнинг альтернативаси эмас, балки бир қисми эканлигини ҳам кўряпти. Уммат яна шуни кўряптики, масжидларда Исломдан гапириб келган бу етакчилар тезда миллий етакчиларга айланишмоқда. Улар сайловлардан кейин, шунингдек, Қатарнинг пуллари ва медиа платформалари уларни халқни тамсил этган расмий шахсларга ва Умматда Исломни портлатишга қодир бўлмаган балога айлантирганидан сўнг Американинг «икки давлат ечими» ҳақида гапиришмоқда. Қолаверса, халқаро тизим томонидан терроризмда айбланишдан қўрқиб, Ислом ҳақида гапиришдан хижолат бўлишмоқда. Ҳатто Тунисдаги Наҳза партияси каби айрим партиялар Ҷарбни рози қилиш учун «сиёсат» билан «даъват»ни ажратишга чақиришганида Исломни сиёсатдан расман четлаштиришди. Булар Умматни Ислом билан бошқаришга ожизлик қилган етакчилардир. Уммат учун ўзи етиб борган чуқур зулматдан чиқишда Ҳизб ут-Таҳрирга таянишдан бошқа чора қолмади.

Уммат бу янги етакчиликнинг самимийлигига, Исломдан гапиришига ва унинг сақофатида фақат шаръий далилга таянган Ислом борлигига гувоҳ бўлди. У ўнлаб йиллар давомида ҳукмдорлар билан ҳамкорлик қилишдан бош тортиб келди ва кеча айтган нарсасини бугун ҳам айтади. Бу етакчилик армия зобитларидан узоқда эмас, балки уларни пайғамбарлик минҳожидан асосидаги Халифаликни барпо этиш учун Ҳизб ут-Таҳрирга нусрат беришга ундамоқда. Бу зобитлар Ҷазо уруши нима қилганини кўрганларидан кейин, шунингдек, уларга кофирларнинг, хусусан, Америка ва Европанинг душманлиги, ҳукмдорларнинг ўта ожизлиги, яҳудий армиясининг ўта

заифлиги, Фаластинни озод қилиш бир неча соат ёки кун масаласи эканини очиб берганидан кейин, Аллоҳнинг изни ила бу даъватга жавоб қиладилар. Улар Ҳизб ут-Таҳрир етакчилари Умматнинг кучи ва имкониятларини чуқур англаб етганини кўрмоқдалар.

Уммат бошқа халқлар эга бўлмаган энг катта қувватга эга ва бу қувват Исломдир. Уммат унда шу қувватни портлатадиган кишига муҳтож. Ҳазонинг Ислом ва ақида қуввати билан душманга қандай қаршилиқ кўрсатганига, Ҳазодаги мужоҳидлар замонавий қурооллар билан қуроолланган яҳудий армиясига қарши қандай жанг қилганига, Ҳазо аҳли очлик, зулм ва чанқоқ машаққатини қандай кўтарганига Уммат гувоҳ бўлди. Буларнинг барчаси уларнинг ичида портлаган Ислом қуввати тўфайлидир. Уммат ўзидаги Ислом билан қайнамоқда. У ўзини ушбу дин аҳкомларига мувофиқ бошқарадиган етакчиликка муҳтож. Шунда у халқаро тизимга қарши бош кўтаради ва чегараларни ҳам, яҳудий вужудини ҳам тан олмайди. Аксинча, ҳидоятни кўфр юртларига етказиш учун жиҳод қилади. Аллоҳнинг режаси, нусрат аҳлининг миссияси камолига етганида муслмонлар бунга эришиш ва зафар қучиш мумкинлигини кўриб ҳайрон қоладилар. Улар Умматни Аллоҳнинг дини билан бошқарадиган халифани тайинлайдилар. Шунда Уммат ўзининг бутун энергиясини, Аллоҳнинг изни ила, портлатиб, барча Ислом юртларини бирлаштиради. Ҳатто Ислом Уммати саноқли йиллар ичида энг буюк Умматга айланади. У ичкарида ҳам, халқаро саҳнада ҳам эзгу ишларга чақириб, мункар ишлардан қайтаради. Унинг армияси, бойлиги ва фарзандлари одамларни Америкага ибодат қилишдан Аллоҳга ибодат қилишга олиб чиқиш учун динга хизмат қилади. □

**АҚСО ТЎФОНИ... ҲАЗОРАТЛАР КУРАШИ ЙЎЛИДАГИ
ФАВҚУЛОДДА ТАРИХИЙ БУРИЛИШ НУҚТАСИ**

Муҳандис Висом Арташ

Тунис вилояти

Ҳақ билан ботил, Ислом билан куфр ўртасидаги кураш Ислом Маккада нозил бўлганидан бошлаб, Аллоҳ ер юзи ва ундаги жонзотларга меросхўр бўлгунига қадар давом этадиган ҳақиқатдир. Ер юзида ҳақ устида ғолиб гуруҳ бор бўлар экан, бу кураш давомий сақланиб қоладиган қонуниятдир. Аллоҳ Таоло айтади:

﴿وَلَا يَزَالُونَ يَقْتُلُونَكُم حَتَّىٰ يَرُدُّوكُم عَن دِينِكُمْ إِنِ اسْتَظَلُّوْا﴾

«Улар (кофирлар) қўлларидан келса то динингиздан қайтаргунларича сизлар билан уришаверадилар»[Бақара 217]
Аллоҳ Таоло айтади:

﴿وَلَن تَرْضَىٰ عَنكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ إِنَّ هُدَىٰ اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ﴾

«Яҳудий ва насронийлар уларнинг динига кирмагунингизча ҳаргиз сиздан рози бўлмайдилар. Айтинг: «Аллоҳнинг йўлигина ҳақиқий йўлди» [Бақара 120]

Тўғрироғи, ҳазоратлар ўртасидаги умумий суратда давом этаётган курашдаги Аллоҳ Таолонинг қонуни ўзгармас барқарор қонундир. Агар Ислом тарихидан олдинги даврга назар ташласак, кўплаб ҳазоратлар бир қатор ғоялар, тушунча ва қаноатларни халқларга татбиқ этиш учун бир-бири билан курашганини кўрамыз. Форслар, римликлар, финникийлар ва бошқаларнинг тарих давомидаги курашлари бу қонуннинг исботидир. Аллоҳ Таоло айтади.

﴿وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَّفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ﴾

«Агар Аллоҳ одамларнинг айримларини айримлари билан даф қилиб турмас экан, шубҳасиз, ер фасодга дучор бўлади. Лекин Аллоҳ барча оламлар устида фазлу карам соҳибидир»

[Бақара 251]

Ақсо тўфони узоқ вақтдан бери ҳазорий ҳамжиҳатлик ёлғони ортига яшириниб келган салибчи Ғарбнинг юзидан ниқобини олиб ташлаб, ушбу ҳазорий кураш ҳақидаги ҳақиқатни олдинга олиб чиқди. Тўғрироғи, Ақсо тўфони дунё жамоатчилиги онгида муҳим тарихий бурилиш нуқтасини ясади. Дунё

жамоатчилиги нафақат муборак заминда бўлаётган воқеалар моҳияти ёки яҳудий вужуди табиати ва террорчи армиясининг шафқатсизлигини, балки ҳазорий жиҳатдан банкротга учраган ва барча халқлар қаршилигига қарамай бу вужудни омон қолиш сабаблари билан таъминлашни давом эттираётган Ғарбнинг ҳақиқатини англаб ета бошлади. Бу ҳазорий курашдан мақсад европалик ва америкаликлар онгини забт этиши кутилаётган исломий ҳазоратнинг қайта тикланиши хавфини олдини олишдир. Шундай экан, Ғарб билан бўлган ҳазорий курашнинг келгуси босқичида Ақсо тўфони қандай аҳамиятга эга? Нега буни ушбу кураш жараёнидаги ҳақиқий тарихий бурилиш нуқтаси деб ҳисоблаш мумкин?

Ислом мабдасига қарши ҳазорий кураш тарихи

Исломга қарши кураш асрлар давомида тўхтамаган. Бироқ, Исломга қарши пайт пойлаётган куфр кучларига ва бу кучларнинг ҳақ нурини ўчиришга уриниб қилаётган макр-ҳийлаларидаги тафовутга қараб, бу курашнинг шакллари, жиҳат ва даражалари вақти-вақти билан турлича бўлиб келган. Аллоҳ Таоло айтади:

﴿إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ۖ وَأَكِيدُ كَيْدًا ۖ فَمَهْلِكُ الْكَافِرِينَ أَهْمَلَهُمْ رُؤْيَا﴾

«Албатта (кофирлар Муҳаммад алайҳис-саломга қарши турли) **ҳийла-найранг қилурлар. Мен ҳам бир ҳийла қилурман** (яъни уларнинг ҳийла-найрангларига муносиб жазо берурман). **Бас,** (эй Муҳаммад), **сиз уларга озгина вақт-муҳлат беринг!** [Ториқ 14-17]

Аллоҳ Таоло айтади:

﴿يُرِيدُونَ أَن يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّآ أَن يَتِمَّ نُورُهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾

«Улар Аллоҳнинг нурини (яъни, Исломни) **оғизлари** (яъни, беҳуда гаплари) **билан ўчирмоқчи бўладилар. Аллоҳ эса, гарчи** (кофирлар) **хоҳламаслар-да, фақат Ўз нурини тўла** (яъни, ҳар тарафга) **ёйишни истайди»** [Тавба 32]

Ислом тонги отганидан бери Ислом Уммати ўз ҳазорати ва давлатининг душманлари билан тарих давомида узоқ курашиб келди. Уммат кўп ҳолларда уларни мағлуб этиб, тажовузини қайтаришга эришган ва иймон аҳли ғолиб бўлган. Аллоҳ Таоло айтади:

﴿إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۗ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ﴾

«(Фиръавннинг сўзларидан даҳшатга тушиб кетганларида) Мусо қавмига деди: «Аллоҳдан мадад тилаб, сабр-тоқат қилингиз! Бу ер шак-шубҳасиз Аллоҳникидир. Уни Ўзи хоҳлаган бандаларига мерос қилиб берур. Оқибат-натижа эса тақводорларники (Аллоҳдан қўрққанларники) бўлур»»

[Аъроф 128]

Ҳижрий 15, милодий 636 йилда форсликларга қарши Қодисия жанги, айни ўша йилда римликларга қарши Ярмук жанги бўлди. Ҳижрий 583, милодий 1187 йилда салибчиларни мағлуб этиб, Қуддусни озод қилган қўмондон Салоҳиддин Айюбий бошчилигида Ҳиттийн жанги бўлди. Қуддус Папа Урбан IIнинг милодий 1095 йилда муқаддас ерларни мусулмонлардан қайтариб олишга қаратилган чақириғига жавобан салибчилар томонидан босиб олинган эди. Ҳижрий 658, милодий 1260 йилда Сайфиддин Қутз қўмондонлигида Айн Жолут жанги бўлди. Муборак заминдаги Наблус ва Байт-Шан шаҳарлари ўртасида бўлган бу жанг мўғуллар афсонасини парчалаб ташлади ва Ислом тарихида ҳал қилувчи бурилиш нуқтаси бўлди.

Кейинчалик бу ҳолат шунга етиб бордики, Папа Иннокентий XIнинг чақириғига биноан бир қатор насроний Европа давлатлари Усманий Халифаликка қарши «Муқаддас иттифоқ уруши»ни олиб боришди. Чунки Усманий Халифалик Венани икки бор қамал қилганидан кейин фатҳ қила олмагани туфайли Европа давлатлари Халифалик давлатини заифлашиб қолди деб ўйлашган эди. Бу уруш 1683 йилдан 1699 йилга қадар давом этган бўлса-да, иттифоқчи Европа давлатларининг мағлубияти билан тугади. Дарҳақиқат, Франция республикасининг биринчи раҳбари Наполеон Бонапарт муборак заминдаги ўша пайтда Усманий давлат вилоятларидан бири бўлган Акка шаҳрини қамал қилиш орқали ўзининг ҳарбий қудратини исботламоқчи бўлди. У 1799 йилда Акка қалъаси билан тўқнашиб, қўмондон Аҳмад Пошо Жаззорнинг ҳарбий стратегик режаси натижасида қалъани енгиб ўтолмади.

Шундай қилиб, очиқ кўриниб турибдики, Исломга қарши кураш ва мусулмонларга душманлик давомий келмоқда ва бу кураш гоҳида фақат фурсатни кутиш учунгина тинчиб турган. Бу курашда черков бошқаруви ва Папа раҳбарлиги билан Франция инқилоби принципларини маҳкам ушлаган, динни ҳаётдан

ажратиш ақидасига асосланган илмоний давлат бошқаруви ўртасида фарқ йўқ. Франция армияси Жазоирни босиб олишидан олдин машҳур француз адиби Виктор Гюго унга «малъун умматни сўйинг» деб мурожаат қилганди. Бу ибора Андалусиядаги муслмонларга қарши инквизиция амалиётини, у билан бирга содир бўлган шафқатсизлик ва қонхўрликларни такрорлаш учун фалсафий фикрий асос ва жирканч дунёвий назарияни шакллантирди. Унинг муслмонларга қарши даҳшатли саҳналари турли вақт ва жойларда такрорланди. Аллоҳ Таоло айтади:

﴿قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ﴾

«Уларнинг сизларни ёмон кўришлари оғизларидан ошкор бўлди. Дилларидаги адоватлари эса янада каттароқдир»

[Оли Имрон 118]

Кофир илмонийлик ва бузғунчи капитализм Ғарб армиялари учун жанговар доктринани ярата олмади. Шу боис, Ислом ва муслмонларга қарши ҳазорий курашга кириш учун солибчилик таълимотини қайта жонлантириш керак бўлиб қолди. Европада демократия ва инсон ҳуқуқларини тарғиб қилиб, бу сохта шиорлар билан ўз халқларини алдаб келган бу бузғунчи ҳазоратнинг муслмонларга қарши қилган ишлари инсонийликнинг барча маъноларига зид эди. Бундай очиқ зиддиятга Франциянинг 1937 йилда «инсон» музейини барпо этишидан кўра кучлироқ исбот йўқ. Бу глобал ҳазорий шармандалик форматидаги музейдир. Франция бугунги кунга қадар унда Жазоирда боши кесилган муслмон қўзғолончиларнинг 18 мингта бош суюгини намойиш қилиши билан фахрланиб келади.

Айтиш мумкинки, 1648 йилда ўтказилган Вестфалия конференцияси Исломий давлатга қарши туриш учун Насроний Ғарбий Европа давлатлари халқаро ҳамжамиятининг пайдо бўлишига, ундан халқаро қонун келиб чиқишига ва 1815 йилда халқаро ҳамжамият ишларини тартибга солиш учун Вена конференцияси ўтказилишига олиб келди. Кейин 1818 йилда Экс-ла-Шапель шартномаси тузилди. Унда йирик давлатлар Вена конференциясида эришилган натижаларга хавф соладиган ҳар қандай инқилобий ҳаракатни бостириш учун қуролли аралашувга келишиб олишди... Ўша даврдан бошлаб, Исломга

душманликни черковдан мерос қилиб олган салибчи давлатлар исломий ҳазоратга қарши қутурган ҳазорий ва эътиқодий кураш олиб бориб келади. Усмоний давлатнинг куч-қудрати пасайиб, XVIII-XIX асрлар давомида босқичма-босқич сиёсий ва ҳарбий заифлашишни бошдан кечира бошланганидан кейин, Европа сиёсатида «шарқий масала», яъни Усмоний давлатнинг ҳолати, деган нарса пайдо бўлди.

Кейин, салибчи давлатлар сўнгги ҳал қилувчи жангни муҳокама қилган ушбу экзистенциал кураш 1907 йилда Лондонда бўлиб ўтган Кемпбелл конференцияси натижалари билан якунига етди. Британия Бош вазири Генри Кемпбелл Беннерманга нисбат берилган, бир қатор Европа давлатларини жамлаган бу хавfli мустамлакачилик конференцияси икки йил давом этди. Бундан ўша пайтда унга Британия бошчилик қилган даҳшатли шайтоний режа келиб чиқди. У Шимолий Африка ва Шарқий Ўрта Ер Денгизи минтақасига Ғарб ҳазоратининг (оқ одам ҳазоратининг) эҳтимолли меросхўри деб қарайди. Чунки бу минтақадаги мусулмонлар Европага қарши бирлашиб, унинг манфаатларига хавф туғдириш қобилиятига эга бўлган ягона ҳазорий гуруҳни ташкил этадилар. Шунинг учун бу режа мусулмон юртларини шарқдаги Осиё қисмини ғарбдаги Африка қисмидан ажратиб турувчи бегона жисмни ўрнатишни талаб қилди. Шунингдек, минтақа халқларига душман ва насроний Европа давлатларига дўст бўлган буфер давлатни барпо этиш зарурлигига чақирди.

Шундай қилиб, нефть топилиб, уни ва Исломий юртларни назорат қилиш учун пойдевор қўйилиши билан бу жирканч режа амалга оширилди. Исломий юртлар 1916 йилдаги Сайкс-Пико келишуви, 1917 йилдаги Бальфур декларацияси ва 1919 йилдаги Версаль шартномаси орқали бўлиб, парчаланди. Ўз навбатида Версаль шартномаси бугунги ҳокимлар «халқаро қонунийлик» ва «халқаро ҳуқуқ» номлари билан атаб келаётган қонунлар орқали дунё устидан Ғарб ҳукмронлигини ўрнатиш қоидаларига асос солди. Бу ҳокимлар янги мустамлакачиликка «мандат» номини беришди.

Кейин, 1920 йилда Сан-Ремо конференцияси бўлиб ўтди. Унда Британия ва Франциянинг таъсир доиралари белгиланди. Конференция хулосасига кўра, Бальфур декларацияси ижросига содиқ қолган ҳолда, Сурия ва Ливан Франция мандати остига,

Ироқ, Фаластин ва Шарқий Иордания Британия мандати остига киритилди.

Франция қўмондони Гуро Салоҳиддиннинг қабри устида тўхтаб: «Мана биз қайтиб келдик эй Салоҳиддин», деди. Бу билан у янги салиб уруши бўлган биринчи жаҳон урушида ғалаба қозонишганига ишора қилди. Шундан сўнг Британия армияси Қуддус шаҳрини қуршовга олиб, Усманийлардан устун келишга эришди. Бу билан яҳудийларнинг Фаластин ерларини босиб олишига замин яратилди. Шунинг учун Британия генерали Эдмонд Алленби 1920 йилда Халил дарвозасидан пиёда юриб кириб борар экан, «Мана энди салиб юришлари тугади», деган сўзларнинг акс садоси мусулмонлар онгида сақланиб қолди.

Кейин тарихий дақиқа келди ва «касал одам»нинг ортидан ҳалокатли зарба берилди. Чунки ичкарида Усманий Халифалик пойдевори силкиниб, ташқарида таъсир доираси кучсизланиб қолганидан кейин ушбу ҳазорий кураш сиёсий жиҳатдан 1924 йилда унинг қулатилишида ўз ифодасини топди. Уммат Ғарб томонидан фикрий, маданий, сиёсий ва ҳарбий даражаларда қилинган кетма-кет ҳужумлар қаршисида ҳимоя қилувчи қалқонидан маҳрум бўлиб, душманлари қаршисида бели очилган ҳолда қолди. Шундай қилиб, Ғарб ўз мақсадига эришди ва Умматни ҳазорий мағлубиятга учратди. Чунки у ушбу буюк мабда ва қадимий ҳазорат ҳомийси бўлган Исломиёв давлатга барҳам берди. Кураш шу нуқтада тўхтамади, балки мусулмонлар вужуди (тузилмаси) ва Исломиёв ҳокимияти мавжуд бўлмаган ҳолда давом этди. Ҳа, салибчи Ғарб Кемпбелл конференцияси қарорларини ижро қилишни Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Фаластинни бўлиш қарорини қабул қилиб, 1948 йил 14 майда (Исроил) давлати эълон қилингунига қадар давом эттирди.

У ерда Накба (фалокат) юз берди. Уммат ва унинг динига адоватдан келиб чиқиб Исро ва Меърож заминида яҳудий вужудини ўрнатиш жинояти содир этилди. Бу вужуднинг босқичма-босқич минтақага интеграциялашуви учун муҳит тайёрланди. Яҳудий вужуди Уммат ва армиялари ҳужумидан уни ҳимоя қиладиган, жиҳодга тўсқинлик қиладиган функционал режимлар томонидан навбатма-навбат қўриқланди. Қолаверса, бу режимлар Умматнинг асосий

Ақсо тўфони... Ҳазоратлар кураши йўлидаги фавқулодда тарихий бурилиш нуқтаси масалаларини, энг аввало муборак Фаластин замини масаласини қўллаб-қувватлаш сари ҳаракатга келишига йўл қўйишмади.

Тарихни яхши ўрганганларга маълумки, Фаластин масаласи асрлар давомида тарихий ҳазорий жанг рамзи ва ҳазорий кураш таянчи бўлиб келган. Бу гибрид вужудни ўрнатиш учун Фаластиннинг танланиши шунчаки эмас, аксинча, Исломга қарши ҳазорий кураш етакчилари ва инсоният шайтонлари томонидан пухта ўрганилган ишдир. Шунинг учун бу масала Қуддус Фатҳ қилиниб, Умария шартномаси тузилганидан бери Уммат учун синов мавзуси бўлиб қолмоқда. Қачон Уммат заифлашса, бу масала ундан тортиб олинади. Агар у сафларини бирлаштира, динини маҳкам тутса ва душманларига қарши Аллоҳдан қувват изласа бу масала унга қайтади. Мана бугун кўряпмизки, бу масала Умматнинг энг катта душманлари, яъни Америка ва унинг асрандиси яҳудий вужуди билан бўлган ҳазорий ва экзистенциал кураш марказини қайта эгаллаш учун биринчи ўринга қайта чиқди. Американинг ҳазорий гегемонлиги лойиҳасига қарши туриш мумкинми?

Америка ва Исломга қарши ҳазорий кураш йўналиши

Америка ушбу халқаро «Вестфалия» ҳамжамиятини ва ушбу халқаро назоратни тайёр ҳолда топди. Уни сақлаб қолишга ва ҳатто унинг нухасини ишлаб чиқишга қаттиқ ҳаракат қилди. Дунёда ҳазорий кураш байроғини кўтариш учун ўзининг ҳарбий устунлигидан ва иккинчи жаҳон урушидан кейин энг кам иқтисодий зарар кўрган давлат бўлганидан фойдаланди.

Америка уруш ва инқирозларни келтириб чиқариб сиёсий масалаларда бутун дунё ишларига аралашиш учун Миллатлар лигаси вайроналари устига Хавфсизлик Кенгаши бошчилигидаги Бирлашган Миллатлар Ташкилотини тузиш орқали халқаро тузилма биносини барпо қилди. Халқаро Валюта Фонди иқтисодий ва валюта масалаларида катта рол ўйнади. Буларнинг барчаси билан у дунёни сиёсий ҳарбий, иқтисодий ва ҳазорий жиҳатдан назорат қилишни кафолатлайдиган барча ипларни қўлга киритди. У дунёда биринчи давлат мақомини эгаллаганидан бери, илгари Исломий давлат тенгсиз давлат бўлганидек, у ҳам глобал сиёсатни ёлғиз ўзи шакллантирадиган тенгсиз давлат бўлишга ҳаракат қилди. Ҳатто 1990 йилда Совет Иттифоқи

бошчилигидаги коммунистик мабданинг мағлубиятга учраши, шунингдек, дунёда сон ва техника томонидан энг катта армиялардан бирига, бундан ташқари, катта ядровий арсеналга эга бўлишига қарамай, унинг шов-шувли қулаши билан у тенгсиз давлат бўлишга эришди. Бироқ, унинг ҳаёт ҳақидаги тушунчалар мажмуасида гавдаланган фалсафа ва ҳазорати халқларга етакчилик қилишда муваффақиятга эришмади. Бу эса қулашга олиб борувчи асосий омилдир. Чунки узоқ умр кўрган давлат ва ҳазоратлар халқларни уларнинг ишларини ғамхўрлик билан бошқаришга ярамайдиган бузуқ ғояларни қабул қилишга мажбурлайдиган ҳарбий кучга эмас, балки инсонни қаноатлантириб, уни фикран бошқарадиган ғоялар асосига қурилади ва мустаҳкамланади.

Ҳазоратлар уруши контекстида кузатилган нарса шуки, ҳатто Совет Иттифоқи мавжуд бўлган ва мусулмонлар давлати йўқ бўлган пайтда ҳам, Америка бошчилигидаги Ғарб ўз сиёсатини Ислом ва мусулмонларга қарши ҳамон давом этаётган салиб урушлари асосига қурди. Бу эса Американи Ғарб дунёси ва яҳудий вужуди билан бирга туришга мажбур қилади.

Американинг мусулмон юртлар билан муносабатида юрган йўлини кузатиш натижасида мана шулар кўринмоқда. Бу АҚШ давлат департаментининг режалаштириш бўлими бошлиғи, давлат котиби ёрдамчиси ва 1967 йилгача президент Жонсоннинг Яқин Шарқ масалалари бўйича маслаҳатчиси бўлган Юджин Ростоу берган баёнотни айни ўзидир. У шундай деган эди: «Шуни англаб етишимиз керакки, биз билан араб халқлари ўртасидаги келишмовчиликлар давлатлар ёки халқлар келишмовчиликлари эмас, балки Ислом ҳазорати билан насроний ҳазорат ўртасидаги келишмовчиликдир. Дарҳақиқат, насронийлик билан Ислом ўртасида ўрта асрлардан бери кескин кураш бўлиб келган ва бу кураш ҳозиргача турли кўринишларда давом этмоқда. Бундан бир ярим аср олдин Ислом Ғарб назоратига ўтди ва Ислом мероси насроний меросига бўйсундирилди. Тарихий ҳолатлар шуни тасдиқлайдики, Америка Ғарб дунёсининг, унинг фалсафаси, ақидаси ва низомининг ажралмас бир қисмидир. Бу уни Шарқий Ислом дунёсига, унинг Ислом дунёсида гавдаланган фалсафаси ва ақидасига душманларча муносабатда бўлишга мажбур қилди. Америка бундай

позицияни фақат Исломга душман сафда турсагина ҳамда Ғарб дунёси ва сионистик давлат билан бирга бўлсагина эгаллаши мумкин. Чунки, агар у бунинг аксини қилса, ўзининг тили, фалсафаси, маданияти ва муассасаларидан тонган бўлади».

Ростоу Яқин Шарқдаги мустамлакачиликдан мақсад Ислом ҳазоратини йўқ қилиш эканини, яҳудий вужудини барпо қилиш шу режанинг бир қисми эканини, бу салиб урушларини давом эттиришдан бошқа нарса эмаслигини шу даражада аниқлик билан таъкидлайди. Шунинг учун Америка ўша пайтдан бери Яқин Шарқ ва Фаластин масаласи билан шуғулланишда давом этиб келади. У икки давлат ечими ҳақидаги қарашини ҳаммага ўтказишга ҳаракат қилар экан, Ислом юртлари билан бўлган сиёсатида бу икки масалани устувор масала қилиб белгилади.

Франция ташқи ишлар вазирлиги расмийси 1952 йилдаёқ коммунизмни Исломга солиштирганда Европа учун хатарли эмас деб ҳисоблаган эди. Унга кўра, Ислом Ғарб ҳазорати пойдеворларини йўқ қилишга ва унинг миссиясини тарих музейларига қўйишга қодирлиги билан Ғарб ҳазоратига бевосита таҳдид ҳисобланади. Америкалик сиёсатчи ва муфаккирлар эса Совет Иттифоқи қулаши биланоқ Исломни ўзларининг биринчи асосий ҳазорий душмани қилиб олишди.

1990 йил бошида журналист Девид Хауэлл «Вашингтон Таймс» ва «Жапан Таймс» газеталари нашр қилган «Тарих йўналишидаги силжиш» номли мақоласида коммунизм мағлубиятга учраганидан кейин, ҳозирги душман Ислом ва унинг ҳазорати эканлигини таъкидлади. Яҳудий вужудининг собиқ бош вазири Шимон Перес: «Фундаментализм коммунизм қулаганидан кейинги даврда энг катта хавфга айланди», деган эди. (Арабий журнали, 514 сон, 2001 йил).

Шу боис ўтган асрнинг 90 йилларидан бошлаб Американинг якка ҳокимлик босқичи дунёни бўлиш ва террорга қарши уруш ниқоби остида уни Ислом юртларига қарши сафарбар қилиши билан алоҳида ажралиб туради. Чунки Америка ўз компасини Ислом ва мусулмонларга қарши уруш эълон қилишга қаратди. Кейин терроризм глобаллаштирилганидан ва ҳамма унга қарши урушга сафарбар қилинганидан сўнг кичик Бушнинг «Ким биз билан бирга бўлмаса, у бизга қаршидир» деган сўзи билан Исломга қарши ҳазорий кураш доктринаси белгиланди. Бу 2001

йил 11 сентябр воқеалари келтириб чиқарилганидан кейин, Ислом юртларига қарши Америка бошчилигидаги салиб урушларига замин яратди.

Терроризмнинг яратувчиси бўлмиш Америка бошчилигида эҳтиёт чораси сифатида эълон қилинган бу урушдан мақсад Исломий Халифалик барпо бўлишининг олдини олишдир. Чунки Исломий Халифалик салибчи ғарбни мағлуб этишга ва уни дунё олдида ҳақиқий даражасига қайтаришга қодир исломий ҳазорат тонгини қайтаради. Америка сиёсати доҳийси Генри Киссинжер 2004 йил 6 ноябрда Ҳиндистонда бўлиб ўтган «Хиндустан Таймс» конференциясида сўзлаган нутқида бунга ишора қилиб шундай деган: **«11 сентябрда кўрганимиз каби таҳдидлар терроризмдан келмайди. Аммо таҳдид экстремистик ва фундаменталистик Исломдан келади. Чунки экстремистик Ислом Исломий Халифалик масаласида фундаменталистлар қарашига зид бўлган мўътадил Исломни бузишга ҳаракат қилади. Асосий душман Исломда фаол бўлган фундаменталист қатламдир. У бир вақтнинг ўзида мўътадил исломий жамиятларни ҳамда ўзи уларни Халифалик барпо бўлиши олдидаги тўсиқ деб ҳисоблаган бошқа барча жамиятларни ўзгартиришни истайди».** (Ньюсвик журналининг 2004 йил ноябр ойидаги 8-сони).

Бу дунёнинг биринчи давлати томонидан Умматнинг уйғониши ва фаоллашишига, шунингдек, ўзини ва лойиҳасини англаб етаётганига қаратилган жиддий сиёсий эътибордир. Бу эса Америка кўпроқ ҳарбий базаларни жойлаштириш орқали тарқатаётган демократик қадриятлар ва инсон ҳуқуқини ҳимоя қилиш даъвоси билан Ислом юртларини катта қисмига қарши оммавий ахборот воситалари ва ҳарбий кучларни сафарбар қилишига олиб келди. Бу, шубҳасиз, келажакда унга акс таъсир қилади. Лекин айна пайтда у ғоялар жангида мағлубиятга учраб, фикрий кураш майдонидан эрта чекинган ғарбнинг психологик мағлубияти кўламини ва ҳазорий банкротлиги даражасини акс эттирмоқда. У Исломни бузиб кўрсатиб, уни терроризм деб атаб, исломий юртларда Исломга қарши уруш эълон қилган ҳолда мусулмонларни қора курсига ўтқизишдан бошқа қарши туриш йўлини топа олмади. Мақсад – Исломнинг инсон воқелигига мос келадиган фикрлари ғарб юртларига етиб бориб, ғарблик инсонни қайта тиклаши, унинг онгини

Америка бошчилигидаги капиталистик ҳамжамият ипларини тўқиган алдов ва чалғитувлардан узоқда янгидан шакллантиришининг олдини олиш.

Ғарб раҳбарлари унинг аччиқ аламини ҳар куни тотаётган бу мағлубият уларни Уммати Муҳаммад ﷺ га қарши адоват қиличини кўпроқ қайрашга ундади. Сэмюэл Хантингтон ўзининг шу мавзудаги машҳур тадқиқотида буни ифода этган. У шогирди Фукуяманинг «**либерал демократия инсониятнинг мутлақ мафкуравий тараққиётини ва ҳар қандай инсоний ҳукуматнинг мутлақ шаклини ташкил этиш имконига эга**», деган тор фикрига раддия билдириб, «**Ислом – Ғарбнинг тирик қолишини шубҳа остига қўйган ягона ҳазорат ва у буни икки марта қила олди**», дея унга Ислом тарихини ўргатиб қўяди. Сўнг тўлиқ ишонч билан ва содда қилиб, капиталистик-коммунистик курашдан кейинги босқич ҳақида бундай дейди: «**Тўғри, Ғарб ҳазоратининг қирралари бошқа ҳазоратларга ҳам йўл топди. Бироқ демократия, қонун устуворлиги ва эркин бозор қадриятлари мусулмонлар ақлиятида мантиқий кўринмаслиги мумкин. Шунинг учун бўлажак кураш бир томонда илмоний қадриятларга эга «насроний дунё» билан иккинчи томонда «Ислом дунёси» ўртасида бўлади**». (Хантингтоннинг «Ҳазоратлар кураши ва дунё тартибини қайта тузиш» номли китобидан. У бу китобни «Форин афферс» журнали нашр қилган ҳазоратлар тўқнашуви муқаррарлиги ҳақидаги ўзининг мақоласини тўлдириб ёзган).

Юқорида айтиб ўтилганлардан келиб чиққан ҳолда, Америка бошчилигида Исломга қарши Ғарб олиб бораётган ҳазорий кураш босқичларини қўйидаги фикрлар билан қисқача баён қилиш мумкин:

1 – Ғарб Ислом юртларига нисбатан қўллаётган сиёсатларини салиб урушини давом эттириш асосига қуради ва бу курашга Ғарб номидан Америка бошчилик қилади.

2 – Коммунизм қулаганидан кейинги ҳақиқий хавф Исломдир.

3 – Америка Ислом тўлқини қаршисида ўз ҳазоратининг таназзулга учраб, ортга чекиниши хавфини ҳис қилди ва ҳазоратлар кураши муқаррарлиги ҳақиқатини англаб етди. Шунинг учун энг яхши мудофаа воситаси сифатида ҳужумни танлади. Терроризмга қарши уруш эълон қилар экан, дунё

халқларини Ислом ва муслмонларга қарши гижгижлади. У ўзининг барча сиёсий, ҳарбий ва дипломатик саъй-ҳаракатларини шу йўналишда сарфлади.

4 – Муслмон юртлар дунёдаги биринчи давлат ташқи сиёсатининг устувор йўналишига айланганидан сўнг, бу сиёсатлар Исломга қарши туришдаги фикрий ва ҳазорий абгорлик кўламини чуқурлаштирди. Муслмонларнинг бирлаштирувчи вужуди бўлмасида, демократиянинг жилоси (ялтираши) сўнди, Ғарб қадриятлари тизимига глобал қизиқиш умумий тарзда пасайди ва капиталистик низомнинг инсоният муаммоларини ҳал қилиш қобилиятига ишонч пасайди.

Ғарб ҳазорати биноси деворларининг ёрилиши

Америка бошчилигидаги Ғарбнинг ушбу барча макр-ҳийлалари «араб баҳори» босқичидан олдин бўлган эди. Чунки араб баҳори АҚШ маъмуриятида Ислом жинининг кўзадан чиқиб кетиши яқинлигига оид туйғуни кучайтирди. Ғарб етакчилари Ислом жинининг муқаррар ва кутилаётган чиқишига йўл қўймаслик учун вақтдан ўзиб кетишга ҳаракат қилишмоқда. Улар мустамлакачилик чангалидан ва Америка бошчилигидаги халқаро тизим зулмидан ҳақиқатан халос бўлишни истаган халқ ҳаракатларини барча услуб ва воситаларни ишга солиб бостиришмоқда. Ислом шиорларини аниқ ва равшан тарзда кўтарган қўзғолонлар араб юртлари пойтахтларини айланиб чиқди. Бу қўзғолонлар минтақадаги мустамлакачилик лойиҳаларига зид бўлган эътиқодий исломий мантиқдан келиб чиқиб Шом юртларида Халифаликка чақирди. Бу эса Американи шошининч чора кўришга ва Исломни мазмунидан буриш учун бир қанча юртларда мўътадил исломчиларни ҳокимиятга олиб келишга мажбур қилди. Булар билан параллел равишда Халифаликнинг ИШИД деб танилган бузиб кўрсатилган версиясидан фойдаланилди. Кейин ИШИДга қарши халқаро коалиция тузилди. Бу Американинг минтақа устидан гегемонлик қилишига замин яратди. У Сурия қўзғолонига яқун ясаш мақсадида салибчиликни ниқоб қилиб Халифаликка душманликни очиқ эълон қилган ҳолда Россияни ўзининг ҳарбий ҳаракатларига шерик қилди. Бундан ташқари, мўътадил Ислом либосига бурканган Туркияни ҳам шерик қилди.

Обаманинг сочини оқартирган бу қўзғолонни АҚШ ташқи сиёсати доҳийси Киссинжер ўзининг «Дунё тартиби: халқлар табиати ва тарих йўналиши» номли китобида «Сурия тўфони», деб атади. У ўз китобида араб юртларида демократияга қизиқиш пасайганидан ва унинг тарғиботчилари муваффақиятсизликка учраганидан огоҳлантирди. Бироқ Америка, унинг ички муаммолари билан машғул бўлиши тахмин қилинган бир пайтда, Умматнинг иродасини янада синдириш, Ислом асосидаги туб ўзгаришга бўлган умидни сўндириш учун Сурия ва Мисрдаги золим режимларни қўллаб-қувватлашдан, Ливия ва Суданни парчалашдан, шунингдек, минтақани ҳарбий келишувлар билан ўраб олишдан бошқа чора топа олмади.

Шу даражада такаббурлик ва золимлик билан, Америка бошчилигидаги Ғарб қўзғолонлардан кейинги босқичда ҳазорий захирасининг катта қисмини йўқотди. Америка кўпроқ қон тўкилишига аралашди ва Байденнинг «Ироқ ва Сурия Америка учун Афғонистондан кўра кўпроқ хавф туғдиради», деган гапи билан минтақада ўз кучларининг мавжуд бўлиб туришини оқлади. Бошқа томондан, Америка иқтисодиёти корона пандемияси натижасида 2008 йилдаги ипотека инқирозидан бери энг ёмон пасайишга гувоҳ бўлди. АҚШ сиёсати Америка жамиятида ҳақиқий низоларни юзага келтирган аниқ бўлинишга гувоҳ бўлди. Буларнинг барчаси Америка томонидан қўриқланадиган Ғарб ҳазорати биноси деворлари ёрилишига олиб келди. Капиталистик мабда урушлар ва инқирозларни келтириб чиқариш билан озиқланаётган бир пайтда унга ва унинг барқарор инвестициявий муҳитни таъминлаш қобилиятига бўлган ишонч сўнди. Россия-Украина уруши ва унинг глобал оқибатлари биздан узоқ эмас. Америка фитнесининг давом этиши олдида Хитой ва Тайван ўртасида нима бўлишини ким билади? Бошқа томондан, ичкаридан емирилиб бораётган ушбу Ғарб биносини ёриб кирган кўплаб тешиклар бор. Бу эса Ғарб халқларини бир томондан ҳукуматлари билан бўлган муносабатларини, иккинчи томондан Ислом ва мусулмонлар билан бўлган муносабатларини қайта кўриб чиқишга ундади.

Ўтган ўн йилликда Ғарб пойтахтларида кузатилган халқ ҳаракатлари ҳазорий таназзул кўринишларидан бошқа нарса

эмас. Ғарбнинг фикрий тахминларига шубҳа қилиш Америка васийлиги мантиқини рад этадиган, башариятни капиталистик ҳазорат шафқатсизлиги ва зулмидан қутқарадиган янги дунё тартиби пайдо бўлиши умидида халқаро тизимнинг ҳозирги нусхасига қарши исён кўтаришнинг асосий шартларидан биридир. Бу эса Уммат зиммасига улкан масъулият юкламоқда ва ундан катта тайёргарликни талаб қилмоқда. Бу Ақсо Тўфони ҳодисаларидан олдинги вазият эди. Аммо Ғазога қарши уруш бошлангач, уруш бу ёриқни катталаштириб, унинг қиёфасини бундан аввал ҳеч ким кўрмаган шаклда ёрқин кўрсатиб берди. Ушбу муҳим глобал ҳодисадан сўнг, инсоният қайта оламшумул тузум барпо этиш сари ҳаракат қиладими?

Ақсо тўфони янги оламшумул тузумнинг муқаддимасидир:

Ақсо тўфони бошланганидан атиги икки кун ўтиб, Киссинжер Аксель Шпрингер немис медиа компанияси ижройи директори Матиас Дёпфнерга берган интервьюсида: «Яқин Шарқда можаронинг кучайиши ва жамоатчилик босими остида бошқа араб давлатларининг ҳам унга тортилиши хавфи бор», деб огоҳлантирди. Америка сиёсатининг доҳийси шундай қўшимча қилди: «Украинада давом этаётган Россия агрессияси, Ҳамаснинг (Исроил)га ҳужуми билан бирга, халқаро тизимга асосий ҳужумдир...».

Бу ибора Ғарб билан бўлган ҳазорий кураш моҳиятини баён қилади. Киссинжернинг фикрича, Ақсо тўфони босқинчининг армиясини нишонга олган шунчаки қуроли ҳужум эмас. Ёки унинг Фаластин аҳлига қарши 75 йилдан бери давом этиб келаётган жиноятларига қарши реакция ҳам эмас. Балки, у яҳудий вужудини яратган халқаро тизимга ҳужумдир. Бу бутун Ғарб унга кириб қолган истерик ҳолатни тушунтиради. Чунки таҳдид унинг тизимига, мабдасига ва мавжудлигига таъсир қилади.

Ғазо уруши Ғарбнинг жинойи ҳазорати ҳақиқатини очиб берди. Чунки унинг тарғиботчилари юзидан ниқоби ва косметик безаклари тушиб кетди. Инсоний қадриятлар, эркинлик ва адолат принциплари каби Ғарб давлатлари бошқа халқларни қашшоқлаштириш ва уларнинг авторитар режимлари устидан ўз ҳукмини ўтказиш воситаси қилиб олган шиорлар вақт ўтиши билан ғойиб бўлди. Бу қонли жанг давомида «Ноль масофа» операциялари ҳамда кенглиги

осмонлару ерча бўлган жаннат учун мусобақа қилаётган Ғазо мужоҳидларининг афсонавий собитқадамлиги олдида кўплаб ҳарбий назариялар қулади, қуроли тўқнашувларнинг барча қоидалари йўқ бўлди, мутлақ ҳарбий устунлик тенгламалари барбод бўлди.

Шунинг учун айтиш мумкинки, технологик тараққиётга ҳамда Американинг қўллаб-қувватлашига ишонган сионист душманга тўқнаш келган Роббисига ишонган муслмон мужоҳид тимсоли ҳазорий кураш моҳиятини ихчам қилиб кўрсатиб беради. Бу курашда муслмон мужоҳид ўз қўли билан ясаган қуроли билан «ноль масофа»дан қилинган ҳужумларни қайтаришга – худди уларнинг ақллари самимий мужоҳидлар қалбидаги исломий ақиданинг таъсирини англаб етишга ожизлик қилганидек – ожизлик қилган танклар билан ҳимояланган душман устидан ғолиб келади.

Шундай қилиб, Ақсо тўфони, ажойиб номланган катта воқеа бўлишидан ташқари, кучсиз ваҳимачиларнинг шубҳа солишига қарамай, Росулulloҳ ﷺнинг жиҳодларидан кучли оқар дарё каби отилиб чиқиб, шаҳарларни фатҳ қилган ва халқларни ҳидоятга бошлаган ўша буюк Ислом оқимининг кичрайтирилган ёрқин тасвири бўлди. У Исломий онгни қайта шакллантирди, Умматнинг ўз динига бўлган ишончини янгилади, шунингдек, уни ўз улуғлигини қайтаришга, ўз вужудини қайта барпо этиш орқали ўзини ва тақдирий масалаларини ҳимоя қилишга ундади. Натижада Уммат бор кучи билан шу йўналишда ҳаракатга келди. Ақсо тўфони Аллоҳ йўлида жиҳод қилиш тушунчасини жонлантирди. Уммат душманларига қарши туриш ва уларнинг шавкатини синдириш учун бирлашиш зарурлиги ҳақида кўп сўз юритилган бўлди. Охирзамон жанглари ва Халифалик ҳақида гапириш – ёқимли, орзу қилинган нарсага айланди ва муслмонлар ўз халифасига байъат бериш учун ҳаракат қилган бўлди.

Бошқа томондан, бутун дунё 2023 йил 7 октябрдан бери шундай бир кунлик реалликлар ва руҳий изтироблар тўфонида яшамоқдаки, бу ғарблик халқлар ва улар орасидаги академик элитада сионистлар жинойтларини қўллаб-қувватлаётган ўзларининг омадсиз ҳазоратлари ҳақида ўзгача тасаввур пайдо қилмоқда. Энди улар айна ҳазоратга мансубликларидан орлик ва шармандаликни ҳис қилишмоқда, уруш давом этгани сари

тасаввурлари янада очиқ ўзгармоқда. Бу, шунингдек, уларга позициялари ва баёнотлари чалкашлик ва иккиланишлар билан тўла бўлган ўз раҳбар ва етакчилари яшаётган саросима ҳолатини очиб бермоқда. Бу етакчиларни уруш жиноятчиси бўлган Нетаняху билан суратга тушганига хурсанд бўлишга мажбурлаган, Исломни ёмон кўрадиган, ёш болаларча ақлия бошқармоқда. Ҳазо ҳодисалари, шунингдек, Умматнинг ҳам онгини очиб, яҳудий вужуди билан иттифоқчилик қилаётган режимларнинг башарасини янада фаш этмоқда. Уни ожизликдан чиқишга ва нафақат Ҳазода, балки бошқа исломий юртларда ҳам дарё бўлиб оқизиляётган қонни тўхтатадиган туб ечимни қидириб топишга ундамоқда. Айниқса, Уммат ўзининг бевосита озодликка чиқиш имконини берадиган барча куч воситаларидан маҳрум эканини кўргандан сўнг.

Демак, бугунги кунда олдимизда икки қарама-қарши йўл турибди: бир йўлда капиталистик бузуқ ҳазорат емирилиб, қадриятларини қурт кемиряпти, айниқса, Ақсо Тўфони ортидан ушбу ҳазоратнинг биноти таъмирлаб бўлмайдиган даражада тезлик билан дарз кетмоқда. Унинг қаршисидаги йўлда эса, Ислом ўртага чиқмоқда. Ислом – Умматни қутқаришга ҳамда уни сионистик-салибчилик мустамлака ботқоғидан ва унинг жанговар машинаси жиноятларидан халос этишга қодир сиёсий ғоядир. Айниқса, исломий лойиҳани рўёбга чиқариш ва фаоллаштиришнинг асосий тамал тоши бўлган армияларимиз ўз зиммаларидаги ролни бажаришса. Ақсо тўфони келиб, ушбу тасаввурни ақлларга очиқ суратда яқинлаштириб қўйди. Шу билан бирга, Ислом дунё миқёсида сиёсий, руҳий ақида ва бутун инсониятни бошқаришга қодир мафкура сифатида намоён бўлди. Ақсо Тўфони бизнинг иймонимизни янгилаш ва бошқаларнинг Исломни қабул қилишларига сабаб бўлди.

Ҳазоратлар ўртасидаги курашнинг ҳал бўлиш вақти келди. Ҳарбнинг емирилиши ва қулаши муқаррар бўлган тарихий вақт яқинлашди. Унинг қолганини Пайғамбарлик минҳожини асосидаги иккинчи рошид Халифалик давлатининг барпо бўлиши тезлаштиради. Чунки Ҳарб Ҳазо аҳли ва мужоҳидларининг сабот-қатъиятда қаҳрамонлик кўрсатишлари олдида яҳудий вужудининг ёлғон ғалабасини тасвирлашга эришолмагани ортидан, Халифаликнинг барпо бўлганлиги

тўғрисидаги хабар бутун капиталистик ғарбни ларзага соладиган ҳодиса бўлишига ишонилмоқда.

Ушбу сабот-қатъият фақат битта маънони англатади. У ҳам бўлса, яҳудийлар ҳам, улкан куч-қудратлари билан уларнинг орқасида турганлар ҳам бу урушда ғолиб кела олмайди, ўз навбатида, ғазонинг ушбу қатъияти олдида бутун ғарбнинг бели синади, ҳатто яҳудий вужудини қўллаб-қувватлаган ҳар қандай куч қақшатқич мағлубиятга учрайди, деган маънодир. Бу нарса мусулмонларга нафақат яҳудий вужудига, балки бутун ғарбга қарши курашишга журъат бермоқда. Бу эса глобал тизим учун ҳақиқий таҳдиддир. Шунинг учун кўплаб муфаккирлар бугунги кунда кўраётган даҳшат олдида бир асрдан бери ораларида кенг тарқалган таклифни кўриб чиқиш кераклиги тўғрисида кўп гапиришмоқда. Бу Немис муфаккири Освальд Шпенглер 1918 йил нашрдан чиққан ўзининг «Ғарбнинг қулаши» номли китобида ўйлаб топган таклифдир.

Ҳатто айримлар ўзича Армагеддон жанги яқинлашиб келаётгани ҳақида гапирадиган ва ғазо уруши давом этишининг хавфидан огоҳликка чақирадиган бўлди. Жумладан, Эхуд Ольмерт шу ҳақда гапириб, Биньямин Нетаняху ҳукумати Армагеддон жангининг бўлишига ишонади, зеро, бу оламнинг тугашига олиб борадиган жангдир, деди. Бу жангни америкалик истеъфодаги полковник Дуглас МакГрегор ҳам тилга олиб, Нетаняхунинг ғазони забт этишдаги саркашлигига берган ўз изоҳида «менимча, биз Армагеддон сари кетмоқдамиз», деди. Британиянинг «Телеграф» газетаси ўзининг бош мухбири Роберт Мендикнинг яҳудий аскарлари бошдан кечираётган руҳий кризис ҳолатига изоҳ бериш учун ёзган мақоласида Армагеддон ҳақида сўз юритди. Ғарбнинг Халифалик ва унинг барпо бўлишидан огоҳлантирувчи баёноتلарини санаб тугатиб бўлмайди. Буларнинг барчаси ғарб давлатларининг Британия етакчилигида Халифаликка даъват қилаётганларга нисбатан муносабатларида, Британиянинг Ақсо Тўфони ҳодисаси ортидан тезда Ҳизб ут-Таҳрирни тақиқлаганлигида ўз ифодасини топмоқда.

Исломий Халифалик ўнлаб йиллар, ҳатто асрлар давомида олиб борилган тил бириктирув ва қирғинбарот урушлар, маккорона уюштирилган инқилоблар ва ўша пайтдаги йирик халқаро кучларнинг бевосита ва билвосита аралашувлари

ортидангина йиқилди. Аммо глобал капиталистик тузум бугун шунча йирик армиялари, қирғинбарот қурол-аслаҳалари, улкан коалициялари, кучли ва ривожланган хавфсизлик хизматлари билан ҳам бизнинг кўз ўнгимизда қулаш ёқасига келиб қолди. У ўзининг моддий ва рамзий қудратининг энг юқори чўққисиди, ҳарбий устунлиги ва инсоний зўравонлигининг авжида фикрий, ахлоқий ва қадрият жиҳатидан қуламоқда. Бу, ўз навбатида, ушбу глобал капиталистик тузумнинг нафақат замон ва тарихнинг торлиги олдида, балки муслмонлардаги сиёсий имкониятлар ва ақидавий қатъиятлари қаршисида кураша олиши ва собит тура олиши ҳақида кўплаб саволларни келтириб чиқармоқда. Аллоҳ Таоло деди:

﴿قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَأَتَى اللَّهُ بُنْيَانَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ مِنْ فَوْقِهِمْ وَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ﴾

«Улардан аввалги (кофир) кимсалар ҳам (ўз пайғамбарларига мана шунга ўхшаш) макр-ҳийлалар қилишган эди. Шунда Аллоҳ улар (қурган макр-ҳийла) биноларини таг-туғи билан емириб ташлади. Бас, улар (тўқиб олган ёлғон бинотузумлари)нинг томи ўзларининг устига қулади ва уларга ўзлари сезмаган-кутмаган тарафдан азоб-ҳалокат келди»

[Наҳл 26]

Ҳа, Исломий Халифалик куч билан мажбуран қулатилди, аммо капиталистик тузум ўз-ўзидан қуламоқда. Сабаби оддий – унинг фанога юз тутиб, йўқ бўлиб кетиш омиллари ўзининг тузилиш таркибида мавжуд. Аммо унинг Ислом ва муслмонлар билан тўқнашиши ҳамда бу буюк мабда билан ҳазорий кураши унинг қулашини тезлаштиради, инша Аллоҳ. Бу билан ушбу тузумнинг ўрнига янги тузум келмоқда ва ушбу оламшумул тузум дунё структурасини ва сиёсий анъаналарни сарвари оламнинг минҳожиди асосида қайта тузажакдир. Бунини сарвари олам ﷺнинг

﴿ثُمَّ تَكُونُ خِلَافَةً عَلَىٰ مِنْهَا جِ التُّبُوَّةَ﴾

«... Кейин Пайғамбарлик минҳожиди асосида Халифалик бўлади», деган сўзлари тасдиқламоқда. Аллоҳ Таоло айтади:

﴿بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ، فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَلَكُمُْ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ﴾

«Йўқ, биз ҳақни ботил-жаҳолатнинг устига отурмиз. Бас (ҳақ ботилни) эзиб-янчиб, албатта (ботил) йўқ бўлур. Сизлар учун эса сифатлаганларингиз сабабли ҳалокат бўлур» [Анбиё 18]

Демак, Ақсо Тўфони Ислом билан капитализм ўртасидаги ҳазорат кураши жараёнида муҳим тўртки вазифасини ўтади. Ушбу тўфон ўзининг мафкуравий ўлчови ҳамда вақт ва жой рамзи билан ҳазоратлар тўқнашуви жараёнида тарихий бурилиш нуқтаси бўлиб қолади. У, шунингдек, ўзгартириш қонунларидан бири ҳамда бошланган оғир тўлғоқнинг ҳам бир қисми бўлиб, унинг ҳодисалари рошид бошқарувга раббоний тайёргарлик ва Уммат тарихида янги саҳифа сифатида келиб, Аллоҳнинг изни ила, келаётган давлатнинг эр кишилари ушбу капиталистик ҳазоратни тарих ахлатхонасига улоқтириб ташлашдек муҳим вазифани ўз зиммаларига олажақлар. Бунга қадар эса, улар дунёда геосиёсий жиҳатдан энг хавfli бўлган ва манфаатларни белгилаш ва стратегиялар ишлаб чиқиш даражасида муҳим бўлган минтақани қайта ўз назоратларига оладилар. Бу ҳақда Бжезинский ўзининг «Стратегик дунёқараш: АҚШ ва глобал ҳокимият кризиси» номли китобида сўз юритиб, оламшумул сиёсий уйғониш кучайиб бораётганидан огоҳлантирган ҳамда бу уйғонишни унинг тили билан айтилган «исломий экстремизм» озуқалантираётганини таъкидлаган.

Шунинг учун ҳозирда Ҳазо ва минтақага қарши бўлаётган бу уруш шундай бир қулай фурсатки, ундан шахдам қўзғалиб, яҳудий вужудини йўқ қилиш ҳамда Америка гегемонлиги ва такаббурлигига чек қўйишда фойдаланиб қолмоқ даркор. Бу билан яҳудий вужудини ларзага келтирган ушбу Ақсо Тўфони Уммат тўфонига айланиб, кўфрни пуфлаб ташлайди, бутун глобал Ғарб тузумини йиқитади, яҳудий вужудини илдизи билан қўпориб ташлайди, Ислом Умматининг куч-қудратини, нусрат-ғалабаларини ва улўғлигини қайта тиклайди. Бу эса, яҳудийлар билан муносабатларни нормаллаштираётганлар ва Исломни нусратсиз ташлаб қўйганлар етиша олмайдиган буюк шарафдир. Аллоҳ Таоло айтади:

﴿وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَيْمَةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ﴾

«Биз ер юзида хорланган кишиларга марҳамат қилишни, уларни пешво зотларга айлантиришни ва уларни ворислар қилишни истаймиз» [Қасос 5] □

ҲАРБИЙ ДОКТРИНАДА... МУСУЛМОН АРМИЯЛАРНИНГ ҒАЗОГА ЁРДАМ КЎРСАТИШИГА НИМА ТЎСҚИНЛИК ҚИЛАДИ? (1)

Устоз Бассом Фарҳот

Тунис вилояти

Яна яҳудий вужуди ўзининг сиёсий ҳисоб-китобини ғазога тажовуз қилишга қаратмоқда. Буни сиёсий доирани ўзига жалб қиладиган, унинг барча спектрларини бирлаштирадиган ҳамда яҳудий халқининг диний ва маънавий захирасини тиклайдиган шиор сифатида амалга ошироқда. Зотан, бу халқнинг қонли хотираси ўзининг бузуқ эътиқоди, яъни Яшуа, Толут ва Довуднинг Канъон қабилаларига қарши – уларга тарихдан буюк бўлиб келган деб қараб амалга оширган – қирғинлари билан озиқланиб келган.

Ҳарбий операциялар номланиши (ғазаб шингиллари, фуқон уруши, қўйма қўрғошин ва ғазо пўстлоғи) каби ҳар хил бўлиши мумкин, лекин барчаси битта нарсани англатади: бир тарафдан очилган тенгсиз, шафқатсиз қонли ҳарбий уруш сценарийси. Бу уруш дунёдаги олтинчи ҳарбий куч ва ядровий қуролга эга давлат томонидан ҳимоясиз, кўчирилган халққа қарши очилди. (Яқин Шарқдаги ягона демократик давлат) энг шафқатсиз қурол турлари ва геноциднинг энг даҳшатли шаклларида фойдаланди. Бу эса, яҳудийлар шахсиятида чуқур илдиз отган нафрат, шафқатсизлик, жиноят, ичиқоралик ва бошқа шармандали сифатлар кўламини очиб берди. Кетма-кет еттинчи ойдирки, ғазо ва унинг ҳимоясиз халқига қарши бошланган очиқ қирғин дов-дарахтлар, одамлар ва ҳайвонларни омон қолдирмайдиган жирканчли садизм билан давом этмоқда. Ушбу сатрлар ёзилганига қадар шаҳидлар 40 мингга, яраланганлар 80 мингга етди. Уларнинг аксарияти чақалоқлар, болалар, аёллар ва қариялардир. Шунингдек, инфратузилма бутунлай вайрон бўлди. Муаммо шундаки, ғазо аҳлини ҳаёт учун зарур бўлган барча воситалардан маҳрум қилиш жонли равишда, эркин дунёнинг кўз ўнгида ва унинг қўллаб-қувватлаши ҳамда шарманда араб режимларининг тил бириктируви ва маъқуллаши билан юз бермоқда. Бу режимлар ғазога ёрдам беришдан бош тортибгина қолишмади, балки яҳудий вужудини моддий-техник жиҳатдан қўллаб-қувватлаш ва уни ҳаётий эҳтиёжлар (озиқ-овқат ва ёқилғи) билан таъминлашдан ҳам уялишмади. Тўғриси айтганда, ўрмондаги

йиртқичлар ҳам ўз ўлжасига қарата қилмайдиган бундай хатти-ҳаракатдан ажабланмаса ҳам бўлади. Булар қайта-қайта қирғинлар қилган Бану Исроил жиноятлари денгизидан бир томчи холос. Улар содир этган қирғинлар то Таврот лойиҳасига (буюк Исроил лойиҳасига) – унинг энг муҳим ва энг жирканч бўғинида – улангунига қадар, уларнинг қирғин қилиш маҳорати ошиб боришда давом этди. Бу бўғин кўчириш бўлиб, у (буюк Исроил)нинг марказий нуқтасида, яъни муборак Фаластин заминида этник тозалашни амалга оширишни англатади. Аммо, ёмонлик бор жойда яхшилик ҳам бўлади. Бу шафқатсиз босқин натижасидаги яхшиликлардан бири шундаки, Ислому Уммати билан армиялар ўртасида ўнлаб йиллар давомида бўлиб келган бегоналашув, ишончсизлик ва чуқур душманликдан сўнг, Уммат армияларга бўлган ишончини тиклаб, уларга мурожаат қила бошлади. Муслмон юртларидаги ҳарбий муассаса бу ишончга лойиқми ва бунга тайёirmi? Агар шундай бўлмаса, қандай қилиб уни мустамлака чангалидан қутқариб, Уммат бағрига қайтариш ва унинг масалаларини ҳимоя қилишга сафарбар қилиш мумкин?

Умматни куч-қудратидан ажратиб қўйиш

1 – Тушкунлик ва умидсизликка тушириш:

Ўтган асрнинг ўрталаридан бошлаб Умматни тушкунликка тушириш ва умидини узишга бўлган чақириқ (хоҳ расмий, хоҳ партиялар ва халқ томонидан қилинган чақириқ бўлсин) Уммат армияларини заиф қилиб кўрсатиш, обрўсизлантириш, жанговар қобилиятларини, ҳатто уларнинг масъулиятини шубҳа остига қўйишда давом этди. Армиялар, ё ундан ёрдам сўраш ҳаром бўлган кофир золим ёки халқларни бостириш ва малай ҳокимларни ҳимоя қилиш қуроли, шунинг учун улардан яхшиликка умид йўқ, уларни йўқ қилиш орқалигина озодликка эришилади, деб тасвирланди. Шуниси эътиборга лойиқки, бу заҳарли даъво ижтимоий норма ва сиёсий қонунларга зиддир. Озодлик ҳаракати уни қўллайдиган, ҳимоя қиладиган, унга тўсқинлик қилган моддий тўсиқларни олиб ташлайдиган ҳарбий куч томонидан қўллаб-қувватлансагина мустамлака қуллигидан озод бўлиш амалда рўёбга чиқади. Онг ва истакнинг ўзи – куч эгаларидан айри ҳолда – умид қилинган ўзгаришларни амалга ошириш учун етарли эмас. Ҳарбий тузилмаларни айна шу турдаги ҳарбий тузилмаларгина амалда бартараф эта олади. Бу,

шунингдек, ўша армиялар воқелигига зиддир. Чунки бу армиялар Ислом Умматининг ажралмас қисми бўлиб, улар унинг энг сара қаҳрамонларидан тузилган. Улар Уммат билан унинг ташвиш ва ғалабаларини баҳам кўрадилар, у каби муқаддас нарсалар учун жонсараклик қиладилар, озодликка ва Аллоҳнинг сўзини олий қилишга ошиқадилар.

Тўғри, муслмон юртлардаги ҳарбий муассаса динга ниҳоятда душман. У – сиёсий, психологик ва эътиқодий жиҳатдан – талабун-нусрага ҳам, муслмонларга ёрдам кўрсатишга ҳам тайёр эмас. Чунки у халқларни бостириш, Аллоҳ ва Унинг Росулига уруш қилиш, шунингдек, мустамлака манфаатларини ҳимоя қилиб, унинг лойиҳаларини амалга ошириш ва малайлари тахтларини мустаҳкамлаш қуролидир. Лекин расмий ҳарбий муассаса билан Ислом Умматининг бир қисми бўлган ҳарбий кишилар ўртасини фарқлаб олиш лозим. Расмий ҳарбий муассасани мустамлакачилар ташкил қилган ва машғулотдан ўтказиб қуроллантирган. Шунинг учун расмий ҳарбий муассаса мустамлакачиларга содиқдир. Ислом Умматининг бир қисми бўлган ҳарбий кишилар эса, уларнинг ақидаси ва дин учун қайғуриши Уммат билан бир хил бўлиб, у каби капитализм оловида қовуриладилар. Шунинг учун улардаги мавжуд Исломий ақидага мурожаат қилиш, мавжуд бузуқ вазиятга нисбатан уларда норозилик уйғотиш ва уларни исломий лойиҳага мойил қилиш мумкин.

2 – Мустамлакачилик манёври: шунинг учун мустамлакачи кофир ҳарбий муассасани Уммат ҳаракатидан буришга, шунингдек, халқларни бўйсундириш, жиловлаш ва халқ билан исломий ҳаётни қайта бошлаш ўртасини тўсишда ундан фойдаланишга ҳаракат қилди. Бунинг Умматни куч-қудрати ва армияларидан ажратиб қўйишга ҳамда унинг қарамлигини абадийлаштириш ва ундаги озодликка интилиш руҳини сўндириш учун Умматни қувват манбаидан ажратиб турадиган «психосиёсий» тўсиқни қуришга қаратилган ифлос мустамлакачилик манёври эканлиги аниқ эди. Ҳалати жойи шу бўлдики, бу манёвр кутилган натижани берди. Бунга ғазо воқеалари мисол бўла олади. Зеро, яҳудийларнинг шафқатсизлиги душманлар режимлари ва халқлари орасида инсонпарварлик туйғуларини уйғотиб, Европа шаҳарларини ҳаракатга келтирганига қарамай, ҳатто сионизмнинг энг

қудратли қалъалари, Америка ва Европа сиёсий элитасининг энг йирик университетларида анъанавий равишда яҳудийларга содиқ бўлган Ғарб раъйи омининг тўсиқларини бузиб ташлаганига қарамай, бу ғор тубидаги фарёд бўлиб қолаверди. Бу фарёд муслмонлар армиялари орасида эшитувчи қулоқ топа олмади. Чунки бу армиялар ўз халқларини бостириш ҳамда ғазоликларни қамал қилиш ва қийноққа солишда яҳудий вужуди билан ҳамкорлик қилиш билан машғул эди. Ушбу ҳайратланарли ва ақл бовар қилмайдиган маълумотлар бизнинг этиқодий тушунчаларимизни силкитади ва бизда кескин саволларни туғдиради: Муслмон армияларнинг Ғазодаги биродарларимизга ёрдам кўрсатишига нима тўсқинлик қилмоқда? Ислом ақидаси уларни бирлаштирмайдими? Уларни ҳатто этник, қабилачилик ва ватанпарварлик ришталари ҳам бирлаштирмайдими? Фарзандини йўқотган аёллар ва бевалар фарёди, зўрланган аёллар ноласи, болалар ва гўдаклар чирқираши уларда мардлик ва жасоратни қўзғамайдими? Қон, сочилган таналар, куйган ва чириган жасадлар кўринишлари ҳатто уларда инсоний туйғуларни ҳам уйғотмайдими? Америкалик насроний аскар яҳудийларнинг шафқатсизликларига норозилик сифатида ўзини ёқиб, ўз жонига қасд қилган бир пайтда, муслмон аскар муслмонлар шаъни ва жонини ҳимоя қилишдан тийиладими?

Бошқарув панели

1 – Армиянинг маънавий қиёфаси: Гарчи бу саволлар мураккаб ва ғалати парадоксларга асосланган бўлса-да, уларнинг жавоби оддий, мантиқий ва ҳатто соддадир. Мустамлакачи муслмон жангчиларнинг бошқарув панелини, яъни жанговар ҳарбий доктринасини назорат қилди. Шунинг учун улар унга бутунлай итоат қиладиган бўлиб қолишди. Инсоннинг тафаккури, идроки, майллари, турмуш тарзи, манфаатларга қараши ва тараққиёт даражасини белгилаб берувчи ақлия ва нафсиядан ташкил топган ҳақиқий моддий шахсияти бўлгани каби, халқлар ва армияларнинг ҳам маънавий, фаразий ва нисбий шахсияти мавжуд. Ушбу шахсият инсон шахсиятининг таркибий қисмларига эга ва у ҳам тафаккур, идрок, майллар, турмуш тарзи, манфаат ва тараққиётда улар (халқлар ва армиялар)нинг воқелиги ва сифатига худди шундай таъсир кўрсатади. Сир эмаски, маълумотларни воқеликка ва

турткиларни тушунчаларга боғлаган вақтда суюниладиган фикрий қоида шахсиятни мумтоз вужудга айлантиришда муҳим аҳамият ва самарали таъсирга эга. Ушбу қоида маънони турмуш тарзини белгилаб берадиган ва унга туртки бўладиган тушунчага, турткини ғаризаларни қондириш кайфиятини белгилаб берадиган майлга айлантиради. Қуролли кучлар воқелигига нисбатан қўлланиладиган бу (психо-сақофий) тенглама «армиянинг ҳарбий доктринаси» деган атама билан таржима қилинади. У армия солиштиришда қўллайдиган фикрий асос каби бўлиб, унинг нисбий шахсиятининг табиатини ақлия ва нафсия сифатида шакллантиради. Шундай қилиб унга қўшинларнинг турли хил жанговар позицияларда фикрлаш тариқати борасидаги асосий принципларни тақдим этади. Бу эса армиянинг муваффақияти, садоқати, итоати, интизоми ва бўйсунушини кафолатлайди, лекин фақат унинг ҳарбий доктринасини белгилаб берадиган тарафга. Мана шу дилемманинг манбаидир.

2 – Армиялар калитлари: Замонавий армияларда уларни бошқаришга имкон берувчи учта калит мавжуд. Улар: Иерархик тузилма, қатъий жазо тизими ва ҳарбий доктрина. Бу учлик бошқарув панели ўрнида бўлиб, у ҳарбий муассасани бўйсундириш, бошқариш, йўналтириш, шунингдек, давлатнинг сиёсий мақсадларини амалга ошириш, хавфсизлиги ва олий манфаатларини таъминлаш учун унга вазифа юклаш имконини беради.

Юқори мартабали ҳарбий зобитлар назорат ва етакчиликнинг сеҳрли қўлланмасини (яъни тўла садоқат, кўр-кўрона итоат, тўлиқ бўйсунушни) спекуляция қилиб олишган. Замонавий ҳарбий версияда бу спекуляция мустаҳкам маъмурий тартибга ва қаттиққўл интизомий жазо аппаратиغا асосланади. Ҳарбий муассаса юқоридан пастга қараб кетадиган иерархик тузилишга эга. У шохлаган дарахтга ўхшаш тузилмавий ташкилот шаклида бўлиб, бўғинлари турли раҳбарлар ва унвонлар томонидан бошқарилади. Биз даражага тушганимиз сари база (генерал-майор, генерал-лейтенант, полковник, лейтенант... аскаргача) кенгаяди ва аксинча. Бутун муассасани ёки унинг катта қисми (дивизия, бригада ва батальонлар)ни назорат қилиш учун тегишли унвондаги зобитни нишонга олиб, оғдириш кифоя. Бу қўмондонларга қуйи даражадаги зобитларнинг қаттиқ жазо

таъсири остида бўйсунishi мажбурийдир. Бу жазо, айниқса, уруш ҳолатида, яъни итотсизлик катта хиёнат ҳисобланадиган ҳолатда ўлимгача етиб бориши мумкин. Бу эса, армия ўзаги ва унинг асосий таркибий қисмидаги аскарларнинг исёнкор ниятларини пучга чиқаради ҳамда уларнинг бўйсунishiга ва уларга вазифа юкланишига ҳисса қўшади.

3 – Асосий устун: Шубҳа йўқки, бу учликнинг энг муҳим жиҳати ҳарбий доктринадир. Чунки айнан шу ҳарбий доктрина армияларнинг принципал, фикрий ва маданий жиҳатини шакллантиради. Қолган икки жиҳат фақат ташкилий ва маъмурий тўлдирувчидир. Армия принципи, маданияти ва доктринаси билан унинг итоткорлиги, бўйсунishi ва мажбурияти ўртасида диалектик ўзаро боғлиқлик мавжуд. Армиянинг содиқлиги ва самарадорлигига ҳарбий доктринанинг таъсири катта, муқаррар ва автоматикдир. Мазкур жиҳатларни айнан ҳарбий доктрина тақозо этади, уларга риоя қилишни талаб қилади ва бўйсунishi даражасини белгилайди. Аскар, қандай унвонда бўлишидан қатъий назар, инсондир ва инсон бўлиб қолади. Унинг хатти-ҳаракати ҳаёт ҳақидаги тушунчалари, ўлчовлари ва қаноатларига боғлиқ. Айнан шулар уни ҳаракатга келтирадиган туйғулар турини ва унинг қандай иш тутишини белгилайди. У шу тушунча, ўлчов ва қаноатларга мувофиқ манфаатларини ва бошқалар билан бўлган муносабатларини тартибга солади. Шу нуқтаи назардан қараганда, ҳар қандай башарий гуруҳ (империя-давлат-қабила-тўда)нинг, ривожланган ёки қолақ бўлишидан қатъий назар, ҳарбий сиёсатини белгилашда ҳарбий доктрина асосий таянч ҳисобланади. Ҳар қандай ҳарбий ташкилот ҳарбий доктринасиз, бу доктрина қанчалик тубан ва ғаризий (талончиликка ва ўч олишга асосланган) бўлишидан қатъий назар, ҳаракат қила олмайди ва ўз мақсадига эриша олмайди.

Муҳими, рўёбга чиқарилиши кўзланган ғоя, қараш, нуқтаи назар ва мақсадга мувофиқ ҳаракат қилинишидир. Акс ҳолда, тартибсизлик ҳукм суради, ҳамжиҳатлик йўқолади, мағлубият ва муваффақиятсизлик бўлади. Демак, армия тузмоқчи бўлган ёки армиянинг садоқати, қўллаб-қувватлови ва ёрдамига эришмоқчи бўлган киши учун бутун эътиборини ҳарбий доктринага – уни тузиш ва шакллантириш биланми, ёки қабул қилиш ва марказлаштириш биланми ёки ўзгартириш ва

кўчириш биланми – қаратишдан бошқа чора йўқ. Бу умумий томони. Аммо бунинг тафсилотига келсак, у биздан қуйидаги саволларга жавоб беришимизни тақозо этади: ҳарбий доктрина деганда нима тушунилади? Унинг даражалари ва манбалари нима? Ундаги принципиал маданий жиҳатнинг моҳияти нима? Давлатнинг сиёсий доктринасига унинг қандай алоқаси бор? Армияларни назорат қилишга ва уларнинг жанговар самарадорлигини оширишга ҳарбий доктрина қандай ҳисса қўшади? Қандай қилиб унга эришиш ва ундан фойдаланиш мумкин?

Ҳарбий доктрина

1 – Унинг таърифи: ҳар бир муҳим масалага таъриф берилганидек, ҳарбий доктринага ҳам турли таърифлар берилган. Бу таърифларда кўплаб: (техник, процессуал, стратегик, сиёсий, маънавий ва эътиқодий) жиҳатлар эътиборга олинган. Бу таърифлар ҳар хил бўлсада, улар давлатнинг сиёсий доктринаси, унинг миллий хавфсизлиги ва умумий ҳарбий сиёсати атрофида айланадиган умумий чизиқда бирлашади. Шунингдек, қуйидаги асосий саволларга жавоб беришда бирлашади: Қачон жанг қиламиз? Кимга қарши жанг қиламиз? Ким билан бирга жанг қиламиз? Қандай жанг қиламиз? Қачонгача жанг қиламиз? Аммо «Давлатнинг сиёсий доктринасини амалга ошириш учун қуролли можароларни бошқариш илми ва фани» деган таъриф ҳарбий доктринанинг энг қисқа ва энг қамровли таърифидир. Бу таъриф ҳарбий доктринани давлатнинг сиёсий доктринаси хизматчиси, ҳимоячиси, сақловчиси ва фидойисига айлантиради. Давлатнинг сиёсий доктринаси – халқ ҳазоратидан келиб чиққан, унинг ички маънавий дунёсида чуқур илдиз отган, қалби унга боғланган таълимотлар, юксак қадриятлар ҳамда сиёсий, ҳарбий, иқтисодий, ижтимоий ва руҳий тамойиллар мажмуасидир. Ушбу таърифга кўра, ҳарбий доктрина турли манбалардан озуқа олади. Бу манбаларнинг энг муҳимлари:

- Диний ёки идеологик ёки сиёсий етакчилар ўйлаб топган фикрий мабдаий бўлишидан қатъий назар, давлат доктринаси.
- Давлатда ҳукмрон бўлган ва халқ орасида кенг тарқалган қадриятлар, тамойиллар, урф-одат ва анъаналар.
- Давлатнинг ҳарбий тарихи, жумладан, йиллар давомида тўпланган тажриба ва тадқиқотлар натижалари.

– Техник, технологик ва фан соҳасидаги ривожланиш, шунингдек, модернизация ва замон билан ҳамнафас бўлиш.

– Миллий хавфсизликнинг доимий омиллари, яъни таҳдидлар манбалари, глобал тизимда юзага келаётган ўзгаришлар, кутилаётган урушлар, бу урушларнинг тури, шакли, даражаси ва кўлами.

Шунингдек, ҳарбий доктрина давлатнинг жойлашуви, ресурслари ҳамда иқтисодий, ижтимоий, сиёсий ва маданий ҳолати борасидаги геостратегик жиҳатидан озуқа олади. Булар давлатдаги ҳарбий ташкилотларнинг ҳажми ва сифатини, улардан фойдаланиш усулини, уларнинг ички ва ташқи сиёсатдаги таъсири даражасини белгиловчи асосий омил ҳисобланади. Шунга асосланиб айтиш мумкинки, ҳарбий доктрина масаласи маълум бир давлатга тегишли бўлган, бошқа давлатларга алоқадор бўлмаган хос ва суверен масаладир. Шу боис, барча давлатлар учун яроқли бўлган ягона ҳарбий доктрина мавжуд эмас. Аксинча, ҳар бир давлат учун уларнинг воқелиги, шароити ва хусусиятларига кўра фарқ қиладиган ҳарбий доктрина мавжуд. Қандайдир бир давлат доктринасининг бошқа давлат томонидан белгиланиши энг оғир жиноятдир. Чунки бу ҳарбий доктринани белгиловчи давлат томонидан ўша давлатни мустамлака қилиш ва уни ўз манфаатларига бўйсундириш демакдир.

2 – Унинг даражалари: Ушбу элементлардан келиб чиқиб, биз ҳарбий доктринанинг беш даражасини ажратиб кўрсатишимиз мумкин:

Биринчи: асосий мафкуравий даража. Бу даража армиянинг умумий ҳолатдаги, аскарларнинг эса муфассал ҳолатдаги маданий ва фикрий тузилиши ҳамда мафкуравий асосини белгилайди.

Иккинчи: давлат дуч келган ёки дуч келиши кутилаётган таҳдидлар, хавф-хатарлар ва муаммоларни белгилайдиган стратегик даража. Яъни ҳарбий доктринани мамлакатнинг хавфсизлик доктринасига ва миллий хавфсизлик стратегиясига мослаштириш.

Учинчи: қурол-яроғ ва техникани модернизация қилиш, армияга қурол-яроғ, тайёргарлик ва моддий-техник таъминот нуқтаи-назаридан технологик ўзгаришлар билан ҳамқадам бўлиш имконини берадиган техник ва технологик даража.

Тўртинчи: Давлат ресурслари ва қуролли кучларни урушга сафарбар қилиш учун ҳарбий ҳаракатлар билан боғлиқ бўлган амалий тактик даража. Яъни армиянинг жанговар доктринасини тартибга солиш, режалаштириш, тайёргарликдан ўтказиш, жиҳозлаш ва жангга тайёргарлик кўриш жиҳатидан жанг олиб боришга ва ҳарбий мақсадларни амалга оширишга асослаш.

Бешинчи: Ҳарбий доктринадаги инсонпарварлик қадриятлари билан боғлиқ ахлоқий даража. У армияларни юксак қадриятлар билан таъминлайди ва уларни эзгулик сари йўналтиради. Вазифаларни бажариш пайтида уларнинг хатти-ҳаракатларини диний, ахлоқий ва инсонпарварлик қадриятлари билан чеклайди.

Ушбу беш даража бир-бири билан чамбарчас боғлиқ ва уларни бир-биридан ажратиб ёки бирортасини истисно қилиб бўлмайди. Чунки ҳар бир даража бир-бирини тўлдиради. Чунки улар ҳарбий доктринани мукамал суратда шакллантиради. (Ҳарбий доктрина – ҳарбий фанлар ва уруш санъатини мустаҳкамлашга қаратилган, шунингдек, тинчлик ва уруш ҳолатида қуролли кучларнинг тузилишини ва улардан фойдаланишни давлатнинг олий манфаатлари ва мақсадларини рўёбга чиқарадиган қилиб белгилайдиган фикрий қадрият ва тамойиллар тўпламидир). Бу даражаларнинг аксарияти бадий ва техник хусусиятга эга бўлса-да, маданий ва мафкуравий жиҳат уларни боғлайдиган илдир. Улар нафақат қандай жанг қилишни, балки қуролли кучларнинг турли хил жанговар вазиятларда қандай фикрлаши ҳақидаги асосий тамойиллар тўпланини ҳам белгилайди. Улар кимни дўст ва кимни душман тутишни, кимга қарши курашишни, шунингдек, қачон, нима учун ва қай даражада курашишни ҳам белгилайди. Булар ҳарбий муассасанинг ақли, туйғу ва ҳиссиётларидир. Қолаверса, ушбу муассасани жалб этиб, сафарбар қилиш ва унинг қўлловига етишни истаганлар учун асосий дарвозадир, шу шарт биланки, у қўшин ва халқнинг ақидасига асосланган бўлиши керак. Тананинг мусулмон бўлиши, ақл, туйғу ва ҳиссиётларнинг ғарбча насроний ва сионист бўлишига келсак, бу мустамлакачилар лойиҳасидир ва бу фанога юз тутиш, сиёсий жиҳатдан ўз жонига қасд қилиш демакдир. □

ИСЛОМИЙ УММАТДАГИ ВА УНИНГ ҚЎШИНЛАРИДАГИ ҚУВВАТ АҲЛИГА ҚАЙНОҚ НИДО

Юсуф Абу Ислом
Муборак Фаластин замини

Ғазо заминида ҳамон мусулмонларнинг қони оқмоқда ҳамда эркаклар, аёллар ва болалар ҳамон ёрдамга чақирмоқдалар.

Бу вайронагарчиликлар, тана аъзоларининг тилка-пора қилиниши ва ёрдамга чақиришлар ҳатто мустаҳкам тоғларни ҳаракатга келтириш учун етарлидир. Нега бу даҳшатли қирғинлар саккиз ойга яқин вақт давом этаётган бўлсада, Уммат армиялари ва тирик кучларини ҳалигача ҳаракатга келтиролмади?

Эй куч ва қувват эгалари:

Аллоҳ Таоло сизларни Умматнинг қўрғони, зарба берувчи кучи ва ҳимоя қилувчи девори қилиб қўйган вақтда, сизларни синади. Бир ҳовуч яҳудийларнинг Ғазодаги аҳлингизга қўрқмай ҳужум қилаётганини кўриб, нега уларга ёрдам бермай жим ўтирдингиз?! Агар сиз жиддий ҳаракат қилиб, уларнинг юртларига жасорат билан бостириб кирганингизда, улар сизнинг қаршингизда бир соат ҳам туришолмас эди. Ахир сиз 7 октябрда уларнинг аҳволини кўрдингизку. Ўшанда бир гуруҳ мўминлар озгина тайёргарлик билан уларнинг уйларига бостириб кирганларида, яҳудийлар биродарларингизнинг жасоратини кўриб, қўрққанларидан ҳеч нарсага қарамай қочиб кетишган эди. Хўш, улар билан бирга атрофдаги давлатлардан келган қўшин бўлса қандай аҳволга тушишар эди?! Сизнингча, улар Ғазо сектори чегарасида тўхтаб қолишадими ёки ўтган йиллар давомида учраган муваффақиятсизликларини ювиш учун Қуддус томон юришни давом эттиришадими?!

Эй куч ва қувват аҳли: Сочилиб ётган тана аъзолари ва куйган жасадларни ҳамда босқинчининг булдозерлари биродарларингизнинг жасадларини ҳурмат қилмай ва қадрламай ахлат уюмларини сургандек, суриб кетаётганини кўриб, нега туйғуларингиз ҳаракатга келмайди?! Нега аёлларнинг дод-фарёди ва ёрдам сўраб ёлворишларини эшитиб туйғуларингиз қўзғалмайди?! Мўътасим, Салоҳиддин Айюбий, Қутз ва Бейбарсларни абадийлаштирганидек, тарих сизни ҳам абадийлаштиришини хоҳламайсизми?!

Эй куч ва қувват эгалари:

Роббингиз сиздан Ғазода қавмингизни ташлаб кетганингизни сўрашидан қўрқмайсизми? Ҳолбуки Росулulloҳ ﷺ шундай деганлар:

«مَا مِنْ أَمْرٍ يَخْذُلُ أَمْرًا مُسْلِمًا عِنْدَ مَوْطِنٍ يُنْتَقَصُ فِيهِ مِنْ عَرِضِهِ وَيُنْتَقَصُ فِيهِ مِنْ حُرْمَتِهِ، إِلَّا خَذَلَهُ اللَّهُ تَعَالَى فِي مَوْطِنٍ يُحِبُّ فِيهِ نَصْرَتَهُ. وَمَا مِنْ أَحَدٍ يَنْصُرُ مُسْلِمًا فِي مَوْطِنٍ يُنْتَقَصُ فِيهِ مِنْ عَرِضِهِ وَيُنْتَهَكُ فِيهِ مِنْ حُرْمَتِهِ إِلَّا نَصَرَهُ اللَّهُ فِي مَوْطِنٍ يُحِبُّ فِيهِ نَصْرَتَهُ»

«Кимки бир мусулмонни обрўси тўкилаётган ва ҳуқуқи поймол қилинаётган ўринда ёрдамсиз ташлаб қўйса, у Аллоҳнинг ёрдамига муҳтож бўлган жойда Аллоҳ ҳам уни ёрдамсиз ташлаб қўяди. Кимки бир мусулмонга обрўси тўкилаётган ва ҳуқуқи поймол қилинаётган жойда ёрдам берса, у Аллоҳнинг ёрдамига муҳтож бўлган жойда, Аллоҳ ҳам унга ёрдам беради». Аҳмад ривояти.

Эртага Парвардигорингиз сиздан уларга ёрдам бермай дангасалик қилиб ўтиришингиз ҳақида сўраса, нима узр айтасиз?

Сиз «Бизни ҳукмдорларнинг буйруқлари тўхтатиб қолди» дейсизми? Парвардигорингизнинг Китобида пешво ва эргашувчининг ҳоли ҳақида ҳамда ҳукмдорлар амрига итоат қилувчиларнинг аҳволи ҳақида берган хабарини ўқимаганмисиз? Аллоҳ Таоло айтади:

﴿وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا فَأَضَلُّونَا السَّبِيلًا ۗ رَبَّنَا آتَيْنَهُمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنَتُهُمْ لَعْنًا كَبِيرًا﴾

«Яна улар: «Парвардигоро, дарҳақиқат бизлар бошлиқларимизга ва катталаримизга бўйсундик, бас улар бизларни (тўғри) йўлдан оздирдилар. Парвардигоро, Сен уларга азобни икки ҳисса қилиб бергин ва уларни катта лаънат билан лаънатлагин», дедилар» [Аҳзоб 67-68]

Парвардигорингизнинг китобида

﴿قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتَضَعُّوهُمُ أَنْحَنُ صَدَدْتَكُمْ عَنْ الْهُدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ ۗ بَلْ كُنْتُمْ تُجْرِمِينَ ۗ وَقَالَ الَّذِينَ اسْتَضَعُّوهُمُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ إِذْ تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ أَنْدَادًا ۗ وَأَسْرُوا النَّدَامَةَ ۖ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ ۖ وَجَعَلْنَا الْأَعْتَلَّ فِيْ عَنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا ۗ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾

«Мутакаббир кимсалар бечора саналган кимсаларга «Сизларга ҳидоят келганидан сўнг сизларни (ундан) биз тўсдикми? Йўқ, ўзларингиз жиноят қилгувчи бўлдингизлар», дерлар. Бечора саналган кимсалар эса мутакаббир кимсаларга: «Йўқ, кечаю кундуз қилган макр-ҳийла(ларингиз бизларни мўмин бўлишдан тўсган эди). Ўшанда сизлар (ўз макр-ҳийлаларингиз билан) бизларни Аллоҳга кофир бўлишга ва У зотга (ўзгаларни) тенг шерик қилишга зўрлар эдингизлар», дедилар. Азобни (ўз кўзлари билан) кўрган вақтларида улар (яъни пешволар ҳам, эргашганлар ҳам) ичларида надомат қилдилар ва Биз кофир бўлган кимсаларнинг бўйинларига кишанлар солдик. Уларга фақат ўзлари (ҳаёти дунёда) қилиб ўтган қилмишларининг жазоси берилур» [Сабаъ 32-33]

деганини ўқимаганмисиз?!

Эй куч ва қувват эгалари:

Аллоҳ Таоло биродарларингизни сизларга фарёд қилаётганларини кўрган ҳолингизда уларни ёрдамсиз қолдиришингиздан қайтарган. Ҳаёдаги биродарларингиз очликдан ўлаётган ва бир луқма овқат ёки бир қултум сув умид қилиб ўтирган ҳолда қандай қилиб кечалари ухлаб, еб-ичиб роҳатланасиз?!

Сизлар Саъд ибн Омир ҳақида эшитмаганмисиз. У Хубайб ибн Адийнинг фожиали ўлимига гувоҳ бўлган эди. Ўшанда Макка кофирлари уни ўз оиласининг кўз ўнгида Бадрда ўлдирилганларнинг ўчини олиш учун осишган эди. Саъд ўшанда ҳали иймон келтирмаган эди. Аллоҳ унга иймон неъматини бергач, Хубайб ибн Адийнинг ўлимини эсласа, худди тутқаноғи бордек ҳушидан кетиб қолар эди. Умар Форук ундан бу ҳақида «Эй Саъд, сенга етган бу бало нима? – деб сўраганида, у, «Аллоҳга қасамки, эй мўминлар амири, ҳеч қандай бало йўқ, лекин мен Хубайб ибн Адий ўлдирилганида унинг ҳузурида бўлганман ва мен унинг дуосини эшитганман. Аллоҳга қасамки, мен қандай йиғилишда бўлмайин ўша ҳолатни эсласам, ҳушимдан кетаман» деб жавоб берган эди.

Эй Иордания армияси, эй Кинона Мисри армияси:

Сочилиб ётган тана аъзолари, куйган жасадлар ва вайронагарчиликларни кўриб туриб, нега Саъд ибн Амрдек ҳушингиздан кетмайсиз?! Аллоҳ учун бизга жавоб беринг.

Кечаси аёллар ўзларига ёрдам берилмагани ва эътиборсиз ташлаб қўйилгани учун дуо қилаётган ҳамда уларнинг фарёди қулоқларни кар қилаётган бир пайтда қайдай ухлайсиз?!

Эй Миср, Иордания, Покистон ва Жазоир армиясидаги куч ва қувват эгалари:

Бу дунёда қанча яшайсиз, юз йил ё ундан озроқ ёки кўпроқми? Шундан кейин нима бўлади? Ўлиб, дафн қилинмайсизми? Шунда икки фаришта келиб сўраса, нима деб жавоб берасиз? Сизлар учун ким жавоб беради, ким сизни ҳимоя қилади, нишонларингизми ёки Парвардигорингизга итоат қилгандан кўра кўпроқ итоат қилаётган етакчиларингизми? Ўша ерда, қабр қарида қилган барча ишларингизни эслайсиз. Мазлумларга работ ерида ёрдам бермаганингизни эслайсиз. Ўшанда, пушаймонлик фойда бермайдиган кунда афсусланасиз. Шундай экан, нега бугун кеч бўлмасдан ўзингизни тўзатмайсиз? Ўлим ҳақ эканини билмайсизми ва бунга ишонмайсизми? Ҳеч бир жон ажали келмай туриб ўлмаслигини билмайсизми? Шундай экан, нима учун шаҳидлар саййиди Ҳамза билан бирга бўлмайсиз? Нима учун Халифаликни қайта тиклаш учун фаолият қилаётганларга нусрат беришга шошилиб, икки Саъд, яъни Саъд ибн Муоз ва Саъд ибн Убода каби бўлмайсиз?

Эй Уммат қўшинларидаги куч ва қувват эгалари:

Сизлар келажак ушбу динники эканини яхши биласиз. Шунингдек, Аллоҳ Таоло Ўзига ёрдам берганларга ёрдам беришини ва динига ёрдам беришдан бош тортган кишилар ўрнига бошқасини алмаштиришини ҳам яхши биласиз. Аллоҳ Таоло айтади:

(وَإِنْ تَتَوَلَّوْا يَسْتَبَدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوا أُمَّةً لَكُمْ)

«У зот (ўрнингизга) сизлардан бошқа бир қавмни алмаштириб қўюр, сўнгра улар сизларга ўхшаган бўлмаслар» [Муҳаммад 38]

Шундай экан, нима учун мана шундай шарафга шошилмайсиз. Парвардигорингизга ёрдам беринг, шунда Авс ва Хазраж каби янги ансорлардан бўласиз. Бундай фурсат қайта келмаслиги мумкин. Шундай экан, уни ғанимат билиб, Аллоҳга таваккал қилинг. Чунки сизнинг ажалингиз ва ризқингиз сизларни яратган Аллоҳнинг қўлидадир.

Ҳукмдорларингиздан қўрқманг. Чунки улар сизларнинг ишингиз борасида Аллоҳ тақдир қилгандан бошқа ҳеч нарсага эга эмас. Шундай экан, азму қарорингизни мустаҳкамланг, ҳукмдорларингизга бўйсунманг ва Аллоҳнинг баракоти билан ҳаракатга келинг, шунда Умматнинг барчаси сиз билан бирга юради. Билинги, Аллоҳ Таоло Ўз бандалари ва дўстларига ёрдам беришни хоҳлаган вақтда шу яхшиликка лойиқ бўлган кишиларни юборади. Шундай экан, сизлар ўша яхшилик эгаларидан бўлинг.

Сийрат китобларида шундай келади: Аллоҳ Таоло ўз динини ғолиб қилиш, пайғамбарини қўллаб-қувватлаш ва у кишига берган ваъдасини рўёбга чиқаришни хоҳлагач, Росулulloҳ ﷺ ҳаж мавсумида ҳар йили ҳаж мавсумида қилганидек араб қабилаларига мурожаат қилди. Росулulloҳ ﷺ Ақабада турганда Аллоҳ Таоло Хазраж қабиласидан бир гуруҳни у кишига рўпара қилди. Улар Аллоҳ яхшилик билан сийлашни хоҳлаган кишилар бўлиб, ушбу нурнинг олдинги сафидаги кишилар эди. Аллоҳ Таоло бу нурни Мадинадан чиқишини хоҳлади. Шундай экан, нега сизлар ушбу нурнинг олдинги сафида бўлмайсиз?! Сўзимиз ниҳоясида биз сизларга Парвардигорингиз хитоби билан хитоб қиламиз. Аллоҳ Таоло ўзининг муҳкам китобида бундай дейди:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ﴾

«Эй мўминлар, Аллоҳ ва Унинг пайғамбари сизларни абадий ҳаёт берадиган нарсага (яъни, динга) даъват қилар экан, уни қабул қилинглар» [Анфол 24]

Аллоҳ Таолодан қалбларингизни ушбу нидога очишини, Аллоҳнинг динига ёрдам беришингизни ва сизларни ваъда қилинган Халифаликни қайта тиклашга ҳисса қўшишга муяссар қилишини сўрайман. Бу иш Аллоҳ учун қийин эмас. □

ПАЙҒАМБАРИМИЗ ҲИЖРАТИ ТАЛАБИ НУСРАНИНГ ВА ИККИНЧИ АҚАБА БАЙЪАТИНИНГ САМАРАСИ БЎЛГАН ЭДИ, УНИНГ НАТИЖАСИ ЭСА, ИСЛОМ ДАВЛАТИНИНГ ТИКЛАНИШИ БЎЛДИ

Пайғамбаримизнинг ҳижрати даъват йўлидаги муҳим чорраҳа бўлган эди. Ўшанда мусулмонлар ва кофирлар унинг аҳамиятини билишган ва унга нисбатан шу аҳамиятдан келиб чиқиб муомала қилишган эди. Ҳижрат Росулulloҳ ﷺ сўраган талаби нусранинг самараси бўлди. Нусрат Росулulloҳ ﷺ наздида даъватига иймон келтирадиган, у кишини ҳимоя қиладиган ҳамда Макка раҳбарлари у кишининг қаршисида эшикни ёпиб олганларидан кейин, Макка ташқарисида у кишига ёрдам берадиган кишиларни излаш эди. Нусрат кофир наздида Росулulloҳ ﷺ иймонга асосланган янги вужуд барпо қилиш учун бошқа жой излаётганини ва бу келажақда уларнинг вужудига ва ярим оролдаги мавқеёига хавф туғдиришини англатарди. Шу боис, Росулulloҳ ﷺ мадиналик мўмин элчиларга иккинчи Ақаб баъвати учун вақт ва жой белгилаганларида, Қурайш кофирлари учрашувдан хабардор бўлиб қолмаслиги учун, уларга: **«Ухлаётган кишини уйғотманглар, йўқ одамни кутманглар»** дедилар. Аммо Макка раҳбарларининг иккинчи Ақаб баъвати ҳақидаги хабарнинг тарқалишига муносабати ўта жиддий бўлди. Шунингдек, улар бу байъат содир бўлганини англаганларида, Мадинада Ислому давлатини тиклашга тўсқинлик қилиш мақсадида у зотни ўлдириш учун йиғилишди. Демак Қурайш кофирлари ҳижратнинг хатарини билишган ва ҳижрат Мадинада Ислому давлати барпо этилиши билан боғлиқ бўлгани учун уни олдини олмақчи бўлишган.

Ҳижрат Росулulloҳ ﷺнинг Маккада Ислому давлатини тиклаш йўлидаги охириги амал эди. Айна пайтда ҳижрат Росулulloҳ ﷺ Мадинада у билан даъват босқичини бошлайдиган биринчи амал эди. Дарҳақиқат кўпчилик мусулмонлар уни сабрсизлик билан кутдилар ва уни Росулulloҳ ﷺ мақоми ва даъват мақомига яраша қабул қилдилар. Росулulloҳ ﷺ Мадинага биринчи келганлариданоқ ўзини элчи, раҳбар, ҳукмдор, масъул ва бошлиқдек тутдилар. У киши масжид ва бозорлар қуради, ансор ва муҳожирларни бири бири билан дўстлаштирди, қўшин тузиб, турли томонларга

жўнатар, Мадина ҳужжати тасдиқлар, одамлар ўртасидаги келишмовчиликларни бартараф этар ва ҳаёт ишларини бошқарар эдилар.

Ҳижратнинг нусратга, байъатга ва Ислом давлатининг тикланишига боғлиқлиги бир мавзунинг боғлиқлигидир. Ким ҳижратнинг маъносини тушунмоқчи бўлса, Росулulloҳ ﷺ амалга оширган талаби нусранинг маъносини ўргансин. Шунингдек, қандай қилиб мусулмонлар бу нусрат орқали уларга қарши курашаётган кофир жамятнинг заиф шахсларидан давлат арбобларига айланганларини ўргансин. Улар шу давлат орқали мусулмонлар ҳаётини Ислом асосида тиклаш ҳамда Исломни даъват ва жиҳод орқали ёйиш билан динни комил қилишга ҳаракат қилдилар. Шундан келиб чиқиб мусулмонларда ҳижратнинг таърифи куфр диёридан мусулмонлар Ислом билан ҳукм юритадиган ва у ердаги султонлик мусулмонлар учун бўладиган Ислом диёрига кўчиб ўтишни англатади... Аллоҳ Таолонинг мана бу

﴿وَقُلْ رَبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَأَجْعَل لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطٰنًا نَّصِيْرًا﴾

«Ва айтинг: «Парвардигорим, мени ҳаққи-рост дохил қилгин ва ҳаққи-рост чиқаргин ҳамда мен учун ўз даргоҳингдан бир мададкор қувват ато қилгин» [Исро 80]

ояти ҳақида Ибн Қоййим Жавзий Зодул Маод китобида Қатодадан шундай келтиради: «Аллоҳ Таоло у кишини Маккадан Мадинага ҳаққи-рост чиқарди. Аллоҳнинг пайғамбари бу иш фақат султон билангина амалга ошишини билар эдилар. Шунинг учун Аллоҳдан бир мададкор қувват (султонлик) ато қилишини сўрадилар. Аллоҳ Таоло у киши Маккадалик чоғида ҳижрат жойини кўрсатди ва Пайғамбаримиз ﷺ бу ҳақда «**Менга сизларнинг ҳижрат жойингиз кўрсатилди, у икки тоғ орасидаги ҳурмоларга тўла шўр ер бўлади**», дедилар». Ибн Қоййим Зодул Маодда Ибн Аббосдан шундай ривоят қилади: «Росулulloҳ ﷺ Маккадан чиққач, Абу Бакр «Улар ўз пайғамбарларини ҳайдаб чиқишди, биз Аллоҳникимиз ва унинг ҳузурига қайтамыз, Аллоҳ уларни ҳалок қилсин» деди. Шунда

﴿أَذِنَ لِلَّذِينَ يُقَتِّلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ﴾

«Ҳужумга учраётган зотларга мазлум бўлганлари сабабли (жанг қилиш) изни берилди. Албатта Аллоҳ уларни ғолиб қилишга қодирдир»

[Ҳаж 39]

ояти нозил бўлди. Бу уришиш ҳақида нозил бўлган биринчи оятдир». Бу ҳадиснинг исноди икки саҳиҳ шартига кўрадир. Сўнг уришаётганларга қарши жанг қилишга рухсат берилди ва уришмаётганларга қарши жанг қилишдан қайтарилди. Бу ҳақда Аллоҳ Таоло айтади:

﴿وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْمُعْتَدِينَ﴾

«Сизларга қарши уришувчилар билан Аллоҳ йўлида жанг қилингиз ва тажовузкор бўлмангиз! Шубҳасиз, Аллоҳ тажовузкорларни севмайди»

[Бақара 190]

Бугун ҳижратнинг бу маънолари мусулмонлар ва уларнинг уламолари зеҳндан йўқолганини кўрамиз. Аллоҳ раҳм қилганларгина бундан мустаснодир. Шунинг учун улар бунга байрамлар билан нишонлаш, табриклар юбориш, мақолалар ёзиш, унинг тафсилотларини ташриъ (ундан қонун олиш) асосида эмас, балки ҳикоявий шаклда баён қилиш билан кифояланиб қолишди. Бу муносабат улардан қандай шаръий бурчларни талаб қилиши ҳақида фикрламай қўйишди. Агар биз аввалгилар шу муносабат ҳақида нима ёзганларига қайтсак, улар уни қандай мақомга қўйганларини билиб оламиз. Қуйида улардан айримларини келтириб ўтамиз:

• Бухорий Ибн Аббосдан ривоят қилган ҳадисда шундай дейилади: «Муҳаммад ﷺ қирқ ёшида пайғамбар бўлдилар, Маккада у кишига 13 йил ваҳий тушиб турди, сўнг Аллоҳ у кишини ҳижрат қилишга буюрди. Ҳижратда 10 йил яшаганларидан кейин 63 ёшида вафот этдилар». Росулulloҳ ﷺнинг ҳижрати пайғамбарликнинг ўн учинчи йили, робиулаввал ойи, душанба кунида бўлган эди. Бу ҳақда имом Аҳмад Ибн Аббосдан шундай ривоят қилади: «Пайғамбарингиз душанба куни туғилдилар, душанба куни Маккадан чиқиб кетдилар, душанба куни пайғамбар бўлдилар, Мадинага душанба куни кирдилар ва душанба куни вафот этдилар...». Ибн Саъд бу ҳадисни Тобақотда айрим ихтилофлар билан келтирган. Имом Муслим ҳам бу ҳадисни ўз саҳиҳида чиқарган.

• Ҳижрий сана Исломнинг бошланишида мавжуд бўлмаган, лекин Умар ибн Хаттоб رضي الله عنه даврида содир бўлган ҳодисадан кейин пайдо бўлди, яъни Умар رضي الله عنه ҳижрий санани биринчи бўлиб қўлади. Бу шундай бўлган эди: ҳижратнинг 17 йилида Абу Мусо Ашъарийга шаъбон санаси ёзилган хат келди. Абу Мусо халифа Умар رضي الله عنهга йиллар кўрсатилмай, фақат ойлар ёзилиб келган мактублар ҳақида сўраш учун одам юборди. Чунки бу хабарлар орасида чалкашликка олиб келиши мумкин эди. Шунда Умар ечим топиш учун саҳобаларни тўплади. Баъзилар бу борада Росулulloҳнинг таваллуд санасига таянишни таклиф қилса, баъзилар у кишининг вафоти санасига таянишни айтдилар, яна айримлари Форс ёки Румнинг санасини таклиф қилдилар. Натижада саҳобаларнинг муҳокамаси исломий давлат тарихидаги муҳим воқеа сифатида Пайғамбаримизнинг ҳижрат санасини тасдиқлаш билан яқунланди. Бу ҳақда Умар رضي الله عنه шундай деган эди: «Ҳижрат ҳақ ва ботилни ажратди, шундай экан, саналарни шунга кўра қўйинглар».

• Аммо Қурайшнинг кофир раҳбарлари иккинчи Ақаба байъати билан қандай муносабатда бўлганликларига келсак, улар Росулulloҳ ﷺ ва саҳобаларининг Ислом давлатини барпо этиш учун Мадинага ҳижратидан кейин нима бўлишидан қўрқиб жуда ҳушёр эдилар. Росулulloҳ ﷺнинг Мадина вакиллари билан ҳажда учрашишлари ҳақидаги хабар уларга етиб келганда, бир қанча Қурайш раҳбарлари уларнинг олдига келиб, шундай дейишди: «Бизга етиб келишча, сиз бизнинг дўстимизни орамиздан олиб кетиш учун келибсиз ва унга бизга қарши урушга байъат берибсиз. Аллоҳга қасамки, араб қабилалари орасида ҳаммадан кўра кўпроқ сизлар билан орамизда уруш чиқишини истамаймиз!» дейишди. Шунда сони беш юздан ортиқ, ҳали байъат бермаган, ясриблик мушриклар туриб, бундай иш бўлгани йўқ ва бу ҳақда ҳеч нарса билмаймиз, дейишди. Улар тўғри айтишган эди, чунки улар бу ҳақда ҳеч нарса билишмасди. Мусулмонлар сукут сақлаб бир-бирларига қарадилар. Вакиллар Ясрибга қайтиб кетдилар ва Қурайш Ясриб аҳлидан бир неча киши Исломга кирганини билиб, шубҳалари тасдиқланди. Сўнг мусулмонларга босим қилиб, озорни кучайтиришди, ясрибликларга етиб олмоқчи

бўлишди, лекин улар аллақачон Маккадан чиқиб кетган эдилар».

• Албатта ҳижрат буюк янгилик эди. Мусулмонлар ўз тарихларидаги бу воқеани яхши англашлари, у ўз ичига олган маънони ва у талаб қиладиган мажбуриятларни унутмасликлари керак. Агар унинг тафсилотига қайтадиган бўлсак, у Аллоҳга бўлган даъватнинг замирида ётгани, ваҳий унинг воқеаларига яқин бўлгани ва уни ташкил этишда иштирок этгани аён бўлади. Ибн Касир «Бидоя ва Ниҳоя» китоби, «Маккадан Мадинага ҳижрат» номли учинчи бўлимида ҳижрат ва унинг қайси жойлиги Аллоҳдан ваҳий билан бўлганини нақл қилади: Зухрий Урвадан, у Оишадан ривоят қилишича, Росулulloҳ ﷺ Маккада турганларида шундай дедилар: **«Менга ҳижрат ҳовлингиз кўрсатилди, мен икки тоғ орасидаги хурمولари кўп шўр ерни кўрдим»**. Росулulloҳ шундай деганларида мусулмонлар Мадинага ҳижрат қилдилар. Мусулмонлардан Ҳабашистонга ҳижрат қилганлар Мадинага қайтди, Бухорий ривояти. Абу Мусо ривоят қилган ҳадисда Росулulloҳ ﷺ дедилар: **«Тушимда Маккадан хурмозор ерга ҳижрат қилдим, хаёлимда бу Ямома ёки Ҳажар деб ўйлаган эдим, лекин у Ясриб шаҳри экан»**.

Ушбу китобнинг «Росулulloҳ ﷺнинг ҳижрат қилиш сабаблари» номли бўлимида Ибн Касир ҳар бир фикр ва ҳар бир қадам шариат кўрсатмаси билан бўлганлигини очиб берадиган воқеаларнинг тўлиқ тафсилотини айтиб ўтган. Бу нарса бугунги кунда мусулмонларни бу ҳодисага жиддийлик ва масъулият билан ёндашишга ва ундан ибрат олишга ундайди. Ибн Касир (роҳимаҳуллоҳ) ёзган нарсалардан келтириб ўтамиз:

– «Аҳмад ибн Ҳанбал Ибн Аббосдан ривоят қилади: Росулulloҳ ﷺ Маккада турган пайтда ҳижрат қилиши ҳақида амр қилиниб, қўйидаги оят нозил бўлди:

﴿وَقُلْ رَبِّ أَدْخِلْنِي مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ وَأَجْعَلْ لِي مِنْ لَدُنْكَ سُلْطٰنًا تَصِيْرًا﴾

«Ва айтинг: «Парвардигорим, мени ҳаққи-рост дохил қилгин ва ҳаққи-рост чиқаргин ҳамда мен учун ўз даргоҳингдан бир мададкор қувват ато қилгин» [Исро 80]

Қатода айтади: Мени ҳаққи-рост дохил қилгин, яъни Мадинага. Мени ҳаққи-рост чиқаргин, яъни Маккадан ҳижрат қилиш. Мен учун Ўз даргоҳингдан бир мададкор қувват ато қилгин, яъни Аллоҳнинг китоби, фарзлари ва ҳадлари.

– Ибн Исҳоқ айтади: Росулulloҳ ﷺ муҳожир саҳобалардан кейин ҳижрат қилишга рухсат берилишини кутиб турдилар. Муҳожирлардан фақат қамоққа тушган ва фитнага учраганлар ҳамда Али ибн Абу Толиб ва Абу Бакр ибн Абу Қаҳофа қолди. Абу Бакр Росулulloҳ ﷺдан ҳижрат қилишга кўп рухсат сўраб эди. Росулulloҳ ﷺ, **«Шошилманг эҳтимол Аллоҳ сизга ҳамроҳ берар»** дер эдилар. Абу Бакр эса Росулulloҳга ҳамроҳ бўлишни умид қила бошлади.

– Қурайш Росулulloҳ ﷺнинг Қурайш диёридан бошқа жойда тарафдорлари борлиги ва саҳобалари уларга ҳижрат қилиб кетганларини кўргач, уларнинг осойишта жойга тушганларини, у ердагилар уларни ҳимоя қилганларини билишди. Шу боис Росулulloҳ ﷺнинг уларга бориб қўшилишларини олдини олишга қарор қилишди. Чунки Муҳаммад ﷺнинг уларга қарши жанг қилишга қарор қилганларини билишарди. Қурайш Росулulloҳ ﷺнинг ишларидан кўрққани сабабли бунга қарши нима қилиш кераклиги ҳақида кенгашиш учун Дорун-Надвада тўпланди (Дорун-Надва Қусай ибн Килобнинг уйи бўлиб, Қурайш ҳар қандай ишни фақатгина ўша ерда кенгашарди). Бу кун Явмуз Захма (гавжум бўлиш кун) деб номланди. Иблис қария кўринишида уларнинг олдига келди. Уни Надва эшиги олдида турганини кўришгач: «Ким бу мўйсафид?» деб сўрашди. У: «Муҳаммад ҳақида йиғилишингиздан хабар топган наждлик мўйсафид. Айтадиган гапларингизни эшитишга сизлар билан бирга ҳозир бўлганлардан бири. Умид қиламанки, фикр ва насиҳатларимдан бебаҳра қолмассиз», деди. Иблис улар билан Надвага кирди... Улар маслаҳатлашишди ва уларнинг фикрлари турлича бўлди. Наждлик мўйсафид у ердаги фикрларни – то Абу Жаҳл ибн Ҳишом айтган фикр қарор топгунича – бошқарди. Абу Жаҳл: «Ҳар бир қабиладан бақувват, насабли, ўрта ёшдаги йигит танлаб оламиз. Сўнгра ҳар бир йигитга ўткир қилич берамиз. Улар эса Муҳаммаднинг устига бостириб бориб, ҳаммаси тенг қилич солиб уни ўлдиришади. Шундай қилиб биз

ундан қутуламиз. Агар улар шундай қилишса унинг қони барча қабилаларга ёйилиб кетади ва Бану Абдуманоф барча қабилаларга қарши уриша олмайди. Охир оқибат биздан товон олишга рози бўлишади, биз эса товонини берамиз», деди. Шунда наждлик мўсафид: «Гап деган мана бу одамнинг гапидай бўлибди. Бундай фикр бошқа бўлмайди», деди. Қавм шу фикрга келишган ҳолда тарқалди... Жаброил ﷺ Росулulloҳ ﷺнинг олдиларига келиб «Бу кеча ҳар доим ётиб ухлайдиган тўшагингизда ётманг», деди. Қоронғи тушгач, ёлланган йигитлар Росулulloҳ ﷺнинг эшиклари олдида йиғилиб, ҳужум қилиш учун у кишининг ухлашларини кутишди. Росулulloҳ ﷺ уларнинг турган жойини кўргач, Али ибн Абу Толибга «Менинг жойимда ёт. Мана бу хазрамий яшил хирқамга ўраниб ухла. Сенга улардан ҳеч қандай ёмонлик келмайди», дедилар. Росулulloҳ ﷺ ташқарига чиқдилар ва қўлларига бир ҳовуч тупроқ олдилар. Аллоҳ келган йигитларнинг кўзини тўсиб қўйгани туфайли у зотни кўра олишмади. Ушбу оятларни ўқиб қўлларигаги тупроқни уларнинг бошлари узра соча бошладилар:

يَسُّوْهُ وَالْقُرْءَانَ الْحَكِيمِ ﴿١﴾ إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢﴾ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٣﴾ تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٤﴾ لِيُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ ءَابَاؤَهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ﴿٥﴾ لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾ إِنَّا جَعَلْنَا فِيْ أَعْيُنِهِمْ أَغْلَٰلًا فَهِيَ إِلَى الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُّقْمَحُونَ ﴿٧﴾ وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَعْيَنَٰهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿٨﴾

«Ё, Син. (Эй Мухаммад, ушбу) ҳикматли Қуръонга қасамки, ҳеч шак-шубҳасиз сиз Тўғри йўл (яъни ҳақ дин) устидаги пайғамбарлардандирсиз. (Бу Қуръон) ота-боболари (бирон пайғамбар орқали охират азобидан) огоҳлантирилмасдан, ғофил бўлиб қолган бир қавмни огоҳлантиришингиз учун қудратли ва меҳрибон зот томонидан нозил қилингандир. Аниқки уларнинг кўпларига сўз (яъни азоб ҳақидаги ҳукм) ҳақ бўлгандир. Бас улар иймон келтирмас. Дарҳақиқат Биз уларнинг бўйинларига то иякларигача (етадиган) кишанларни уриб қўйдик, бас улар ғўдайиб қолишди (яъни улар ҳаққа эгилмас). Ва Биз уларнинг олдиларидан бир тўсиқ-парда қилиб, уларни ўраб қўйдик. Бас улар кўра олмас»

[Ёсин 1-9]

Росулуллоҳ ﷺ улардан бирор кишини қолдирмай бошига тупроқ сешиб, кейин ўзлари хоҳлаган томонга кетдилар. Ибн Исҳоқ айтади: Аллоҳ ўша кунда мушрикларнинг ҳамфикрлик билан қилган қарорлари ҳақида Қуръонда шу оятларни туширди:

﴿وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكْرِينَ﴾

«Кифир бўлганларнинг сизни асир олиш ё ўлдириш ёки (юртдан) чиқариб юбориш учун қилган макрларини эсланг! (Улар) макр қилишади, Аллоҳ (ҳам) макр қилади. Аллоҳ макр қилувчиларнинг яхшисидир» [Анфол 30]

﴿أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ تَتَّبِعُ بِهِ رَيْبَ الْمُنُونِ﴾ **﴿قُلْ تَرَبَّصُوا فَإِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمْتَرِّبِينَ﴾**

«Балки, улар (мушриклар): «(Муҳаммад), бир шоирдир. Бизлар унга замон ҳодисот балолари (етиши)ни кутурмиз», дейишар?! Айтинг: «Кутаверинг! Мен ҳам сизлар билан бирга кутгувчиларданман. (Қани балого ким йўлиқар экан)»

[Тур 30]

Ибн Исҳоқ айтади: Аллоҳ Пайғамбари ﷺга ана шунда ҳижрат учун рухсат берди. Ибн Касир тафсиридан келтирилган иқтибос тугади.

Бу кофирларнинг ҳижратга нисбатан тутган позицияси ҳамда ҳижратдан қандай хавф ва хатарда бўлганлари ҳақидаги гаплар эди. Улар Росулуллоҳ ﷺга нисбатан у киши нусрат, байъат ва ҳижрат орқали фақат давлат тиклашни хоҳлаяпти деган асосда муносабат билдиришди. Шунинг учун у кишини таъқиб қилиб, босим ўтказишди ва у кишини ҳатто ғоргача қувиб боришди. Бу ишда бирор натижага эришмагач, Пайғамбаримиз бошига мукофот тайинлашди ва Суроқа у кишига етиб борди, лекин Аллоҳ Таоло уни ҳам Росулуллоҳ ﷺдан чалғитиб қўйди. Бу ерда Аллоҳ Таоло Ўз пайғамбарини ундан ҳимоя қилгандан сўнг, Росулуллоҳ ﷺнинг Суроқага Кисронинг билагузуги ҳақида берган ваъдаси муҳим маънога эга бўлгани ва бутун манзарани қисқача тасвирлагани зикр қилинади. Дарҳақиқат Росулуллоҳ ﷺ Суроқага Кисронинг билагузугини ваъда қилар экан, Пайғамбар ва давлат раҳбари сифатида гаплашган эди. Бу эса ушбу саҳнадаги кураш ҳақиқати Қурайшнинг Росулуллоҳ ﷺни

Ислом давлатини барпо этишига тўсқинлик қилишга уриниши атрофида айланганини кўрсатади. Шунингдек, у яқин келажакда Ислом динининг давлати бўлишини, бу давлат Кисро империясидан каттароқ бўлишини ва унинг қўшинини енгиб, ҳукмдорини ўлдирадиган қўшини бўлишини ҳамда Ислом бу империяга меросхўр бўлишини очиб беради.

Бу ерда жавоб талаб қилинадиган савол туғилади: муслмонлар бу воқеага талаб даражасида эътибор бермаганликлари учун ким жавобгар? Жавоб: уламолар жавобгар. Чунки муслмонлар ҳақиқатан ҳам ўз уламоларига тобедирлар. Аллоҳ Таоло уламоларга муслмонлар устидан тожсиз салтанат берган. Чунки муслмонлар уларнинг фатволарига эргашадилар. Шунингдек, уламоларга ҳукмдорлар устидан ҳам салтанат берган, чунки улар муслмонлар билан бирга халқ ҳокимиятини шакллантириб, муслмонларни қўллаб-қувватлаган ҳолда ҳукмдорларга босим ўтказиш имконига эга. Росулulloҳ ﷺнинг қуйидаги ҳадиси уларга мос келади:

«كَلَّا وَاللَّهِ، لَتَأْمُرَنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ، لَتَأْخُذَنَّ عَلَيَّ يَدِ الظَّالِمِ وَلَتَأْطُرَنَّهُ عَلَيَّ الْحَقُّ أَطْرًا، وَلَتَقْصُرَنَّهُ عَلَيَّ الْحَقُّ قَصْرًا، أَوْ لَيَضْرِبَنَّ اللَّهُ بِقُلُوبِ بَعْضِكُمْ عَلَيَّ بَعْضٌ ثُمَّ لَيَلْعَنَكُمْ كَمَا لَعَنَهُمْ»

«Йўқ, Аллоҳга қасамки, сизлар албатта маъруфга буюриб, мункардан қайтарасизлар, золимнинг қўлидан ушлаб, уни мажбуран ҳаққа бўйсундириб, ҳаққа чеклаб қўясизлар. Ёки Аллоҳ айримингиз билан айримларингизнинг дилларига зарба беради. Сўнгра уларни лаънатлагандек, сизларни ҳам лаънатлайди!».

Бу ерда яна бир савол бор: тафсилотлари уламолар эътиборидан четда қолмайдиган бу маънолар бизнинг давримизда зарур бўлса-да, нима учун уларни ўқилганда улардан ибрат олинмайди?! Жавоб шуки, бунинг биргина сабаби бор, бу мавзу ва шунга ўхшаш масалаларни ҳал қилишдаги бундай бепарволик учун уламолар бошқалардан кўра кўпроқ жавобгардир. Сабаби, улар Ғарб муслмонларга ўрнатган ва юклаган қонуний таълим дастурлари бўйича таълим олиб, битирганлар. Бу уламолар Исломни Ғарб тариқати асосида ўргандилар. Бу тариқат динни давлатдан

ажратади ҳамда мусулмонларни ўз динларини фақат ақида ва шахсий аҳкомларгагина чеклайдиган қилиб қўяди. Давлат ва жамоат аҳкомлари эса бу уламолар зеҳнларидан узоқлаштирилди ва улар бу аҳкомларга эргашмайдиган бўлиб қолди. Гўё бу аҳкомлар уларнинг маъруфга буюриб, мункардан қайтаришдаги масъулиятларидан ташқарида бўлиб, уларнинг эътибор доираларидан чиқиб кетди. Одамлар ўз уламоларига тобе бўлганликлари учун омма улар ҳақида сўрамайдиган бўлиб қолди. Шундай қилиб, ҳукмдорлар Исломдан бошқаси билан бошқарадиган бўлиб, бу ҳақда улардан на уламо, на омий сўрамай қўйди. (Аллоҳ раҳм қилганлар бундан мустасно).

Бу ерда яна бир савол туғилади: Уламоларнинг бу позицияси исломий ҳукмлар кенг қамровли бўлиб, барча алоқаларни, жумладан, Ислом давлатини барпо қилишни ҳам ўз ичига олишини инкор қилишларини англатадими?! Уламолар дин ишларидан бирортасини ҳам инкор этмайдилар. Бунга далил улар барча нусусларни ҳамда пайғамбар, халифалар ва саҳобалар позициясини далил қиладилар. Улар ўз тарихлари, жумладан халифалар, жиҳод ва фатҳлар тарихи билан фахрланадилар. Лекин улар унга фақат ўқиб қўйиладиган тарих сифатида қарайдилар. Шунинг учун ўзларининг ёмон воқеликларига дуо билан ёндашиб, Аллоҳнинг ғалаба беришини кутадилар. Шундай экан, уларни даъват қилиш лозим!!

Ҳа, пайғамбаримиз ҳижрати нусратга, иккинчи Ақаба байъатига ва Исломий давлатни барпо қилишга боғлиқ бўлган эди. Қурайш кофирлари унга шу тўғри тушунча асосида муомала қилишган эди. Бугун мусулмонлар, айниқса уларнинг уламолари фақат душманлари фойдаланаётган бу маъноларга бепарволик қилиш ғафлатидан уйғониши керак. Шунингдек, улар динни тушунишда ўзларидан олдингилар каби бўлишлари керак. □

Франция ва Германия етакчилари Европага таҳдид солаётган «ҳалокатли» хавф ҳақида огоҳлантирмоқда

Германия канцлери Олаф Шольц ва Франция президенти Эммануэль Макрон ўзларининг 2024 йил 26 майда Британиянинг «Financial Times» газетасида чоп этилган қўшма мақоласида Европа Россия тажовузи қаршисида «ҳалокатли» хавфга дучор бўлишдан огоҳлантириб, биз бу чақириқни қабул қилишимиз керак, деган эди. Макрон Германияга ташриф буюрган чоғда чоп этилган мақолада икки етакчи «Биз ўзимизнинг европача турмуш тарзимиз ва дунёдаги ролимизни қурган асосларимизни табиий деб ҳисоблай олмаймиз» дейишган. Улар яна шундай қўшимча қилишди: «Охирги беш йилдаги қийинчиликларга назар солсак – у пандемиями, Россиянинг Украинага қарши давом этаётган босқинчилик урушими ёки тобора кучайиб бораётган геосиёсий силжишми, бундан қатъий назар – Европа ўзининг *zeitenwende* (бурилиш нуқтаси)ни бошидан кечирмоқда». Бу Шольц илгари Германия сиёсатидаги тарихий бурилишни, хусусан, Россия босқинидан кейин мудофаа харажатларининг ошишини тасвирлаш учун ишлатган сўздир. Макрон ва Шольц тақдим этган элементлар орасида Европа иттифоқининг ягона бозорини кучайтириш, сармояларни кўпайтириш, шу билан бирга блокнинг асосий таъминотларга эга бўлишда савдо ҳамкорларига боғлиқлигини камайтириш зарурати бор.

Эътиборлиси, Макрон 2024 йил 25 апрелда Европанинг ўлими ҳақида огоҳлантириб, ислоҳот таклифларини илгари сурган. Германия канцлери Шольц эса бу таклифларни мабдаий жиҳатдан қўллаб-қувватлаб, «Франция ва Германиянинг муштарак мақсади Европанинг кучли бўлиб қолиши» деган, эди. Франция президенти Европанинг хавотирли манзарасини тасвирлаб, унинг «ўлим билан таҳдид қилинаётгани», «ўраб олингани» ва бошқа йирик давлатларнинг рақобати олдида «таназзул» хавфига дуч келаётганини таъкидлади. У яна «ўз ҳурматини ўрнатиш», «ўз хавфсизлигини таъминлаш», ва «стратегик мустақиллигини тиклаш»га қодир «кучли Европа»га чақирди.

Геосиёсий контекстда Россиянинг Украинага бостириб киришидан кейинги хатти-ҳаракатларини «қайсарона» деб таърифлар экан, Москванинг «чегаралари» қаерда эканлиги энди аниқ эмас деган. Унинг айтишича, Европа хавфсизлиги учун «Россия Украинадаги босқинчилик урушида ғолиб чиқмаслиги» шарт. Савдо жабҳасида Макрон, Европа савдо сиёсатини «кўриб чиқиш»га чақирав экан, савдо сиёсати Европа принципларини ҳурмат қилмайдиган Хитой ва Америка савдо амалиётлари қаршисида «бизнинг манфаатларимизни ҳимоя қилиши керак», деди.

Ал-Ваъй: Бу янгилик бир қанча фактларни тасдиқлайди. Яъни Европа қариб қолганини ва ўлим хавфига дуч келганини, бу ҳар бир давлат ўз улушини олишга интилаётган катта ўзгаришлар даври эканлигини тасдиқлайди. Бу яна Америка Европа-Европа можаросини қўзғатувчи энг катта ўйинчи бўлиб, унинг атрофларини заифлаштириш ва катта ҳуқуқ даври келганда ўз тасаввурларини уларга юклаш учун ҳаракат қилаётганини тасдиқлайди. Ҳар бир инсоннинг аҳволини ўзгартирадиган бу ўзгаришда мусулмонларнинг ҳам ҳиссаси бўлишини Аллоҳдан сўраймиз.

Босқинчи вужуд штаб бошлиғи бешта араб қўшинлари қўмондонлари билан учрашмоқда: Миср, Саудия Арабистони, Иордания, Бирлашган Араб Амирлиги ва Баҳрайн

Американинг «Axios» сайти (Исроил) вужуди армияси бош штаб бошлиғи Херци Ха-леви Баҳрайнда беш араб давлатлари қўшинлари қўмондонлари билан учрашганини маълум қилди. Йиғилиш АҚШ марказий қўмондонлиги (CENTCOM) бошлиғи генерал Эрик Курилла етакчилигида бўлиб ўтди. Унда (Исроил) Саудия Арабистони, Баҳрайн, Миср, Бирлашган Араб Амирлиги ва Иордания армиялари қўмондонлари иштирокида «минтақавий хавфсизлик соҳасида ҳамкорлик» масалалари муҳокама қилинди. Учрашув ғазодаги уруш билан боғлиқ минтақавий сиёсий нозиклик туфайли эълон қилинмади ва диққат марказидан узоқда бўлиб ўтди. Чунки у босқинчи вужуд армияси 250 кун давомида ғазо секторида содир этаётган тажовуз ва қирғин авжига чиққан пайтда бўлди. Хабарда

ОЛАМ МУСУЛМОНЛАРИ ХАБАРЛАРИ	قال رسول الله ﷺ: «المسلم أخو المسلم لا يظلمه ولا يحقره» «Мусулмон мусулмоннинг биродаридир. Унга зулм қилмайди, уни ташлаб қўймайди ва камситмайди»	ОЛАМ МУСУЛМОНЛАРИ ХАБАРЛАРИ
<p>айтилишича, учрашув – Ғазодаги (Исроил) ҳарбий амалиётларига қарши ушбу араб давлатлари томонидан очиқ танқид ва кескин қоралашлар содир бўлганига қарамай – (Исроил) ва улар ўртасидаги ҳарбий мулоқот ва ҳамкорлик АҚШ армияси марказий қўмондонлиги сояси остида давом этаётганининг тасдиғи ҳисобланади.</p>		
<p>Ҳисоботда таъкидланишича, «Ҳаво ҳужумига ва ракетага қарши мудофаа соҳасидаги ҳамкорлик АҚШ армияси марказий қўмондонлиги ва Пентагон сўнги йилларда минтақа қўшинлари билан ишлаган асосий масалалардан биридир». Унда айтилишича, Вашингтон Эроннинг апрел ойидаги босқинчи вужудга қилган ҳужумини қайтаришни катта ютуқ ва бунга ушбу ҳаракатсиз эришиб бўлмас эди, деб ҳисоблайди. Америка расмийларининг билдиришича, (Исроил) ва минтақадаги араб давлатлари билан бўлаётган ҳамкорлик ҳужум ҳақида разведка маълумотларини тўплаш ҳамда дрон ва ракетадан эрта огоҳлантириш имконини берганини маълум қилди. Уларнинг қўшимча қилишича, ушбу ҳамкорлик Иордания ва Саудия Арабистонининг Эрон, Ироқ ва Ямандан (Исроил) томон учирилган ва уларнинг ҳаво ҳудуди орқали ўтаётган ракета ва дронларни қайтаришда самарали иштирокини ҳам ўз ичига олади.</p>		
<p>Ал-Ваъй: Бу хабар мусулмонларга қарши содир этилган энг катта жиноятлардан бирида иштирок этаётган мазкур давлатлар ҳукмдорларининг малайлиги ва разилликларини фош қилади. Шунингдек, бошқа араб ва (исломий) давлатлар ушбу босқинчиликда Америка ва (Исроил) билан бирга – гарчи бошқа йўллар билан бўлсада – иштирок этаётгани ҳақида ҳам хабарлар бор. Бу Америка Ғазодаги воқеаларда кучли таъсирга эга эканлигини ва бу борада ўз сиёсатига эга эканлигини очиб беради. Нетаняху бу сиёсатда у билан рақобатлашмоқда ва бу иши учун кўпроқ товон тўлаш керак бўлади. Бу қандай қилиб Америка Эронга (Исроил) ва мазкур араб давлатлари учун қўрқитувчи ролини берганини очиб беради. Бу яна Америка Ғазода содир бўлаётган воқеалардан ўзининг минтақа борасидаги ечимининг бир қисми сифатида фойдаланаётганини очиб беради. Бу мусулмонларни Америка</p>		

ОЛАМ МУСУЛМОНЛАРИ ХАБАРЛАРИ	قال تعالى: ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ﴾ «Мўминлар ҳеч шак-шубҳасиз ога-инилардир»	ОЛАМ МУСУЛМОНЛАРИ ХАБАРЛАРИ
<p>ролига (Исроил) ролидан кўпроқ эътиборли бўлишларига ҳамда Америка таклиф қилаётган (икки давлат ечими) қабул қилиш ҳаром бўлган ечим эканлигини билишга чақиради. Қолаверса, Аллоҳ Таоло Фаластин масаласини энг муҳим исломий масалалардан бирига айлантирган ва уни ҳеч қандай шароитда ҳам зое қилиш жоиз эмас. Мусулмонлар яна Эроннинг яқинлашиб келаётган ролидан эҳтиёт бўлишлари керак. Чунки бу Американинг энг зўр ролидир.</p>		
<p>Нафтали Беннет (исроил)ликларни «мамлакатдан чиқиб кетманглар» деб қолишга чорламоқда</p>		
<p>(Исроил)нинг собиқ бош вазири Нафтали Беннет Ҳазо секторига қарши тажовуз давом этаётган ва (Исроил) муваффақиятсизликка учраётган бир пайтда (исроил)ликларни 1948 йилдан бери энг оғир дамларни бошдан кечираётган давлатни тарк этмасликка чақирди. «Х» платформасидаги постида Беннет (исроил)ликларга мурожаат қилиб «Мамлакатни тарк этманг» деган. У қўшимча қилиб «Кеча ажойиб дастур муҳандислари жорий ўқув йили бошланишидан олдин (Исроил)ни тарк этиб Европадаги бир мамлакатга кетиши ҳақида айтишди ва бу мени жуда хафа қилди», деган. У давом этиб айтди «Биз мустақиллик урушидан бери (1948 йилги нақба) энг оғир даврни бошдан кечирмоқдамиз. Халқаро бойкот, жиловлаш стратегиясининг муваффақиятсизликка учраши, 120та (исроил)ликнинг асирликда қолиши, минглаб боқувчисини йўқотган оилалар, кимсасиз қолган Шимолий Жалил, минглаб кўчирилганлар, фақат ўзини ўйлайдиган вазирлар, иқтисод устидан назоратни йўқотиш ва дефицит кабилар шулар жумласидандир». У қўшимча қилиб шундай деди: «Бу мутлақо тўғри. Лекин биз бу ботқоқдан тезда чиқамиз ва бунга кучимиз етади». Унинг айтишича, мамлакатни тарк этиш ҳақидаги гап-сўзлар содир бўлмаслиги керак ва «бу ботқоқдан чиқиш учун (Исроил) халқининг барча истеъдоди ва фидоийлиги керак». Замон (Исроил) сайти урушнинг дастлабки 6 ойи давомида ярим миллиондан ортиқ (исроил)лик кетиб қайтмаганини эълон қилган эди.</p>		

ОЛАМ МУСУЛМОНЛАРИ ХАБАРЛАРИ	قال رسول الله ﷺ: «المسلم أخو المسلم لا يظلمه ولا يحذله ولا يحقره» «Мусулмон мусулмоннинг биродаридир. Унга зулм қилмайди, уни ташлаб қўймайди ва камситмайди»	ОЛАМ МУСУЛМОНЛАРИ ХАБАРЛАРИ
<p>Ал-Ваъй: Бунинг ажабланарли жойи йўқ. Чунки яҳудийлар уруш аҳли эмас, балки улар энг разил ҳаёт аҳлидир. Улар ўта қўрқоқликлари туфайли хавфни бошқаларга қараганда кўпроқ ҳис қилишади. Улар мусулмонларга қарши содир этаётган жиноятлари туфайли минтақа улардан қаттиқ қасос олишга тайёрланаётгани ҳамда мусулмонларга берилган илоҳий ваъда рошид Халифаликни тиклаш, яҳудийлар билан жанг қилиш ва уларнинг давлатини йўқ қилишни тақозо этиши ҳақида ўйлашларида шак-шубҳа йўқ.</p>		
<p align="center">Босқинчи армияси 7 октябрда қўлга тушган барча маҳбусларни ўлдириш ҳақида буйруқ берганини ҳужжатлар тасдиқламоқда</p>		
<p>Гаарец газетасининг маълум қилишича, босқинчи армияси 7 октябр куни Ганнибал протоколини амалга оширишга буйруқ берган ва (исроил)лик асирларини уларни асир олган қаршилиқ ҳаракатидагилар билан бирга Ҷазога кетаётганда ўлдирган. Газетанинг таъкидлашича, улар кўриб чиққан ҳужжатларга кўра, биринчи зарба протоколга мувофиқ Байт Ханун «Эрез» ўтиш жойида амалга оширилган, сўнгра Раим ҳарбий участкаси, Наҳал Ўз ва ажратувчи деворлар минтақаларида асирларни олиб кетаётган машиналарга ҳужум уюштирилган.</p>		
<p>Газетанинг айтишича, Ақсо тўфонининг дастлабки соатларида босқинчи армия сафида тартибсизликлар юзага келиб, алоқа ўзилиб қолган. Етказилган хабар даҳшатли воқеага ишора қилаётган эди. Нима бўлаётгани ҳақида ҳисобот олган аскарлар бу хабарларни етказишмади. Соат 11:22да Ҷазо бўлимининг алоқа тармоғида барча кучларга «ҳеч қандай машина Ҷазо секторига қайтмаслиги» ҳақида кўрсатма келган. Кўрсатмалар келгунига қадар, босқинчи армия Ҷазо секторидида бўлиб ўтган асирга олиш операциялари кўлами ҳақида ҳеч қандай маълумотга эга эмас эди. Лекин у кўп нарса бўлганини билар эди ва ҳаммадан қутулиш ҳақида кўрсатма берганида, талаб қилаётган нарсасини биларди. Ҳужжатлар ҳужумнинг дастлабки соатларида ганнибал протоколидан фойдаланиш кўлами ва Ҷазодаги минтақаларнинг қайси нуқталарида бўлгани ҳақидаги тафсилотларни очиб берган.</p>		

Газета бу кўрсатмалар натижасида қанча аскар ва кўчиб ўтганлар жабрланганини билмасида, бироқ газета томонидан тўпланган маълумот ва хабарлардан кўришиб турибдики, жуда кўп (исроил)лик фуқаро ва ҳарбийлар хавф остида қолиб, (Исроил)нинг ўт очишига дучор бўлган. Газетанинг ёзишича, эрталаб соат 6:43да босқинчиларга ракеталар отилганда ва минглаб Қассам жангчилари Ғазо минтақасидаги аҳоли пунктларига ҳужум қилиб, Ғазо бўлинмасининг кузатув ва алоқа имкониятларига зарар етказганида, Ғазо бўлинмаси кўмондони, бригада генерали Ави Розендфельд «босқин уюштирилди» деган ҳисоботни эълон қилди.

Газетанинг таъкидлашича, бу чора бўлинма кўмондони ҳужум ва босқинни тўхтатиш учун одатдагидан кенгроқ ваколатларни, жумладан, Ганнибал протоколини ижро қилишга буйруқ берилганда босиб олинган ҳудудлар ичида шиддатли ўқ отишни ўз зиммасига олганини англатади. Аммо газетанинг ёзишича, бу буйруқ Ғазо бўлинмаси кўмондони томонидан берилмаган. Газета 7 октябр куни эрталаб Ғазо бўлинмасида содир бўлган воқеалардан хабардор бўлган (Исроил) хавфсизлик хизмати ходимининг сўзларидан иқтибос келтириб ёзишича, «Ҳеч ким ташқарида нима бўлаётганини билмас эди. Розенфельд эса ташқарида уруш бўлаётганида ташқарига чиқмай тез ёрдам бўлимида бўлган. Хавфсизлик ходими шундай тушунтиради: «Ҳаммани ичкарига кирган жангчилар сони ҳайратга солди, бундай ҳолатни тушимизда ҳам кўрмаган эдик. Лекин бизда бундай ҳужумга қарши ҳеч қандай режа йўқ эди. Биз асирлар сонини ҳам, кучларнинг жойлашишини ҳам билмасдик. Шунда ақлсиз жазова ҳолати ҳукм суриб, ҳеч қандай маълумотсиз қарорлар қабул қилина бошлади».

Ал-Ваъй: Бу ўзини ҳимоя қила олмайдиган (Исроил), Ғарбнинг барбод бўлган мустамлака лойиҳаси. Унинг ҳалокат куни яқинлашмоқда. Бу хабар бизга Бану Назир яҳудийларини эслатмоқда:

ОЛАМ МУСУЛМОНЛАРИ ХАБАРЛАРИ	قال رسول الله ﷺ: «الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ لَا يَظْلِمُهُ وَلَا يَحْذُلُهُ وَلَا يَحْقِرُهُ» «Муслмон муслмоннинг биродаридир. Унга зулм қилмайди, уни ташлаб қўймайди ва камситмайди»	ОЛАМ МУСУЛМОНЛАРИ ХАБАРЛАРИ
<p>﴿هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنَّهُمْ مَانِعَتُهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَدَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُجْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ﴾</p> <p>«У аҳли китоблардан (яҳудийлардан) кофир бўлган кимсаларни биринчи тўплашдаёқ ўз диёрларидан ҳайдаб чиқарган зотдир. (Эй мўминлар), сизлар уларнинг чиқиб кетишларини ўйлаган ҳам эмас эдингиз. Улар ҳам ўзларининг қўрғон-қалъаларини Аллоҳ(нинг азобидан) тўсгувчи деб ўйлаган эдилар. Бас, Аллоҳ(нинг азоби) улар ҳисобга олмаган томондан келди ва дилларига қўрқинч солди. Улар уйларини ўз қўллари ва мўминларнинг қўллари билан бузурлар. Бас, эй ақл эгалари, (уларнинг аҳволидан) ибрат олингиз!» [Ҳашр 2]</p> <p>Эй ақл эгалари ибрат олингиз. □</p>		

ҚУРЪОНИ ҚАРИМ СУҲБАТИДА

﴿إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَاوَأُوا وَنَصَرُوا أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَٰلِيَّتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ يُهَاجِرُوا وَإِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمْ النَّصْرُ إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَاقٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾

«Албатта, иймон келтирган, ҳижрат қилган ва молу жонлари билан Аллоҳ йўлида жиҳод қилган зотлар ва (Маккадан ҳижрат қилиб келган муҳожирларга) уй-жой бериб, ёрдам қилган зотлар – ана ўшалар, бир-бирларига дўстдирлар (яъни, тириклари бир-бирига ҳамкор, ўрталарида ўлим бўлса, бир-бирларига меросхўрдирлар). Иймон келтирган, аммо ҳижрат қилмаган (яъни ҳали-ҳануз Маккада яшаб турган) кишилар эса то ҳижрат қилмагунларича сизлар уларга дўстлик қила олмайсизлар (яъни, бир-бирларингизга ҳамкор, меросхўр бўла олмайсизлар). Агар улар дин йўлида сизлардан ёрдам сўрасалар, ёрдам қилиш зиммангиздадир. Магар уларга, ўрталарингизда (урушмаслик ҳақида) аҳд-паймон бўлган қавмга зарар етказиш билан ёрдам қилмайсизлар. Аллоҳ қилаётган амалларингизни кўргувчидир» [Анфол 72]

Тафсир Васитда шундай дейилган:

Аллоҳ Таборака ва Таоло Анфол сурасини якунлаган бу оятлар Пайғамбар давридаги мўминларнинг бир неча қисмга бўлинганини очиқ-ойдин кўрсатиб, ҳар бир қисмнинг ҳукмини айтиб ўтган. Биринчи қисм – биринчи ҳижратда ҳижрат қилган муҳожирлар. Иккинчи қисм – Мадиналик ансорлар. Учинчи қисм – ҳижрат қилмаган мўминлар. Тўртинчи қисм – Ҳудайбия сулҳидан кейин ҳижрат қилган мўминлар. Аллоҳ Таоло биринчи ва иккинчи қисм ҳақида:

﴿إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَاوَأُوا وَنَصَرُوا﴾

(Албатта иймон келтирган, ҳижрат қилган ва молу-жонлари билан Аллоҳ йўлида жиҳод қилган зотлар ва уй-

жой бериб, ёрдам қилган зотлар...), дейди. Яъни Аллоҳ Таолога ҳақиқий иймон келтирган ва ҳижрат қилганлар, бошқача айтганда ўз динлари билан мушрикларнинг фитнасидан қочиб, Аллоҳнинг динини ер юзида ёйиш учун ватанлари, юртлари ва дунё ҳаётидаги қимматбаҳо нарсаларини ташлаб, ҳижрат қилганлар. Молу жонлари билан Аллоҳ йўлида жиҳод қилганлар. Яъни улар содиқ иймонлари ва Аллоҳни рози қилиш учун ҳижрат қилишда биринчилардан бўлишлари билан бир қаторда ҳаққа ёрдам бериш учун жонларини янада кўпроқ қийнадилар, дунё матоҳи учун эмас, балки Аллоҳни рози қилиш ва динига ёрдам бериш мақсадида моллари ва жонларини фидо қилдилар. Кўряпсизки, Аллоҳ Таоло ҳижрат қилишда биринчилардан бўлган мўминларнинг бу қисмини энг улуғ, энг олийжаноб фазилатлар билан сифатлади. Уларни содиқ иймон, ўз динлари билан фитналардан қочиб ҳижрат қилиш ва Аллоҳнинг калимасини олий қилиш йўлида мол ва жон билан жиҳод қилиш сифатлари билан сифатлади. Ушбу улуғ сифатлар воқе бўлиш тартибида жойлаштирилган. Биринчи ҳосил бўлган нарса бу иймон, сўнг ҳижрат ва ундан кейин жиҳод. Бу ерда мол билан жиҳод қилишни жон билан жиҳод қилишдан олдин келтирилган. Чунки мол билан жиҳод қилиш воқеликда кўпроқ ва эҳтиёжни тўлиқроқ қондиради. Зеро, жон билан жиҳод қилишни мол билан жиҳод қилишсиз тасаввур қилиб бўлмайди. Оятдаги **(Аллоҳнинг йўлида)** ибораси **(жиҳод қилганлар)** иборасига мутааллиқ (боғланган) бўлиб, уларнинг жиҳоди бирор дунёвий мақсад учун эмас, балки ҳаққа ёрдам бериш ва Аллоҳнинг калимасини олий қилиш учун бўлганини кўрсатиб беради.

﴿عَاوَأُ وَنَصْرُؤِ﴾

(Уй-жой бериб, ёрдам қилган зотлар) ибораси Пайғамбаримиз давридаги иккинчи тоифа мўминларнинг таърифидир. Улар Мадиналик ансорлар бўлиб, муҳожирларга бағрини очдилар ва уларни яхши кутиб олдилар. Уларни ўз ўйларига киритдилар, улар учун молларини аямай сарфладилар, уларни ўзларидан устун кўрдилар ва душманларига қарши ёрдам бердилар. Ояти карима ансорларни икки сифат билан сифатлади. Биринчиси: хавф-хатардан хотиржам қилиш маъносидаги бошпана бериш. Чунки

бошпана бу хавфсиз жойдир. Дарҳақиқат Мадина муҳожирлар учун бошпана бўлиб, аҳолиси саҳийлик ва ийсор (ўзидан устун кўриш)нинг намунаси бўлди. Иккинчиси: нусрат. Чунки Мадина аҳли Росулulloҳ ﷺ ва муҳожирларга ўзлари эгалик қилган барча воситалар билан ёрдам бердилар. Муҳожирларга қарши уришганларга қарши уришдилар ва уларнинг душманларига душманлик қилдилар. Шунинг учун Аллоҳ Таоло ансорлар ҳукмини муҳожирлар ҳукми билан бир хил қилиб шундай деди:

﴿أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ﴾

(Ана ўшалар бир-бирларига дўстдирлар). Бу ердаги исми ишора (ана ўшалар) аввалги муҳожирлар ва ансорларни билдиради.

اولياء калимаси ولي калимасининг кўплик шакли бўлиб, бу сўз ёрдам берувчи, қўллаб-қувватловчи, дўст, яқин киши... кабиларга ишлатилади. Бу ерда дўстликдан мурод ўзаро ёрдам, ҳамкорлик ва меросхўрлик кабиларни ўз ичига оладиган умумий дўстликдир. Яъни бу фазилатли сифатлар билан сифатланган кишилар ёрдам, ҳамкорлик ва меросхўрликда бир-бирига дўстдирлар деганидир. Чунки уларнинг ҳуқуқлари ва манфаатлари муштаракдир. Бу ҳақда Улусий шундай дейди: «Ибн Аббосдан ривоят қилинишича, Пайғамбаримиз муҳожир ва ансорларни бир-бирига биродар тутиндирдилар. Агар бирор муҳожирнинг Мадинада валийси бўлмаса, ансор биродаридан мерос оладиган ва бунинг акси (яъни бирор ансорнинг валийси бўлмаса муҳожирдан мерос оладиган) бўлди. Уларнинг ҳоли Макка фатҳигача шундай давом этди. Сўнгра улар насабга кўра мерос оладиган бўлдилар, чунки фатҳдан кейин ҳижрат йўқ. Шунга кўра ушбу оят Аллоҳ Таолонинг:

﴿وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ﴾

«Аллоҳнинг китобида қон-қариндошлар бир-бирига (меросхўр бўлишга) ҳақдорроқдир» [Анфол 75]

ояти билан насх бўлди. Асом айтади: ушбу оят муҳкам оятдир, дўстликдан мурод нусрат ва ёрдамда дўст деганидир. Бизнингча бу ердаги дўстлик умумий бўлиб, муслмонлар муҳтож бўладиган ҳамкорлик, ўзаро ёрдам, ўзаро кафолат, ўзаро мерос ва бошқаларни ўз ичига олади.

Аллоҳ Таолонинг:

﴿وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِّنْ وَلِيَّتِهِم مِّن شَيْءٍ حَتَّىٰ يُهَاجِرُوا﴾

(Иймон келтирган, аммо ҳижрат қилмаган (яъни ҳали-ҳануз Маккада яшаб турган) кишилар эса то ҳижрат қилмагунларича сизлар уларга дўстлик қила олмайсизлар (яъни, бир-бирларингизга ҳамкор, меросхўр бўла олмайсизлар)...) қавли Пайғамбаримиз давридаги учинчи қисм мўминлар ҳукмининг баёнидир. Яъни оятда сизларга юқорида айтиб ўтганим бу аввалги муҳожирлар ва уларга бошпана бериб, ёрдам қилган ансорларнинг ҳукмидир. Аммо иймон келтириб, ҳижрат қилмаганларнинг ҳукмига келсак, улар ширк ерида мушриклар бошқаруви ва ҳукми остида қолганлари учун улар билан муҳожир ва ансорлар ўртасида – улар Мадинага ҳижрат қилмагунларича – мерос дўстлиги йўқ. Эй мўминлар улардан ҳамкорлик ва ёрдам кутманг. Чунки улар ширк ери ва унинг ҳукмронлиги остида қолганлари учун сизларга ёрдам бериш воситаларидан маҳрумдирлар.

Сўнг Аллоҳ Таоло:

﴿وَإِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمْ النَّصْرُ إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَاقٌ﴾

(Агар улар дин йўлида сизлардан ёрдам сўрасалар, ёрдам қилиш зиммангиздадир. Магар уларга ўрталарингизда (урушмаслик ҳақида) аҳд-паймон бўлган қавмга зарар етказиш билан ёрдам қилмайсизлар) деди. Яъни агар ўша ҳижрат қилмаган мўминлар диндаги душманларингизга қарши сизлардан ёрдам сўрасалар, уларга ёрдам бериш зиммангиздадир. Чунки улар сизларнинг ақидадаги биродарларингиздир. Фақат бир шарт билан, яъни сиз билан ўша душманлар ўртасида уришмаслик аҳди бўлмаслиги керак. Агар шундай аҳд бўлса, ҳижрат қилмаган мўминларга ёрдам беришингиз мумкин эмас. Чунки сиз билан уришмаслик аҳди бўлган қавмга қарши уларга ёрдам беришингиз ўртангиздаги аҳдни бўзиш бўлади. Яъни сизлар уришмаслик аҳди бўлган кофирларга қарши эмас, балки уришаётган кофирларга қарши ёрдам беришингиз зарур. Бу – Ислом аҳдларга риоя қилиши, шартнома ва келишувларни ҳурмат қилишига далолат қилади. Жамал айтади: Аллоҳ Таоло аввалги икки қисм ўртасида ўзаро ёрдам ва меросхўрлик бўлишини қайд қилган бўлса, учинчи

тоифани меросдан маҳрум қилиб, ёрдам беришни қайд қилди. Аллоҳ Таолонинг:

﴿وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾

(Аллоҳ қилаётган амалларингизни кўргувчидир) қавли хотима бўлиб, ундан Аллоҳга итоат қилишга тарғиб ва исёндан қўрқитиш мақсад қилинган. Яъни Аллоҳ Таоло барча амалларингиздан хабардор. Шунинг учун Унга итоат қилинг ва буйруқларига қарши чиқманг. □

АЛЛОҲ ТАОЛО ЎЗ РОСУЛИГА ҲИЖРАТ ЖОЙИНИ БИЛДИРИШИ

Пайғамбаримиз ﷺнинг ҳижрати ҳақида олдинги умматлардаги хабарлар:

– Насронийларнинг китобида келишича, Расулуллоҳ ﷺ икки тошлоқ орасидаги ерга ҳижрат қилади. Имом Аҳмад айтади: Ибн Аббос Салмон Форсийдан ривоят қилишича у Исломга киришдан олдин тўғри динни излаб бир неча руҳоний ҳузурига боради. У охириги руҳонийга боргач, руҳоний унга Ислом пайғамбарини тавсия қилиб шундай дейди: «Яқинда чиқажак пайғамбарнинг вақти келиб қолди. У Иброҳим عليه السلامнинг дини билан юборилиб, Араб ерларидан чиқади. У икки ҳарра (қора тошли жой) оралиғидаги хурмозор ерга ҳижрат қилади. Унинг ўзига хос белгилари бўлиб, ҳадя қилинган нарсани ейди, аммо садақани емайди. Унинг икки кураги орасида пайғамбарлик муҳри бор. Агар қодир бўлсанг, шу шаҳарга бор».

– Яҳудийлар китобида Расулуллоҳ ﷺ Тоба деган жойга ҳижрат қилиши ҳақида айтилган: Доримий ривоят қилишича Ибн Аббос رضي الله عنه Каъбул Ахбордан Тавротда Расулуллоҳ ﷺ қандай сифатланган деб сўради. Шунда Каъб, унда Муҳаммад ибн Абдуллоҳ Маккада туғилади, Тобага ҳижрат қилади ва унинг мулки Шомда бўлади. У фақш билан шуғулланмайди, бозорларда шовқин сурон қилмайди ва ёмонликни ёмонлик билан жазоламайди, балки афв этиб, кечиради. Унинг Уммати ҳар бир хурсандчиликда Аллоҳга ҳамд айтади, Аллоҳ ёрдам бергани учун уни улуғлайдилар. Улар қўл-оёқларини ювадилар ва изор киядилар, жангда қандай саф тортсалар, намозда ҳам шундай саф тортадилар. Уларнинг масжидлардаги шовқинлари асаларининг шовқинига ўхшайди ва уларнинг нидоси осмонда эшитилади...».

Бошқа ривоятда «У Маккада туғилади, Тойбага ҳижрат қилади ва мулки Шомда бўлади», дейилган.

– **Аллоҳ Таоло Росулига ҳижрат жойини билдириши:** Бухорий ривоят қилган ҳадисда Оиша رضي الله عنها айтади: Пайғамбаримиз صلى الله عليه وسلم мусулмонларга шундай дедилар: **«Менга ҳижрат қиладиган ерларингиз кўрсатилди, у икки тошлоқ орасидаги хурмозор экан. Шунда Мадинага ҳижрат қилувчилар у ерга ҳижрат қилдилар. Ҳабашистонга ҳижрат қилган гуруҳ ҳам Мадинага келди».**

– Насоий Анас ибн Моликдан ривоят қилишича, Росулulloҳ صلى الله عليه وسلم дедилар: «Менга эшакдан баландроқ ва хачирдан пастроқ ҳайвон келтирилди, унинг ҳар бир қадами кўзи тушган ернинг охирига тушар эди. Мен унга Жаброил جبرئيل билан бирга миндим ва юрдим. Шунда Жаброил тушиб намоз ўқинг деди ва мен тушиб намоз ўқидим. У, қаерда намоз ўқиганингизни биласизми? – деб сўради. Мен, Тойбада ўқидим ва ўша жойга ҳижрат қиламан, дедим. Сўнгра у, тушиб намоз ўқинг, деди. Мен намоз ўқидим. Шунда у, қаерда намоз ўқиганингизни биласизми? – деб сўради. Мен, Аллоҳ Мусо билан гаплашган Сино тоғида, дедим. Сўнгра у, тушиб намоз ўқинг, деган эди, мен намоз ўқидим. Шунда у, қаерда намоз ўқиганингизни биласизми, деди. Мен Исо туғилган Байтул Лаҳмда дедим. Сўнгра Байтул Мақдисга кирдим, у ерда пайғамбарлар йиғилди. Жаброил мени олдига ўтказган эди, мен уларга имомлик қилиб намоз ўқидим. Кейин мен дунё осмонига кўтарилдим...».

– **Росулulloҳ صلى الله عليه وسلمнинг саҳобаларига Мадинага ҳижрат қилишга рухсат беришлари:** Ибн Саъд Табақотда Оиша رضي الله عنها дан ривоят қилади: «Росулulloҳ صلى الله عليه وسلم ҳузуридан етмиш киши (Ҳабашистонга) ҳижрат қилгач, хурсанд бўлдилар. Чунки Аллоҳ Таоло у кишини уруш, тайёргарлик ва ёрдамга қодир қавм билан қувватлаган эди. Мушриклар мусулмонларнинг ҳижрат қилишини билганликлари учун улар томонидан мусибат янада қаттиқроқ бўлди. Мушриклар уларга босим қилиб, қийнашди. Мусулмонлар

олдин йўлиқмаган ҳақорат ва азиятларга йўлиқдилар. Мусулмонлар Росулulloҳ ﷺ га бундан шикоят қилиб, ҳижратга рухсат сўрадилар. Шунда Росулulloҳ ﷺ:

«قَدْ أُخْبِرْتُ بِدَارِ هِجْرَتِكُمْ وَهِيَ يَثْرِبُ، فَمَنْ أَرَادَ الْخُرُوجَ فَلْيَخْرُجْ إِلَيْهَا»

«Менга сизларнинг қаерга ҳижрат қилишингиз ҳақида хабар берилди, у Ясрибдир. Ким ҳижрат қилишни хоҳласа Ясрибга борсин» дедилар. Шундай қилиб одамларни тайёргарлик кўриш, муроса қилиш, бир-бирига тасалли бериш ва яширин ҳолда чиқиб кетишга буюрдилар».

– **Аллоҳ Таолонинг Ўз Росулига ҳижрат қилишига рухсат бериши:** Росулulloҳ ﷺ муҳожир саҳобалардан кейин ҳижрат қилишга рухсат берилишини кутиб турдилар. Муҳожирлардан фақат қамоққа тушган ва фитнага учраганлар ҳамда Али ибн Абу Толиб ва Абу Бакр қолди. Абу Бакр Росулulloҳ ﷺ дан ҳижрат қилишга кўп рухсат сўрар эди. Росулulloҳ ﷺ, «**Шошилманг эҳтимол Аллоҳ сизга ҳамроҳ берар**» дер эдилар. Абу Бакр эса Росулulloҳга ҳамроҳ бўлишни умид қилар эди.

– **Ҳижратни муҳокама қилиш учун кенгаш ўтказилиши:** Муборакфурий Роҳиқул Махтумда айтади: Мушриклар Росулulloҳ ﷺ саҳобаларининг тайёрланиб, йўлга чиққанлари ҳамда болалари, гўдаклари ва мол-мулкларини Авс ва Хазражга олиб кетишганини кўргач, тушкунликка тушиб, ғамгин бўлишди. Улар ҳеч қачон бўлмаган ташвиш ва қайғуга тушишди. Дарҳақиқат улар олдида уларнинг иқтисодий ва бутпарастлик вужудига таҳдид қилувчи ҳақиқий, катта хатар пайдо бўлган эди. Улар Муҳаммад ﷺ нинг шахсиятидаги комил раҳбарлик ва тўғри йўлга етаклаш билан бирга таъсир қилиш кучини, саҳобаларидаги азму-қарор, тўғрилиқ ва у кишининг йўлида жонларини фидо қилиш сифатларини билишар эди. Шунингдек, Авс ва Хазраж қабилаларидаги куч ва қудратни, уларнинг оқилларидаги тинчлик ва эзгулик туйғуларини, айниқса, йиллар давомида ички урушлар аламини тотганларидан кейин бир-бирларини хусумат

қилмасликка чақиришларини билишар эди. Бундан ташқари, мушриқлар Мадинанинг Қизил денгиз соҳиллари орқали Ямандан Шомга ўтадиган савдо йўлига нисбатан стратегик жойлашувини билишар эди. Дарҳақиқат Макка аҳли ҳар йили Шомда Тоиф ва бошқа жойлардан ташқари чорак миллион динор миқдорда олтин билан савдо қилар эди. Маълумки бу тижоратда асосий эътибор ўша йўлда хавфсизлик барқарорлиги эди. Ясрибда исломий даъватнинг марказлашиши ва ясриблиқларнинг уларга қарши бўлишида Қурайш учун катта хатар борлиги аниқ эди. Мушриқлар ўзларининг вужудига таҳдид солаётган хатарнинг катталигини ҳис қилишди. Улар бу хатарни қайтаришнинг энг муваффақиятли воситаларини излай бошлашди. Бу хатарнинг асосий манбаи исломий даъват байроғини кўтарувчи Муҳаммад ﷺ эди. Пайғамбарликнинг 14 йили 26 сафар пайшанба, милодий 622 йил 12 сентябр кунини, яъни катта Ақаба байъатидан тахминан икки ярим ойдан кейин Макка парламенти (Дорун Надва) эрта тонгда ўз тарихидаги энг хавфли йиғилишни ўтказди. Ушбу мажлисга Қурайш қабилаларининг барча вакиллари тўпланишди. Улар Ислом даъватининг байроғини тезда йўқ қилишни таъминлаш ва унинг нурини умуман ўчириш учун ҳал қилувчи режани кўриб чиқишди. Бу хатарли йиғилишда кўзга кўринган шахслар Қурайш қабиласидан эди: 1-Абу Жаҳл ибн Ҳишом, Бану Махзум қабиласидан. 2, 3, 4-Жубайр ибн Мутъим, Туайма ибн Адий, Ҳорис ибн Омир, Бану Навфал ибн Абдуманофдан. 5, 6, 7-Робианинг икки ўғли Шайба ва Утба, Абу Суфён ибн Ҳарб, Бану Абдушамс ибн Абдуманофдан. 8-Назр ибн Ҳорис, Бану Абдуддордан. 9, 10, 11-Абул Бахтарий ибн Ҳишом, Замъа ибн Асвад, Ҳаким ибн Ҳизом, Бану Асад ибн Абдулүззодан. 12, 13-Ҳажжожнинг икки ўғли Нубайҳ ва Мунаббих, Бану Саҳмдан. 14-Умайя ибн Халаф, Бану Жумаҳдан. Улар белгиланган вақтда Дорун-Надвага келишгач, мухтарам оқсоқол кўринишдаги иблис улар олдига келди. Унинг эгнида қалин кийим бор эди. У Дорун-Надва эшигига келиб

тўхтади. Ундан «Ким бу мўсафид?» деб сўрашди. У «Йиғилишингиздан хабар топган наждлик мўсафид. Айтадиган гапларингизни эшитишга сизлар билан бирга ҳозир бўлганлардан бири. Умид қиламанки, фикр насиҳатларимдан бебаҳра қолмасиз», деди. Улар, «Албатта, келинг, киринг», дейишди. Иблис улар билан бирга парламент баҳс-мунозараси ва Пайғамбар ﷺ ни қатл қилиш учун шафқатсиз қарор йиғилишига кирди. Шунда турли таклиф ва ечимлар ўртага ташланди ва баҳс-мунозара узоқ давом этди. Абул Асвад айтди: «Уни орамиздан чиқариб юборайлик ва юртимиздан қувғин қилайлик. Шундан кейин қаерга кетса кетаверсин, шунда ишларимизни олдингидек ислоҳ қиламиз». Шунда наждлик мўсафид: «Йўқ, асло, Аллоҳга қасамки, бу фикр бўлмайди. Сиз унинг гўзал сўзи, ширин тили ва олиб келганлари билан одамлар қалбини ром этаётганини кўрмаяпсизми? Аллоҳга қасамки, агар шундай қилсангиз унинг араблардан бир қабилага бориб, уларнинг ҳимоясига кирмаслигидан амин бўлмайсиз. Сўнгра унга эргашадилар ва улар билан сизнинг устингизга юриш қилиб, ўз шаҳрингизда сизларни тор-мор қилиб, сизлар билан хоҳлаганини қилади. Унга қарши бундан бошқа чорани ўйланг», деди. Абул Бахтарий: «Унга темирдан кишан уриб, бир уйга қамаб қўйинг. Сўнгра ундан олдин оқибати шундай бўлган Зухайр, Нобиға ва бошқа шоирларга етган ўлим унга ҳам етишигача кутинг», деди. Шунда наждлик мўсафид: «Йўқ, Аллоҳга қасамки, бу фикрингиз ҳам бўлмайди. Қасам ичиб айтаманки, айтганингиздек қамаб қўйилса, саҳобаларига бу хабар етиб боради. Улар устингизга бостириб келиб, уни қутқаради, кўпчилик бўлиб сизни енгадилар. Шундай экан, бу фикр ноўрин. Бунга бошқа чора топинг», деди. Парламент ушбу икки таклифни рад этгач, бошқа бир таклиф тақдим этилди ва унга барча рози бўлди. Бу таклифни Макканинг энг катта жиноятчиларидан бири Абу Жаҳл ибн Ҳишом тақдим этди. У айтди: «Аллоҳга қасамки, у ҳақида менда ҳақиқатан зўр

фигр бор. Ундайини ҳали топганингизни кўрмадим». Улар «Нима экан, у эй Абул Ҳакам?», деб сўрашди. У «Ҳар бир қабиладан ёш, матонатли, насабли ва шарафли йигит танлаб оламиз. Сўнгра ҳар бир йигитга ўткир қилич берамиз. Улар Мухаммаднинг устига бостириб бориб, барчаси тенг қилич солиб уни ўлдиришади. Шундай қилиб биз ундан қутиламиз. Агар улар шундай қилишса унинг қони барча қабилаларга ёйилиб кетади ва Бану Абдуманноф барча қабилаларга қарши уриша олмайди. Охир оқибат биздан товон олишга рози бўлишади, биз эса товонини берамиз», деди. Шунда наждлик мўйсафид «Гап деган мана бу одамнинг гапидай бўлибди. Бундай фикр бошқа бўлмайди», деди. Макка парламенти шу таклифга рози бўлган ҳолда тарқалди. Улар бу қарорни зудлик билан амалга оширишга аҳд қилишди.

– **Али** **пайғамбаримизнинг ётоқларида тунаб қолиши:** Ибн Касирнинг «Бидоя ва Ниҳоя» китобида шундай дейилади: «Жаброил Росулulloҳ олдиларига келиб «Бу кеча ҳар доим ётиб ухлайдиган ўрнингизда ётманг», деди. Кеча зулмати бостиргач, ёлланган йигитлар Росулulloҳ нинг эшиклари олдида йиғилиб, ҳужум қилиш учун у кишининг ухлашларини кутишди. Росулulloҳ уларнинг турган жойини кўргач, Али ибн Абу Толибга: **«Менинг жойимда ёт. Мана бу хазрабий яшил хирқамга ўраниб ухла. Сенга улардан ҳеч қандай ёмонлик етмайди»**, дедилар. Росулulloҳ ухлаганларида ана шу хирқаларига ўраниб ухлар эдилар. Ибн Исҳоқ айтади: Язид ибн Зиёд менга Мухаммад ибн Каъб Қуразийдан ривоят қилди: «Мухаммад ни ўлдириш учун йиғилганда у ерда Абу Жаҳл ҳам бор эди. Улар Росулulloҳ эшиги олдида турганда у айтди: «Дарҳақиқат Мухаммад, сиз унга эргашсангиз, араблар ва аямларнинг подшоҳи бўласиз. Сўнгра ўлгандан кейин қайта тириласиз. Сизга Урдун жаннатларидек жаннатлар берилади. Агар эргашмасангиз, унинг амри билан бўғизланасиз. Ўлгандан сўнг қайта тирилтириласиз. Кейин

сизга дўзах ҳозир қилиниб унда ёнасиз дейди». Ровий деди: «Росулulloҳ ﷺ ташқарига чиқдилар ва қўлларига бир ҳовуч тупроқ олиб: **«Ҳа, мен шундай дейман, сен улардан (дўзах аҳлидан) бирисан»**, дедилар». Аллоҳ уларнинг кўзини тўсиб қўйгани туфайли у зотни кўришмади. Ушбу оятларни ўқиб қўлларидаги тупроқни уларнинг бошлари узра соча бошладилар:

﴿يَسْ وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ﴿۱﴾ إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿۲﴾ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۳﴾
تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿۴﴾ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَ آبَاءَهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ﴿۵﴾ لَقَدْ حَقَّ
الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۶﴾ إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى
الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ ﴿۷﴾ وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا
فَأَعْيَيْنَهُمْ فَهُمْ لَا يَبْصُرُونَ﴾

«Ё, Син. (Эй Муҳаммад, ушбу) ҳикматли Қуръонга қасамки, ҳеч шак-шубҳасиз сиз Тўғри йўл (яъни ҳақ дин) устидаги пайғамбарлардандирсиз. (Бу Қуръон) ота-боболари (бирон пайғамбар орқали охират азобидан) огоҳлантирилмасдан, ғофил бўлиб қолган бир қавмни огоҳлантиришингиз учун қудратли ва меҳрибон зот томонидан нозил қилингандир. Аниқки уларнинг кўпларига Сўз (яъни азоб ҳақидаги ҳукм) ҳақ бўлгандир. Бас улар иймон келтирмаслар. Дарҳақиқат Биз уларнинг бўйинларига то иякларигача (етадиган) кишанларни уриб қўйдик, бас улар ғўдайиб қолдилар (яъни улар Ҳаққа эгилмаслар). Ва Биз уларнинг олдиларидан бир тўсиқ-парда қилиб, уларни ўраб қўйдик. Бас улар кўра олмаслар» [Ёсин 1-9]

Росулulloҳ ﷺ улардан бирор кишини қолдирмай бошига тупроқ сепади, кейин ўзлари хоҳлаган томонга кетдилар. Улар орасида бўлмаган бир киши келиб «Бу ерда кимни кутиб турибсизлар?» деди. Улар: «Муҳаммадни», дейишди. У эса: «Аллоҳ сизни балога гирифтор қилсин, Аллоҳга қасамки, Муҳаммад сизнинг

олдингиздан чиқиб кетди. Сўнгра орангиздан бошига тупроқ сочмаган бирон киши қолдирмасдан йўлида давом этди. Бу ҳолингизни кўрмаяпсизми?» деди. Шунда ҳар бир киши қўлини бошига тегизганда тупроқни сезди. Сўнгра улар уй ичига қарашди ва у ерда Алини Росулulloҳ ﷺнинг хирқаларига бурканган ҳолда тўшакда ётганини кўришди. Шунда «Аллоҳга қасамки, анави ётган шубҳасиз Муҳаммаддир. Устида хирқаси ҳам бор», дейишди. Тонг отгунча шундай деб жойларида тураверишди. Тонгда Али тўшакдан тургач: «Аллоҳга қасамки, бизга кеча хабар берган кишининг сўзи тўғри экан», дейишди.

– **Пайғамбаримизнинг Маккадан Мадинага ҳижратлари:** Росулulloҳ ﷺнинг Маккадан Мадинага ҳижратлари ҳақида Оиша رضي الله عنها айтади: «Мен ақлимни танибманки, ота-онам динда бўлганлар. Росулulloҳ ﷺ бизникига ҳар куни эрталаб ва кечки пайт келардилар... Ўша куни Пайғамбар ﷺ Маккада эдилар, мусулмонларга шундай дедилар:

«إِنِّي أَرَيْتُ دَارَ هِجْرَتِكُمْ، ذَاتَ نَخْلٍ بَيْنَ لَابَتَيْنِ»

«**Менга ҳижрат қиладиган ерларингиз кўрсатилди, у икки тошлоқ орасидаги хурмозор экан**». Шунда Мадинага ҳижрат қилувчилар у ерга ҳижрат қилдилар ва Ҳабашистонга ҳижрат қилган гуруҳ Мадинага қайтиб келди. Абу Бакр Мадина томонга боришга тайёргарлик кўрди. Росулulloҳ ﷺ унга дедилар: Шошилманг, чунки менга ҳижратга рухсат берилишини умид қиламан. Шунда Абу Бакр رضي الله عنه: отам сизга фидо бўлсин, шуни умид қиласизми? – деди. Росулulloҳ ﷺ: Ҳа, дедилар. Абу Бакр Росулulloҳ ﷺга ҳамроҳ бўлиш учун ҳижратдан ўзини тийди ва ўзидаги икки туяни акация барги билан тўрт ой боқди. Бир кун биз чошгоҳ вақтидан бир оз ўтганда Абу Бакрнинг уйида ўтирган эдик. Шунда кимдир, Росулulloҳ ﷺ бошларини ўраган ҳолда одатда бизникига келмайдиган бир вақтда келяптилар, деди. Абу Бакр, Ота-онам у зотга фидо бўлсин, агар зарур иш бўлмаса бу вақтда

келмасдилар, деди. Росулulloҳ ﷺ келиб, изн сўрадилар. Абу Бакр изн берди. У зот кириб, Ҳузурингиздагиларни чиқариб юборинг, дедилар. Абу Бакр, булар аҳлингиз, отам сизга фидо бўлсин, ё Росулulloҳ, деди. У зот, менга йўлга чиқишга рухсат берилди, дедилар. Абу Бакр, сизга ҳамроҳлик қилишни хоҳлайман, отам сизга фидо бўлсин, ё Росулulloҳ, деди. Росулulloҳ ﷺ, ҳа, дедилар. Абу Бакр, отам сизга фидо бўлсин, мана бу икки туямдан бирини олинг, деди. Росулulloҳ ﷺ, пулга оламан, дедилар. Сўнг биз отам ва Росулulloҳ ﷺ учун тезда сафар тадоригини кўриб, бир хуржунга озиқ-овқат солдик. Шунда Асмо бинт Абу Бакрнинг камаридан бир бўлак йиртиб олиб, у билан хуржуннинг оғзини боғлаб қўйди. Шу сабабли у икки камарли деб аталадиган бўлди. Сўнг Росулulloҳ ﷺ ва Абу Бакр Савр тоғидаги ғорга етиб бордилар. У ерда уч кеча яшириниб ётдилар. Абу Бакрнинг ўғли Абдуллоҳ ҳам уларнинг ҳузурини тунади. У ёш йигитча бўлиб, зийрак, чаққон эди. У тонг саҳарда уларнинг ҳузурини чиқарди, тезда Маккага бориб, худди шу ерда тунагандек Қурайш билан тонг оттирарди. Росулulloҳ ﷺ ва Абу Бакрга қарши бўлаётган фитналарни эшитиб, фаҳмлаб олиб, қоронғи тушганда бориб уларни бундан воқиф қиларди. Абу Бакрнинг озод қилган қули Омир ибн Фуҳайра бир қўйни яшириб қўйиб хуфтондан кейин уларнинг олдига ҳайдаб бориб ташлаб келарди. Икковлари то Омир ибн Фуҳайра саҳарга яқин келиб қўйни чақирмагунча, уни соғиб кундузи қизиб қолган тош чуқурчасида пишириб ичиб, жимгина тунни ўтказар эдилар. Омир ибн Фуҳайра ўша уч кеча давомида шундай қилди. Кейин Росулulloҳ ﷺ ва Абу Бакр Бану Дийл қабиласидан бир моҳир йўл кўрсатувчини ёлладилар. У асли Бану Дийл қабиласидан ажраб чиққан Бану Абд ибн Адий қабиласига мансуб эди. У Ос ибн Воил Саҳмий хонадонининг иттифоқчиси бўлиб, Қурайш кофирлари динида эди. Росулulloҳ ﷺ ва Абу Бакр туяларини унга ишониб топширдилар ва уларни уч кечадан кейин Савр тоғидаги ғорга олиб келишига ваъдалашдилар.

У учинчи кеча тонгида туяларни олиб келди. Кейин Омир ибн Фухайра ва йўл кўрсатувчи икковлари билан бирга йўлга тушдилар. Йўл кўрсатувчи уларни соҳил томон бошлаб кетди.

– Пайғамбар ﷺ ва Абу Бакрнинг ғорга етиб боришлари: Ибн Исҳоқ айтади: Сўнг Савр (Макканинг қуйсидаги тоғ)даги ғор сари йўлга чиқдилар ва ғорга кириб олдилар. Абу Бакр ўғли Абдуллоҳга кундузи одамлар улар ҳақда нималар деяётганига қулоқ тутиб, кеч тушганда келиб ўша кунлик хабарларни уларга етказиб туришни буюрган эди. Озод қилган қули Омир ибн Фухайрага кундузи қўйини боқиш, кейин эса уларни турган жойларига дам олиш учун ҳайдаб келишини тайинлаган эди. Абдуллоҳ ибн Абу Бакр кундузи Қурайш билан бирга бўлиб, уларнинг фитналари ҳамда Росулulloҳ ﷺ ва Абу Бакр ҳақида айтаётган гапларини эшитиб, кеч кирганда икковларининг олдига келиб, бунинг хабарини берарди. Омир ибн Фухайра қўйларини Макка аҳлининг чўпонларининг олдига боқар, кеч кирганда икковларининг олдига Абу Бакрнинг қўйларини дам олиш учун ҳайдаб келарди. Росулulloҳ ﷺ ва Абу Бакр бир қўйни соғиб сутини ичдилар ва ўзини сўйиб едилар. Абдуллоҳ ибн Абу Бакр эрталаб икковларининг олдидан чиқиб Маккага кетганда Омир ибн Фухайра унинг ортидан қўйларини ҳайдаб, изини йўқотарди... Ибн Исҳоқ айтади: Асмо бинт Абу Бакр кеч кирганда уларга керакли бўлган озуқани олиб келар эди. Асмо айтади: Росулulloҳ ﷺ ва Абу Бакр ﷺ йўлга чиққанларида бизникига Қурайшдан бир гуруҳ кишилар келди, улар орасида Абу Жаҳл ибн Ҳишом ҳам бор эди. Улар Абу Бакрнинг эшиги олдига тўхташди. Шунда мен уларнинг олдига чиқдим. Улар «Эй Абу Бакрнинг қизи, отанг қани?» дейишди. Мен «Аллоҳга қасамки, отам қаерда эканини билмайман», дедим. Шунда бузуқи ва ифлос Абу Жаҳл юзимга бир тарсаки туширди. Калтак зарбидан қулоғимдаги сирға учиб кетди. Сўнг улар қайтиб кетишди.

– **Росулulloҳ ﷺнинг ҳижрат олдидан қилган дуолари:**

Абу Нуайм Иброҳим ибн Саъддан, у Муҳаммад ибн Исҳоқдан ривоят қилади: Менга етиб келишича Росулulloҳ ﷺ Маккадан Мадинага ҳижрат қилиши олдидан шундай дуо қилдилар:

«الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَنِي وَلَمْ أَكْ شَيْئًا، اللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَى هَوْلِ الدُّنْيَا، وَبَوَاقِ الدَّهْرِ، وَمَصَابِ اللَّيَالِي وَالْأَيَّامِ. اللَّهُمَّ اصْحَبْنِي فِي سَفَرِي، وَأَخْلِفْنِي فِي أَهْلِي، وَبَارِكْ لِي فِيمَا رَزَقْتَنِي، وَلَكَ فَذَلِكُنِي، وَعَلَى صَالِحِ خَلْقِي فَقَوِّمْنِي، وَإِلَيْكَ رَبِّ فَحَبِّبْنِي، وَإِلَى النَّاسِ فَلَا تُكَلِّبْنِي. رَبِّ الْمُسْتَضْعَفِينَ وَأَنْتَ رَبِّي أَعُوذُ بِوَجْهِكَ الْكَرِيمِ الَّذِي أَشْرَقَتْ لَهُ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ، وَكُشِفَتْ بِهِ الظُّلُمَاتُ، وَصَلِّحْ عَلَيَّ أَمْرَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ، أَنْ تُجَلَ عَلَيَّ غَضَبُكَ، وَتُنزَلَ بِي سَخَطُكَ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ زَوَالِ نِعْمَتِكَ، وَفَجَاءَةِ نِقْمَتِكَ، وَتَحَوُّلِ عَاقِبَتِكَ وَجَمِيعِ سَخَطِكَ، لَكَ الْعَقْبَى عِنْدِي خَيْرٌ مَا اسْتَطَعْتُ، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِكَ»

«Мени йўқдан яратган Аллоҳга мақтовлар бўлсин. Аллоҳим мени дунё даҳшатлари, замон балолари ва кечаю кундуз мусибатларидан сақла. Аллоҳим, йўлимда менга Ўзинг ҳамроҳ бўл, оиламни Ўзингга топширдим. Менга берган ризқингда баракот бер, мени Ўзингга бўйсунувчилардан қил, мени яхши хулқ томон йўлла, мени ўзингга суюкли бандаларингдан қил, мени одамларга ташлаб қўйма. Эй заиф ва бечораларнинг Роббиси, сен менинг Роббимсан. Еру осмонларни ёритган, зулматларни йўқ қилган, аввалги ва охирилларнинг ишларини ислоҳ қилган азиз юзингдан менга ғазабинг тушишидан паноҳ беришини сўрайман. Аллоҳим мен сендан неъматларинг йўқолишидан, тўсатдан нафратинг тушишидан, офиятинг ўзгаришидан ва барча ғазабингдан паноҳ сўрайман. Ҳар қандай машаққатга кучим етганича сабр қиламан. Ҳеч қандай куч ва қувват йўқ, магар Сен билангина бор»... Охириги дуоимиз оламлар Парвардигори Аллоҳга ҳамд айтмоқликдир.

НУАЙМ ИБН МАСЪУД «УРУШ ҲИЙЛА ЭКАНИНИ БИЛАДИГАН КИШИ»

Нуайм ибн Масъуд ҳушёр қалбли, фаросатли, заковатли, тадбирли ва доно йигит бўлган. Ҳеч қандай муаммо уни ташвишга сололмас, ҳар қандай қийинчилик қаршисида довдираб қолмас эди. Аллоҳ Таоло топқирлик, уддабуронлик ва соғлом фикр ато қилган чин саҳро ўғлони эди. Бироқ унинг битта камчилиги бўлган. У ўйин-кулгини ҳаддан зиёд севар, дунё лаззатларини яхши кўрар эди, кўпроқ яҳудийлар билан айш-ишрат қилар эди. Ҳар сафар кўнгли оромбахш қўшиқ ё мафтункор мусиқа истаб қолса, у Наждни тарк этиб Ясрибга жўнар, яҳудийлар уни кўнглини кўтариши учун улардан пулини аямас эди. Нуайм мана шу сабабга кўра Ясрибга кўп келар, бу ердаги яҳудийлар, айниқса Бану Қурайза қавми билан ошқатиқ бўлиб кетган эди. Аллоҳ Таоло Ўз Пайғамбарини ҳидоят ва ҳақ дин билан юбориб инсониятни азиз-мукаррам қилганида ва Макканинг ҳамма бурчакларини Ислому нури билан мунаввар этганида Нуайм ибн Масъуд аввалгидай дунё лаззатларига бўлган истагини жиловлай олмай юрган кезлар эди... Нуайм одатий хурсандчилик ва лаззатлардан маҳрум қилишидан кўрқиб янги диндан юз ўгирди. Кейин у тез орада Ислому душманлари сафига қўшилиб, унга қарши қилич кўтарди.

Аммо Нуайм ибн Масъуд Аҳзоб ғазоти куни ўзи учун Ислому даъвати тарихида янги саҳифа очди ва бу саҳифада уруш ҳийла найранглари ҳақидаги ҳикоялар дурдоналаридан бирини ёзди... Бу шундай ҳикоя эдики, тарих уни ҳалигача ўзининг аниқ бобларида доно ва зукко қаҳрамонидан ҳайратланиб ҳикоя қилади.

Нуайм ибн Масъуднинг ҳикоясини тушуниш учун бироз орқага қайтиш керак. Аҳзоб ғазоти бошланишидан бироз аввал Ясрибдаги Бану Назир яҳудийларининг бир гурӯҳи қўзғалди ва уларнинг бошлиқлари Росуллуллоҳ ﷺ га қарши жанг қилиш ва унинг динини йўқ қилиш учун бирлаша бошлашди... Улар Маккага Қурайшнинг олдига бориб, уларни мусулмонларга қарши жанг қилишга ундашди ва Мадинага келишганда уларга қўшилишга ваъда беришди. Кейин Нажддаги Ғатафон қабиласига бориб, уларни Ислому ва унинг Пайғамбарига қарши гижгижлашди. Уларни янги динни илдизи билан қўпориб

ташлашга чақириб, ўзлари билан Қурайш ўртасида содир бўлган келишув ҳақида хабар беришди. Қурайшга ваъда қилган нарсани уларга ҳам ваъда қилиб, келишилган сана ҳақида хабар беришди.

Қурайш ўз бошлиғи Абу Суфён ибн Ҳарб етакчилигида ўз кишилари, отлари ва кўч-кўрони билан Маккадан чиқиб, Мадина томон йўл олди. Ғатафон ҳам Уяйна ибн Ҳисн Ғатафоний етакчилигида кўп сонли қўшини ва тайёргарлиги билан Нажддан жўнаб кетди. Ғатафон кишиларининг олдинги сафида ҳикоямиз қаҳрамони Нуайм ибн Масъуд бор эди. Уларнинг хабари Росулulloҳ ﷺ га етиб келгач, саҳобаларни тўплаб, улар билан шу иш хусусида маслаҳат қилдилар. Улар ушбу улкан босқинни Мадинадан қайтариш учун унинг атрофига хандақ қазишга келишдилар. Шунда хандақ қуюқ душман қаршисида тўсиқ бўлади.

Макка ва Нажддан чиққан икки қўшин Мадина чегарасига яқинлашгач, Бану Назир яҳудийларининг бошлиқлари Мадинадаги Бану Қурайза яҳудийларининг бошлиқлари ҳузурига боришди. Улар Бану Қурайзани Пайғамбарга қарши урушга кириш ҳамда Макка ва Нажддан келаётган қўшинни қўллаб-қувватлашга қизиқтиришди. Бану Қурайза қабиласининг бошлиқлари уларга: «Сизлар бизни ўзимиз хоҳлаган ва қизиққан ишга чақирдингиз. Лекин биласизки, биз билан Муҳаммад ўртасида Мадинада омонлик ва хотиржамликда яшаш эвазига мурасасозлик келишуви мавжуд. Биласизки у билан тузган аҳдимизнинг сиёҳи ҳали қуримаган. Агар Муҳаммад бу урушда ғалаба қозонса, бизга шафқатсизларча муомала қилишидан ва унга қарши хиёнатимиз учун жазо сифатида бизни Мадинадан бутунлай йўқ қилишидан қўрқамиз» дейишди. Лекин Бану Назир етакчилари уларни келишувни бузишга қаттиқ қизиқтиришди ва Муҳаммадга хиёнат қилишни чиройли қилиб кўрсатишди. Улар бу сафар ғалаба муқаррар улар томонда бўлишига ишонтиришди ва икки катта қўшин келиши билан ўз қарорларини мустаҳкамлашини айтишди. Шундай қилиб Бану Қурайза яҳудийлари уларга мойил бўлиб, Муҳаммад ﷺ билан тузган келишувларини бузишди... Кейин ўрталаридаги келишув ҳужжатини йиртиб урушда гуруҳларга қўшилганини эълон қилишди. Бу хабар мусулмонларга чақмоқдек таъсир қилди...

Душман қўшинлари Мадинани қамал қилиб, унинг аҳолисини озиқ-овқат ва ёрдамдан узиб қўйди. Шунда Росулulloҳ ﷺ икки душман ўртасида қолганини ҳис қилдилар... Чунки Қурайш ва Ғатафон Мадина ташқарисидан муслмонларга қарши қароргоҳ қурган бўлса, Бану Қурайза Мадина ичида муслмонлар орқасида ҳушёр турган эди... Мунофиқлар ва қалбларида мараз бор кимсалар ўз қалбларида яширинган нарсани ошкор қилиб «Муҳаммад бизга Кисро ва Қайсарнинг хазиналарига эгалик қилишимизни ваъда қилган эди. Мана биз бугун қазои ҳожат учун ҳожатхонага боришни хавфсиз ҳис қила олмаяпмиз!» дейишди. Сўнгра аёллари, болалари ва уй-жойларига Бану Қурайза ҳужум қилишидан қўрқишларини баҳона қилиб, гуруҳ-гуруҳ бўлиб Пайғамбаримиз ҳузуридан тарқала бошлашди. Пайғамбаримиз атрофида эса бир неча юзта содиқ мўминлардан бошқа ҳеч ким қолмади. Йигирма кунга яқин давом этган қамалнинг бир кечасида Росулulloҳ ﷺ Парвардигорига дуо қилиб, ушбу ибораларни кўп такрорладилар:

«اللَّهُمَّ إِنِّي أُنشِدُكَ عَهْدَكَ وَوَعْدَكَ، اللَّهُمَّ إِنِّي أُنشِدُكَ عَهْدَكَ وَوَعْدَكَ»

«Аллоҳим, мен Сенинг аҳдингни ва ваъдангни сўрайман, Аллоҳим, мен Сенинг аҳдингни ва ваъдангни сўрайман».

Ўша кечаси Нуайм ибн Масъуд тўшагида тўлғаниб, киприк қоқмади. Шундай қилиб, у мусаффо осмонда сузиб юрган юлдузлар ортидан кеза бошлади ва узоқ тафаккур қилди... У ўзига ўзи шундай савол берди: «Эй Нуайм эсингни йиғ! Нуайм, сени бу ерга олис Нажддан нима етаклаб келди? Ҳақ динни олиб келган Пайғамбар ва унинг тарафдорлари билан уришиш учун қандай баҳона топасан? Сен у билан тортиб олинган ҳуқуқни қўлга киритиш ёки шарафни ҳимоя қилиш учун курашмаяпсан. Сен ҳеч бир сабабсиз уришяпсан. Сендек ақлли кишига сабабсиз уришиш ярашадими?! Эсингни йиғ, эй Нуайм... Ўз издошларини адолатли ва мурувватли бўлишга, қариндош-уруғларга эҳсон қилишга амр қилаётган бу солиҳ зотнинг юзига қилич кўтаришга сени нима мажбур қилди?! У келтирган ҳидоят ва ҳақиқатга эргашган саҳобаларнинг қонини тўкишга сени нима ундади?! Нуайм ўзи билан кечган бу шиддатли мулоқотдан кейин у ўзи амалга оширишни кўзлаган қарор учун ўрнидан турди.

Ярим тунда Нуайм қўшинни тарк этиб, Пайғамбар ﷺ ҳузурига келди. Уни кўриб Росулulloҳ ﷺ дедилар: Нуайм ибн Масъудми?

– Ҳа, эй Аллоҳнинг Росули, – жавоб қилди Нуайм.

– Ярим тунда сени бу ерга нима бошлаб келди? – сўради Росулulloҳ ﷺ.

– Мен Аллоҳдан ўзга илоҳ йўқлигига, сиз Унинг бандаси ва элчиси эканингизга ва сиз олиб келган нарса ҳақ динлигига гувоҳлик бериш учун келдим. Ислумни қабул қилдим, аммо қабиладошларим буни билишмайди. Нима истасангиз менга буюринг... деди Нуайм.

– «Сен бизларга халоскор бўлдинг, қавминг олдига қайтиб бор, агар қўлингдан келса, уларни ҳимматини синдириб, қувватини заифлаштир. Чунки уруш ҳийладир, деди Росулulloҳ ﷺ.

– Эй Аллоҳнинг элчиси... Аллоҳ хоҳласа яқинда хурсанд бўласиз, деди Нуайм.

Шундан кейин Нуайм ибн Масъуд Бану Қурайзага борди, у билан Бану Қурайза ўртасида дўстлик алоқалари бор эди. Нуайм уларга, Эй Бану Қурайза, менинг сизларга дўстлигим ва холис насиҳат қилишимни биласиз, деди.

– Сен ҳақингда биз яхши гумондамиз, деди Бану Қурайза.

– Бу урушда Қурайш ва Ғатафоннинг иши сизникидан фарқ қилади, деди Нуайм.

– Қандай қилиб?

– Бу сизларнинг шаҳрингиз, унда аёлларингиз, болаларингиз ва мол-мулкингиз бор. Сизлар бу юртни ташлаб бошқасига кета олмайсиз... Аммо Қурайш ва Ғатафонга келсак, уларнинг аёллари, болалари, уй-жойлари ва мол-мулки бошқа юртда... Улар Муҳаммад билан уришиш учун келди ва сизларнинг у билан бўлган аҳдларингизни бузишга чақирди, сизлар эса буни қабул қилдингиз. Агар улар Муҳаммад устидан ғалаба қилса, ўлжаларни қўлга киритади. Агар мағлубиятга учраса уйларига тинч-омон қайтишади ва сизларни унга ташлаб кетишади. Шунда Муҳаммад сизлардан қаттиқ ўч олади ва биласизки, агар у сиз билан ёлғиз қолса, сиз унинг устидан ҳеч қандай кучга эга бўлмайсиз, деди Нуайм.

– Тўғри айтдинг, сенинг фикринг қандай, деди Бану Қурайза.

– Менинг фикрим шуки, сиз уларнинг зодагонларидан бир гуруҳини гаровга олмагунингизча улар билан бирга уришманг. Шундай қилиб, сиз уларни то Муҳаммад устидан ғалаба қилгунингизча унга қарши уришишга мажбур қиласиз. Ёки сизлардан ва улардан бирорта ҳам киши қолмагунича уришасиз, деди Нуайм.

– Тўғри айтдинг, деди Бану Қурайза. Шундан кейин Нуайм уларнинг олдидан чиқиб, Қурайшнинг қўмондони Абу Суфён ибн Ҳарб ҳузурига бориб, Эй Қурайш жамоаси, менинг сизларга дўстлигимни ва Муҳаммадга душманлигимни биласиз... Менга шундай хабар етиб келдики, уни сизларга ошкор қилишни зиммамдаги бурч деб биламан. Сизлар уни сир тутинг ва бошқасига тарқатманг деди.

– Қандай хабар экан, деди Қурайш.

– Бану Қурайза Муҳаммад билан жанжаллашганидан пушаймонда экан, шунинг учун улар Муҳаммадга элчи юбориб, биз қилган ишимиздан пушаймонмиз. Биз сен билан дўстона муносабатда бўлиш ва ҳамкорлик қилишга тайёرمىз. Қурайш ва Ғатафоннинг шарафли кишиларидан бир нечтасини сен учун гаровга олсак розимисан. Биз уларни сенга топширамиз, сен эса уларни ўлдирасан. Кейин сен уларни йўқ қилишинг учун сенга қўшилаемиз, дейишибди. Муҳаммад эса розилик билдирибди. Агар яҳудийлар эркакларингиздан бир нечтасини гаровга сўраса, уларга ҳеч кимни берманг, деди Нуайм.

– Ҳа, сен қандай ҳам яхши иттифоқчисан. Бу ишинг учун мукофотга сазоворсан, деди Абу Суфён.

Нуайм Абу Суфённинг ҳузуридан чиқиб, ўз қавми Ғатафон олдига келди ва уларга ҳам Абу Суфёнга айтган гапни айтиб, уларни огоҳлантирди. Шунда Абу Суфён Бану Қурайзани синаш учун уларга ўғлини юборди. Ўғли бориб уларга, отам сизларга салом юбориб айтдики, Муҳаммадни узоқ қамал қилиб чарчадик. Энди унга уруш қилиб, ундан бира тўла қутилишимиз керак. Шунинг учун мени сизларга эртага уруш бошлаш хабарини етказиб қўйиш учун юборди.

Улар эса, эртага шанба кунни, биз бу кунда ҳч қандай иш билан шуғулланмаймиз. Бундан ташқари, биз сиздан ўзингизнинг ва Ғатафоннинг зодагонларидан етмиш кишини

гаровга беришингизни сўраймиз. Чунки биз агар уруш чўзилиб кетса, сиз бизни ташлаб юртингизга кетиб қолишингиздан қўрқамиз. Сиз биласизки, бизни унга кучимиз етмайди дейишди.

Абу Суфённинг ўғли қавмига қайтиб, Бану Қурайзадан эшитганларини айтиб бергач, улар бир овоздан, йўқолсин, маймун ва чўчқаларнинг авлоди. Агар улар биздан битта қўйни гаровга сўрашса ҳам уни бермаймиз, дейишди.

Шундай қилиб, Нуайм ибн Масъуд гуруҳларнинг сафини парчалаб, ўрталарига тафриқа солди. Аллоҳ Таоло Қурайш ва унинг иттифоқчиларига қаттиқ шамол юборди. Шамол уларнинг чодирларини учириб, қозонларини ағдариб ташлади, уларнинг оловларини ўчириб, юзларига тарсаки туширди, кўзлари эса қумга тўлди... Натижада кетишдан бошқа чоралари қолмади ва зулмат остида ортига қайтишди... Тонг отгач, мусулмонлар Аллоҳнинг душманлари ортига қарамай қочганини кўрдилар ва «Ўз бандасига нусрат берган, қўшинини кучли қилган ва гуруҳларни мағлуб қилган Аллоҳга ҳамд бўлсин» дея қичқирдилар.

Шу кундан бошлаб Нуайм ибн Масъуд Росулulloҳ ﷺнинг ишончига кирди. Росулulloҳ ﷺ унга вазифалар берар, у эса Росулulloҳ ﷺ юкини ва байроқни кўтарар эди. Макка фатҳи куни Абу Суфён ибн Ҳарб мусулмонлар қўшинини кузатиб турар экан, Ғатафон қабиласи байроғини кўтариб келаётган кишини кўриб қолиб, анави ким бўлди, деб сўради?

– Нуайм ибн Масъуд, деб жавоб қилишди.

У Хандақ жанггида бизга шунақанги катта зарар келтирган эди! Аллоҳга қасамки, у Муҳаммаднинг ашаддий душмани эди. Энди эса унинг қўшинида ўз қабиласи байроғини кўтариб, Муҳаммаднинг байроғи остида биз билан уришиш учун келяпти... □

Ўзини Саудия ва Арабистон Ярим ороли бош раввини деб атаган Якоб Исраэл Герцог «Х» ижтимоий тармоғидаги саҳифасида Мисрда Сисийга қарши ҳарбий тўнтариш юз беришдан огоҳлантириши билан баҳс-мунозараларни қўзғади. «Афсуски, президент Сисий хавф остида», деди Герцог унга мурожаат қилиб. У бу хавфнинг ҳарбийлар томонидан бўлишини айтди ва «сокин оловда тўнтариш тайёрланаётгани» ҳақида огоҳлантирди. Саудияда мусулмонларнинг муқаддас жойларидаги чиқишлари билан мунозараларга сабаб бўлган раввин, «Мисрда барқарорлик тилайман», деди. «Бу йил Иттиҳодия саройидаги сўнгги сокин йил бўлишдан қўрқаман. Келгуси йил Ироқдаги Риҳоб саройидаги воқеалар каби бўлиши мумкин», деб сўзини якунлади. Бу билан у 1958 йилда Абдуссалом Ориф ва Абдулкарим Қосим бошчилигидаги «озод зобитлар» ташкилоти томонидан Ироқдаги ҳукмрон оила ва қирол Файсал II ўлдирилган қирғинга ишора қилди.

Сисийнинг Мисрдаги ва Мисрнинг Сисий давридаги аҳволига келсак, Миср улкан молиявий босим ва қийинчиликларга дучор бўлди. Ўтган йил охирида унинг ташқи қарзи қарийб 168.034 миллиард долларга етди. Кейин, қарз фоизлари ва тўловларнинг навбатдаги қисми 97 миллиард доллардан ошиб кетди. Хорижлик тахлилчиларга кўра, (Исроил)нинг Рафаҳ қуруқлик ўтиш жойи ва Филадельфия коридорини босиб олиши, ғазо чегарасида Миср аскарларини ўлдириши ғазаб ҳолатининг армия сафларида тарқалиши сабабларидан бири бўлди. «Арабий 21» билан суҳбатлашган кузатувчилар (Исроил) раввини гапининг оқибатлари, ундан кўзланган мақсадлар, айтилган вақти, унинг айтганларини жиддий қабул қилиш керакми, у сионистлар ва ғарбни Сисийни яна қўллаб-қувватлашга жалб қилишга уринаяптими ёки армия ичида ҳақиқатдан Сисийга қарши ҳаракат ва ғазаб, шунингдек, қарама-қарши кучлар борми, шулар ҳақида фикр билдиришган.

Мисрда «Сисий амалга оширган тўнтариш ва унинг бошқарувининг расмий ҳомийси сионистлардир. Улар Сисийга энг катта араб давлати президенти бўлиш, сўнгра Америка ва Ғарбда унга тарғиб қилиниб, қўллаб-қувватлишига имкон беришган. Шунинг учун улар унинг бошқаруви давом этишини хоҳлашади. Чунки у (Исроил) манфаатларига аъло даражада хизмат қилади. Ғазода юз бераётган воқеалар туфайли, шунингдек, Рафаҳ ўтиш жойи эгаллаб олиниб, Мисрнинг ҳеч қандай тўхтатувчи реакциясиз у ерда (Исроил) байроғи кўтарилганидан кейин ҳарбий муассасада ғазаб ҳолати пайдо бўлган. Айниқса мисрлик аскар ўлдирилганидан кейин бу ҳолат кучайган» деб ҳисоблайдиганлар бор.

Ал-Ваъй: Бу хабар Сисийни ҳокимиятга олиб келиш (Исроил) ва Кўрғаз давлатлари учун қанчалик зарур бўлганини кўрсатади. Шунинг учун бу давлатлар Мисрнинг молиявий инқирозида унга ёрдам беришни ўз зиммасига олишди. (Исроил) халқаро молия институтларига Сисийга босимни камайтириш учун кўрсатма бериш орқали унга ёрдам беради... Раввиннинг Сисийга нисбатан бундай позицияси унга нисбатан хавотирини кўрсатади. У Сисийга хавф келиши мумкин бўлган тарафда, яъни армияга юзланмоқда...

Бу ерда Миср армияси ролини бажариши, яъни унинг сафидаги қувват аҳли Аллоҳнинг ҳукмини ўрнатишда ансорлар бўлиши керак. Бу – Аллоҳнинг улардан талаб қилган буйруғидир. Агар улар ансор бўлмасалар, улардан бошқа ким бўлади?! Сисийнинг малайлиги, ўз халқига душманлиги ва яҳудийларни қўллаб-қувватлаши шу даражада билиндики, унга қарши ўзгаришлар юз беришдан энг кўп яҳудийлар қўрқишмоқда. Аллоҳнинг

(يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا أَنصَارَ اللَّهِ)

«Эй мўминлар, сизлар ҳам худди (ҳаворийлар каби) Аллоҳнинг ёрдамчилари бўлингиз»

[Соф 14]

деган буйруғига итоат этиб қўзғалинг. Мадинада давлат барпо этилишида Росулulloҳ ﷺ га ёрдам берган Саъд ибн Муоз каби бўлинг... Ваъда қилинган иккинчи рошид Халифалик давлатини барпо этиш ва бутун Умматни ушбу оғир қайғудан чиқариш шарафига Ҳизб ут-Таҳрир билан бирга эришиш учун унга ёрдам беринг. □

ЭРДОГАН: ТУРКИЯ-СУРИЯ МУНОСАБАТЛАРИНИ ҚАЙТА ТИКЛАШ УЧУН АСАДГА ЎЗ ТАКЛИФИМИЗНИ ЮБОРАМИЗ

2024 йил 7 июлда Туркия президенти ўз мамлакатининг Сурия билан муносабатлари қайта тикланиши ҳақида «Биз ҳозир шундай босқичга етиб келдикки, Башар Асад Туркия билан муносабатларни яхшилаш учун қадам ташлаши биланоқ, биз муносиб жавобни қайтарамиз», деди. Унинг изоҳ беришича, Эрдоган билан Асад ўртасидаги учрашувга Россия президенти Путиннинг, шунингдек, Ироқ Бош вазири Муҳаммад Шайъ Суданийнинг ҳиссаси бор. У «Биз бу ерда воситачилик ҳақида гапиряпмиз, нега бунни қўшнимиз билан қилмаслик керак?», деб қўшимча қилди. Сўнг, сўзини давом эттириб: «Биз таклифимизни Асадга юборамиз ва бу ҳар қандай вақтда бўлиши мумкин. Туркия-Сурия муносабатларини ўтмишдагидек тиклашга умид қиламиз», деди. Эрдоган ўтган ойда Туркиянинг Сурия билан муносабатларни ривожлантиришга тайёрлигини билдирган эди. Туркиянинг Анадолу ахборот агентлигига кўра, у ўшанда: «Сурия билан дипломатик муносабатларни ўрнатмаслик учун ҳеч қандай сабаб йўқ. Ўтмишда қандай ҳамкорлик қилган бўлсак, муносабатларни ривожлантиришга биргаликда ҳаракат қиламиз. Суриянинг ички ишларига аралашиб мақсадимиз йўқ», деб айтганди. Бошқа томондан, Сурия президенти ўз мамлакатининг Сурия ва Туркия ўртасидаги муносабатларга оид барча ташаббусларга очиқлигини тасдиқлагани диққатга сазовордир. Бу ташаббуслар, бир томондан, Сурия давлатининг бутун ҳудуди устидан суверенитетига, бошқа томондан, терроризмнинг ҳар қандай кўринишига ва террорчи ташкилотларга қарши курашишга асосланади.

Ал-Ваъй: Эрдоганнинг ўз позициялари ва баёнотларида фақат Америка манфаатларини ҳисобга олиши кундан-кунга фош бўлиб бормоқда. У ўз позицияларида мусулмонларни алдаган ва душманлари билан бирга уларни қонга ботирган ёлгончи бўлди. Американинг Афғонистонни босиб олишида у кўп миллатли босқинчи халқаро кучлар таркибида бўлди. Ироқ босиб олинганида унга зарба бериш учун Инжирликдаги ҳарбий базадан фойдаланишига рухсат бериш орқали Америкага ёрдам берди. Сурия режимига Ҳалаб, Ғута ва бошқа шаҳарларни босиб олишига ёрдам берди... Бугун у Сурияда (шу билан бирга Ғазода) Америка режаси бўйича ҳаракат қилмоқда. Афтидан, Америка минтақада Америка ечимини татбиқ этиш учун (Ливан, Фаластин ва Суриядаги) барча файлларни ишга туширган кўринади. Эрдоганнинг бу баёноти минтақада сурияликларга қарши ҳужум, сурияликларни кўчириш масаласининг кўтарилиши ва бир неча мамлакатда уларни сиқувга олиниши билан бир вақтда бўлиб, бу Американинг минтақа учун белгилаган ечими поездга ҳаракатга кела бошлаганига далолат қилади.

Айтилишича, Хьюман Райтс Вотч ташкилоти ўтган йил давомида Туркия ҳукумати ўзининг чегара пунктлари орқали 57 мингдан ортиқ суриялик ва бошқаларни депортация қилганини эълон қилган. Суриялик қочқинлар сайловлардан кейин Туркиядан депортация қилиниб, режимга топширилишидан қўрқиб қолишган. Туркияда сурияликларга қарши «миллатчилик» оҳанги кўтарила бошлади ва уларга нисбатан хавфсизлик масаласида таранглик пайдо бўлди. Ливанда ҳам шундай аҳволнинг кўзатилиши маэстронинг битта эканлигини кўрсатади. □